

Pustite nam »našo« Oljko!

BOJAN BREZIGAR

Sedaj, ko se je nekoliko polegla evforija po zmagi Oljke na nedeljskih volitvah, lahko tudi mi preidemo k racionalnejši oceni, ki jo danes podajamo s treh zornih kotov: v Nedeljskih temah s poudarkom na vsedržavnem stanju, na tej strani s krajevnega političnega zornega kota, tu pa se lotevam tudi prvega odgovora na vprašanje, kaj je zmaga Oljke prinesla Slovincem v Italiji.

Predvsem nam je zmaga prinesla mirnejše življenje. Že nekajkrat smo napisali, da se zdalec nismo resili vseh problemov in da se bo treba za zakon o globalni zaščiti pogajati s silami, ki so sicer za zaščito manjšine a ne na stališčih, ki jih vsebuje naš zakonski osnutek. Skoraj odveč je namreč opozoriti, da je Oljka koalicija, v kateri sedijo tudi predstavniki Ljudske stranke, ki so že v prejšnji zakonodajni dobi predložili drugačen zakonski osnutek, in tudi sam Maccanico, čigar stališča o zaščiti so znana.

Ce torej lahko pričakujemo, da vprašanje globalne zaščite ne bo rešeno v tako kratkem času, kot bi mi želeli, pa vendarle lahko računamo, da bo Prodijeva vlada ugodno resila vsaj nekatera vprašanja, ki nas pobliže zadevajo. Katera, je tudi vprašanje predstavnikov manjšine, za katere trdno upamo, da se bodo o tem čimprej dogovorili; vendar pa lahko že sedaj tvegamo nekaj domnev, ki izhajajo iz stanja, ki ga vsi dobro poznamo. Tako sta med odprtimi vprašanji, ki so blizu rešitve, najakutnejši predvsem dve: priznanje dvojezične sole v Beneški Sloveniji in publicizacija Glasbene Matice. Za oba ukrepa niso potrebna velika zakonska določila ampak predvsem nekaj politične volje. K tema bi dodali še potrebo po ukrepu, ki bi našim kulturnim organizacijam dolgoročno zagotovil sredstva za delovanje. Ko bi vladi uspelo urediti vsaj vprašanje sole v Beneciji in Glasbene matice pred začetkom prihodnjega solskega leta, bi bil to vsekakor pomemben znak, da se za manjšine ne italijanski politični sceni stvari končno spreminjajo v pravo smer.

Vendar nam zmaga Oljke ni prinesla nekaj samega v našem pogledu »navzven«, to je v odnosu z državo in državnimi oblastmi, ampak lahko upamo, da nam je Oljka, simbol miru, prinesla tudi nekaj našega notranjega miru.

Nadaljevanje na 2. strani

Filmi bosanskega režiserja Čengića iz Ljubljane v Trst

TRST - V gledališču Miela bodo jutri in v torek predvajali filme znane bosanskega režiserja Bata Čengića. Pobuda je sad sodelovanja med trzasko Cappello Underground in Slovensko kinoteko iz Ljubljane. Čengić se bo jutri zvečer srečal z občinstvom.

Prireditve v Mieli je neke vrste

uvod v ciklus prireditev »Kdo so drugi«, ki je posvečen prerano umrlemu Alexandru Langerju. Čengićevi filmi so bili v Jugoslaviji cenzurirani, mnogi pa sploh niso prisli v kinodvorane. Režiser je vse povojno obdobje preživel v Sarajevu. Slovenska Kinoteka mu je v prejšnjih dneh posvetila celovito retrospektivo.

Na 3. strani

Novorojenček na vamem storilec pa še brez imena

ALZANO LOMBARDO (BERGAMO) - Novorojenček Daniele Atonioli je po ugrabitvi ponovno v porodnišnici v Alzanu Lombardu, storilec nečloveškega dejanja pa je še neznan. Medtem sta se začeli dve preiskavi: eno je takoj oprla KZE iz Albina, drugo pa javni tožilec iz Bergama. Izvedelo se je tudi, da je poklicna bolni-

čarka, odgovorna v porodniškem oddelku, za deset dni na dopustu; zelo je namreč vznemirjena zaradi ugrabitve novorojenčka, do katere je prišlo v njeni nekajminutni odsotnosti. Upravna preiskovalna komisija bo o primeru razpravljala že jutri, preiskovalci pa menijo, da je ugrabitev dejanje blazne in zmedene osebe.

Na 2. strani

ITALIJA / STARA ZGODBA

Ali politika res ne more brez Antonia Di Pietra?

RIM - Italijanski politiki in novinarji so morda prehitro pozabili na volilne rezultate, saj znova posvečajo skoraj vso pozornost bivšemu sodniku Antoniu Di Pietru (na sliki). Zanima jih, ali bo Di Pietro vstopil v politično areno in, če bo, na kakšni strani, ali leve sredine ali desnice ali pa centra, o katerem nihče ne ve, če sploh obstaja.

Da centra ni je prepričan tajnik DSL Massimo D'Alema, ki meni, da je politična sredina le novinarska za-

deva in nič več. Tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco pa je kritičen do Lamberta Dini-ja in do njegovih poskusov za oblikovanje nekega novega političnega centra. Vodja LS od vedno ne mara Di Pietra in upa, da ga Prodi ne bo povabil v novo vlado.

Di Pietru, kot znano, dvorijo z leve in desne. Njegov dolgoletni prijatelj Mirko Tremaglia (Nacionalno zavezništvo) je prepričan, da bo bivši sodnik v kratkem ustanovil svojo politično stranko, drugi napovedujejo, da bo pristopil k Oljki, spet tretji pa v Kartel svobosčin. A le takrat, ko ga bo zapustil Silvio Berlusconi.

Včeraj se je oglasil tudi Umberto Bossi. Dejal je, da bo Severna liga v novem parlamentu vodila opozicijsko politiko, ki ne bo imela nič skupnega z opozicijo Nacionalnega zavezništva in Forza Italia.

Na 2.strani

NOVI DELHI / BOMBNA EKSPLOZIJA JE UBILA 12 LJUDI

Prva faza splošnih volitev v Indiji v znamenju atentatov in nasilja

Volitve bodo trajale do 30. maja - Soočanje o gospodarstvu

NOVI DELHI - Dva najst ljudi je umrlo, dvajset pa jih je bilo huje ranjenih, v bombni eksploziji, ki je včeraj odjeknila na nekem avtobusu v središču indijske prestolnice. Odgovornosti za incident ni prevzel se nihče, vendar predstavniki indijskih oblasti menijo, da je eksplozija povezana z indijskimi splošnimi volitvami (v izgreh, ki so izhruhnili v drugih krajih države so bile ubite se 4 osebe), ki so se začele včeraj in bodo trajale vse do 30. maja. Na volitvah imajo največ možnosti za zmago tri stranke. Vladajoča Kongresna stranka se zaveza za nadaljevanje liberalizacije indijskega gospodarstva, Džanata zahteva, da se tuja vlaganja iz potrošniškega sektorja preselijo v infrastrukturo, takoimenovana leva koalicija pa se zavzema za zaščito domače industrije in uvedbo kvot, ki bi sodelovanje v politiki omogočile tudi pripadnikom nižjih

Orožje utihnilo

BEJRUT - Po 16 dneh obstreljevanja med pripadniki proiranskega Hezbolaha in izraelske vojske, je včeraj orožje na jugu Libanona potihnilo. Tiskovne agencije so poročale, da sta Hezbolah in izraelska vojska spustovali ustni sporazum o premirju, ki je začel veljati včeraj zjutraj, predstavniki obeh strani pa so se

mu - sicer brez podpisa - zavezali minuli petek, po tednu dni »leteče diplomacije« ameriskega državnega sekretarja Christopherja po Bliznjem vzhodu. Več deset tisoč beguncev se je le nekaj ur po nastopu premirja napotilo proti svojim domovom v mesta v upanju, da bo sporazum vsaj za nekaj časa obveljal.

TRST PO VOLITVAH

Temne sence

SANDOR TENCE

Po razumljivem razočaranju nad zmago trzasko desnice je čas, da se nekoliko trezneje zamislimo o volilnih rezultatih v mestu, ki je po Catanii, Palermu in Bariju najbolj nagradilo Pol svobosčin. Desnica je torej zmaga, a v popolnoma spremenjenih razmerah in okoliščinah, kot pred dvema letoma. V Rimu sta takrat prevladala Berlusconi in Fini, v parlament pa je bil po spletu srečnih okoliščin (desnica je imela dva kandidata, ki sta črpala glasove iz istega kotla) izvoljen senator Magris. Njegova kandidatura je bila predhodnica Oljke, bila pa je kolikor toliko osamljena in torej brez večje politične teže.

Sedaj pa so se razmere spremenile. Desnica lahko računa na ve-

liko in močno volilno podporo, njena vloga v Rimu pa bo opozicijska in najbrž marginalna. Oljka pa ima, kljub neuspehu, velike razvojne možnosti. Poslala je v Rim uglednega senatorja in predvsem dokazala, da je živo politično bitje, iz katerega se lahko rodi nekaj res novega. Pri nas bo vse skupaj težje kot drugod po državi, še vaze zaprt Trst pa nima bodočnosti.

Nekateri so prepričani, da je treba odgovornosti za volilni izid Prodijeve koalicije naprtiti zupanu Illyju, češ da je nemo spremljal volilno kampanjo in z nekaterimi neposrečenimi ukrepi celo pomagal desnici. Mestna uprava kaže v zadnjem času znake utrujenosti in tudi precejšnje pasivnosti, njene

odgovornosti pri rezultatu Oljke pa so po mojem minimalne. Goto-vo pa je, da bo moral Illy v poldrugem letu, do rednih občinskih volitev, pokazati večjo dinamičnost. Bolj kot Illy pa nas morajo skrbeti volilni rezultati v okolici. Velika večina volilcev slovenske narodnosti je glasovala za Oljko, med večinskim prebivalstvom v Miljah in v Nabrezini pa se je močno uveljavila desnica: v Miljah najbrž zaradi nerazumljive krize levičarske uprave, v Nabrezini pa je že skoraj v tradiciji, da italijanski volilci na parlamentarnih volitvah podprejo desnico. S tega vidika je politični okvir precej negativen, še posebno če pomislimo, da bodo jeseni pokrajinske volitve in občinske volitve v Miljah.

DANES NA SPORTNIH STRANEH

Milan danes morda že prvak

Milan bo morda že v današnjem srečanju proti Fiorentini resil vprašanje letosnjega italijanskega prvaka.

Stran 20

Williamsi pred vsemi

Kljub naporu ostalih bosta Williamsova pilota startala v prvi vrsti današnje dirke v formuli ena za VN Evrope.

Stran 20

Konec upanj za Jadran

Jadranovi košarkarji so sinoci v Bielli izgubili se zadnje uapnje za napredovanje v elitno B ligo. Pred ekipo ING Biella so klonili po podaljšku (97:98).

Stran 22

Posvet ZSSDI za odbornike

Jutri se bo v Goricvi pričel seminar za odbornike, ki ga prireja Pokrajinski odbor ZSSDI za Gorisko.

Stran 22

Koimpex že v B2 ligi

Odbojkarji Koimpexa so s sinočno zmago proti ekipi Ponte nelle Alpi dosegli napredovanje v B2 ligo. Soca Sobema pa se v isti ligi se naprej lahko poteguje za uvrstitev v play off.

Stran 23

Pustite nam

»našo« Oljko

Nadaljevanje s 1. strani

V zadnjih mesecih so se odnosi v slovenski manjšini zelo poslabšali. Izgledalo je skoraj, da teče pogovor med gluhimi in da se nočemo sporazumeti niti o tistem, o čemer bi se lahko. Medtem ko so se komponente slovenske manjšine še pred časom srečevale vsaj pred obiski pri predstavnikih oblasti z obeh strani meje in se, ob ohranjanju razlik, ki jih nihče ne zanika, dogovarjali o nekaterih skupnih stališčih, se v zadnjem času tudi to ni dogajalo več. Vsakdo je krivdo zvrčal na drugega in s svojega zornega kota je imel verjetno vsakdo prav, ostaja pa dejstvo, da ni bilo nikogar, ki bi prevzel vaje v roke in spodbudil dialog, do katerega vendarle mora priti.

Sedaj, po zmagi Oljke, je to tem bolj potrebno. Kdo bo sicer izdelal zahteve manjšine, ki morajo vendarle biti enotne? Se več, kdo bo znotraj Oljke izdeloval stališča, ki naj bi jih to gibanje zastopalo pri izvajanju svojega političnega in vladnega programa? Oljko sestavlja DSL in na krajevni ravni tudi SSK, dogovor s SKP pa ni samo volilnega značaja, ampak je tudi ta stranka postavljena pred veliko odgovornost, saj bi odvzem podpore Prodijski vladi lahko pomenil konec zakonodajne dobe in torej tveganje novih volitev. Te tri stranke pa zbirajo glavnino slovenskih glasov: dovolj je, da pogledamo izide na povsem »slovenskih« voliščih in nam bo jasno, da je tako. Ker pa smo vsi v istem loncu, bi bilo nesmiselno in škodljivo, ko bi vsaka izmed treh komponent svoji »vsedrjavni liniji« posredovala drugačne nasvete o najnujnejših potrebah slovenske manjšine. V Rimu bi se zmedli, ne bi nas jemali resno in ob koncu ne bi ukrenili nič.

Zato je danes nujno potrebno, da v manjšini prevlada prepričanje, da so v tem trenutku skupni interesi pomembnejši od iskanja trajnih rešitev, za katere se vsi izjavljajo, vendar vsakdo s svojim receptom. Med političnimi komponentami in civilno družbo bo treba torej najti nekakšen *modus vivendi*, ki bo vsakomur zagotovil ohranitev identitete in akcijske sposobnosti, vendar bo jamčil skupno določanje prioritete v odnosu z državo in, zakaj ne, tudi v odnosu z matično domovino. Ko bi nekaj takega dosegli, bi bil to velik korak naprej.

Sedaj so nekateri poskocili, čes, kaj ta piše. Pomirili jih bom: samo tisto, kar misli velika večina naših ljudi. Kajti, če so bili sposobni premostiti predsodke, ki so bili za nekatere, zlasti starejše, se zgodovinski, in vsi složno voliti Oljko, jim res ne bo razumljivo, zakaj tudi v Sloveniji v Italiji ne moremo imeti svoje Oljke, pa naj bo tako ali drugače organizirana; saj tudi pri italijanski Oljki ni bila organizacija največja odlika, pa je vseeno zmagala. Če so torej volilci, ki so se odločili za Oljko, to storili iz prepričanja, da se je tudi v naši manjšini nekaj spremenilo, jih tudi naši politiki ne smejo razočarati; pustiti jim morajo oljko kot nov način iskanjatega, kar nas združuje in ne poudarjanja tistega, kar nas ločuje.

Bojan Brezigar

POLITIKA / POVOLILNA DOGAJANJA

Največ pozornosti še vedno za Di Pietra

D'Alema: Center sploh ne obstaja!

RIM - Italijanski politiki (in novinarji) so kaj kmalu pozabili na volilne rezultate in znova posvetili vso pozornost bivšemu sodniku Antoniu Di Pietru. Zanima jih, ali bo Di Pietro vstopil v politiko in, če bo, na kakšni strani, ali leve sredine ali desnice ali pa centra, o katerem marsikdo govori, nihče pa ne ve, ali sploh obstaja.

Da centra ni, je vsekakor prepričan tajnik DSL Massimo D'Alema, ki meni, da je politična sredina le novinarska zadeva in nič več. Mastella je bil izvoljen z glasovi desnice, Dini pa z glasovi leve, zato gre za dve povsem ločeni stvarnosti, je mnenja vodja Hrasta. Po njegovem torej centra ni, pač pa v obeh koalicijah obstajajo zmerne komponente, ki so si vsebinsko morda precej sorodne, pripadajo pa dvema ločenima taboroma. Glede odnosov z Di Pietrom pa D'Alema prepisuje vse odgovornosti Romanu Prodiu, ki mora samostojno izbrati nove ministre.

Tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco pa je dokaj kritičen do Lamberta Dinija in do njegovih poskusov za oblikovanje nekega novega političnega centra. Vodja LS ne mara Di Pietra in upa, da ga Prodi sploh ne bo povabil v novo vlado. Bianco pa obenem pričakuje, da bo lider Oljke takoj razčistil politične odnose s Komunistično prenovo, dokler ne bo prepozno in dokler ne bodo ko-

munisti preveč pogojevali nastanek nove vlade.

Di Pietru, kot znano, dvorijo z leve in desne. Njegov dolgoletni prijatelj Mirko Tremaglia (Nacionalno zavezništvo) je prepričan, da bo bivši sodnik v kratkem ustanovil svojo politično stranko, drugi napovedujejo, da bo pristopil k Oljki, spet tretji pa v Kartel svobosčin. A le takrat, ko ga bo dokončno zapustil Silvio Berlusconi, s katerim bivši sodnik, kot znano, noče imeti ničesar skupnega.

Vsi govorijo in pišejo o morebitni politični prihodnosti Di Pietra, malokdo pa trezno razmislija o gospodarskih in socialnih vprašanjih ter o novi "luknji" v jav-

nihih financah. Walter Veltroni pravi, da bi morala finančni manever (govori se o približno 10 tisoč milijardah) izvesti Dinijeva vlada, ki pa se tega, kot kaže, izogiba in prepušča to nepopularno potezo novemu Prodijevemu kabinetu, ki naj bi se rodil v drugi polovici maja.

Včeraj se je oglasil tudi Umberto Bossi. Dejal je, da bo Severna liga v novem parlamentu vodila opozicijsko politiko, ki ne bo imela pravnice skupnega z opozicijo Nacionalnega zavezništva in "Forza Italia". Nasa strategija nastaja na Severu, je dejal "senatur", Fini in Berlusconi pa sta tipična pokvarjena produkta rimskega strankarskega sistema.

PODKUPNINSKA AFERA / PO POROČANJU FINANCIAL TIMESA

Iz Londona gradivo za »čiste roke«

Pri Berlusconijevem odvetniku Davidu Millsu naj bi zaplenili 15 svežnjev gradiva

LONDON - Na zahtevo milanskega tožilstva je britanska policija zaplenila izdaten sveženj gradiva o družbah, ki jih je londonski odvetnik David Mills ustanovil po nalogu Berlusconijevega Fininvesta. Tako piše v svoji zadnji številki ugledni Financial Times.

Po poročanju britanskega gospodarskega dnevnika so agenti službe Serious Fraud Office (SFO) zaplenili pri Millsu 15 svežnjev gradiva na sedežu družbe CMM Corporate services. Zaplenjeno gradivo naj bi prispevalo k preiskavi, ki skuša ugotoviti, ali je s pomočjo svojih tujih družb Silvio Berlusconi utajil davke in plačal podkupnine tako v Italiji kot na tujem, se zlasti pa, ali je finansiral bivšega socialističnega tajnika Bettina Craxija.

Na prošnjo milanskega tožilstva so pripadniki SFO ze lani poleti zaplenili v uradu odvetnika Millsa nekaj gradiva, toda odvetnik se upira, da bi dokumente izročili italijanskemu sodstvu in se sklicuje na pravico do poklicne tajnosti.

Po poročanju Financial Timesa odvetnik David Mills (deluje v sklopu odvetniškega urada Whitters, ki ima med klienti britansko kraljevsko družino) ni osumljen nobenega kaznivega dejanja, saj naj bi po nalogu Fininvesta ustanovil in upravljal nekaj družb. Policija pa naj bi mu vsekakor ukazala, naj izroči se dodatno gradivo o podjetju CMM. Mills, ki ze 18 let zastopa Silvia Berlusconi, je londonskemu sodstvu izjavil, da ima »Berlusconi svojo obrambno stra-

tegijo in da bo reagiral v najbolj primernem trenutku.

Gradivo, ki so ga zaplenili londonskemu odvetniku, baje zadeva tri placila v skupni višini 15 milijard lir, ki naj bi jih londonska družba nakazala nakazala na račun ženevske Trade development Bank, ki ga je upravljal Giorgio Tradati, po pisanju Financial Timesa »znani Craxijev slamnati mož«.

Milanski tožilec Francesco Greco, ki vodi preiskavo, je na zauplembo londonskega gradiva namignil 24. aprila med procesom proti Craxiju in Berlusconiju zaradi domnevnih podkupnin, plačanih na tujem. Tožilstvo je zahtevalo tudi zaslisanje odvetnika Millsa, ki pa je zahteval odložitve, da bi lahko pripravil obrambo.

PERUGIA / UMOR MINA PECORELLIJA

Proces Andreotti odložen na junij

Predsednik sodišča se je po razsodbi ustavnega sodišča odpovedal nalogi

Sodnik Paolo Nannarone (Telefoto Ap)

PERUGIA - Predsednik porotnega sodišča iz Perugia Paolo Nannarone je včeraj izjavil, da se bo vzdržal opravljanja te obveznosti zaradi ne-

давne razsodbe ustavnega sodišča o »dvojni vlogi« sodnikov. Proces proti Giulio Andreottiju, Pippu Caloju, Claudio Vitaloneju in Massimu

Carminatiju, ki so obtoženi umora novinarka Mina Pecorellija, je bil torej prekinjen in odložen na 6. junij.

Predsednik Nannarone in dodatni sodnik Massimo Ricciarelli sta bila člana razsodišča svobode, ki je zavrnilo zahtevo o preklicu odredbe o preventivnem priporu za Michelangela La Barbero, domnevnega Pecorellijevega morilca. Zaradi tega so ze na prvi obravnavi sklenili, da La Barberi sodijo ločeno.

V luči razsodbe ustavnega sodišča pa je postal položaj obeh sodnikov nezdružljiv tudi glede na položaj se tretjega obtoženca in sicer bivšega pripadnika Nar Massima Carminatija. Sodni senat, v katerem sta bila tudi Nannarone in Ricciarelli, je namreč na prizivni obravnavi zavrnil priziv obtožencevih branilcev proti sklepu sodnika za preliminarne postopek, ki je zavrnil predhodno zahtevo po osvoboditvi Carminatija iz zdravstvenih razlogov.

Locitev položaja tudi za Carminatija naj bi formalno »razkosala« proces na štiri dele: na enega s tremi obtoženci (Andreotti, Vitalone, Calò), na preostale tri pa z enim obtožencem na vsakem (La Barbera, Gaetano Badalamenti in sam Carminati). Po mnenju branilcev in tudi javnih tožilcev je sedaj možno, da bo nov sodni zbor, ki bo moralo 6. junija soditi Andreottiju, Vitaloneju, Carminatiju in Caloju, odredilo združitve procesa in spet združil tri sodne postopke v enega.

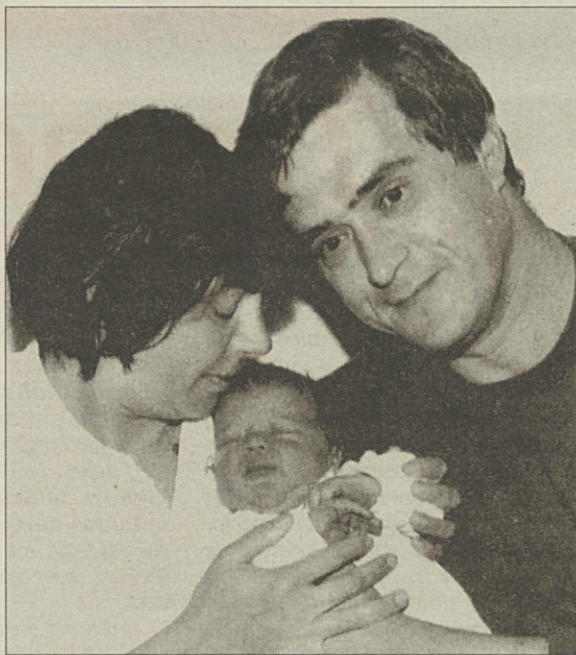
ALZANO LOMBARDO / PREISKAVA

Novorojenčka naj bi ugrabil blaznež

Preiskovalna komisija bolnišnice bo jutri proučila morebitne odgovornosti bolničarke

ALZANO LOMBARDO - Slo naj bi za dejanje blazne in povsem nepristevne osebe. O tem so prepričani preiskovalci, ki se isčejo odgovornosti za ugrabitev novorojenčka Danieleja Antoniolija, ki so ga predsinocnjim nasli zapusčenega na neki cesti v Nembru (Bergamo), le tri kilometre od bolnišnice v Alzanu Lombardu. Upravna preiskava, ki so jo takoj začeli odgovorni KZE iz Albina, se odvija vzporedno s preiskavo javnega tožila iz Bergama Maria Conteja.

Včeraj pa je bilo sporočeno, da je poklicna bolničarka, 27-letna Mariangela Vassalli, ki je odgovorna za porodniški oddelek, od včeraj za deset dni na dopustu. aradi vsega, kar se je zgodilo v njeni kratki odsotnosti, je zelo pretresena. Upravna preiskovalna komisija se bo

Mali Daniele v objemu staršev (Telefoto Ap)

sestala ze jutri in ocenila njene morebitne odgovornosti. Splošno pravilo je, je dejal primarij pediatričnega oddelka prof. Brunetto On-

garo, da mora osebje paziti na bolnika; mnenja pa je, da ugrabitelj malega Danieleja ne pripada kakšni kriminalni organizaciji.

Glede preiskave karabinjerjev in policije pa se ni izvedelo ničesar. Eden od preiskovalcev je le dejal, da so si glede ugrabitve ustvarili določeno mnenje in na njegovi osnovi ze delajo. Po nepotrjenih vesteh naj bi preiskovalci vso prejšnjo noc zaslislali več oseb na kvesturi v Bergamu. Za preiskavo sta važni oblačili (modra trenirka in svetla oddeja), ki ju je Daniele imel, ko so ga nasli; nista bili ne njegovi in niti last bolnišnice. Poleg tega pa je bil otrok tudi brez plombirane zapestnice, ki jo nadenejo vsem novorojenkom in jim jo odvzamejo, ko zapustijo bolnišnico. Istovetnost novorojenčka pa ni pod vprašajem: prepoznali so ga tako mati kot zdravniki, vse zdravniške kontrole pa so pokazale, da je najdeni otrok prav Daniele Antoniol.

VIDEM / OD NOVE VLADE

Župani zahtevajo točne in jasne znake pozornosti

VIDEM - »Gibanje županov Severo-Vzhoda pričakuje od nove vlade znake zelo jasne in točne pozornosti. Tako je izjavil videmski župan Enzo Barazza po včerajšnjem zasedanju gibanja v Vidmu. Barazza je poročal, da so župani, ki se periodično sestajajo od lanskega septembra, proučili dejavnost zadnjih mesecev in pozitivno ocenili svoje delo. V najkrajšem času bodo sestavili dokument z zahtevami gibanja, ki ga bodo nato potrdili 11. maja v Benetkah na srečanju, ki bo razširjeno tudi na župane manjših občin. Proučili ga bodo najprej s parlamentarci tega območja, nato pa ga izročili novi vladi, da bi jo seznanila z zahtevami tega področja tako z institucionalnega vidika, kot tudi glede infrastrukture. Severo-vzhodno obmo-

cje je namreč zelo razvito - je dodal Barazza - potrebuje pa infrastrukture na evropski ravni, ki jih sedaj nima, da bi ohranilo ta položaj. Barazza je tudi ugotovil, da je izid volitev nagradil zahteve gibanja in »dal znak nestrpnosti do centralizmov Rima in določenih delov«. Vlada bo morala to upoštevati, je dodal, v nasprotnem primeru pa bodo sprejete učinkovitejše kontestatorske pobude.

Župani so na včerajšnjem zasedanju podrobneje razvili vprašanja krajevnih prevozov in uporabe področij, ki so jih Državne železnice opustile. Potem ko so ze 30. marca v Vidmu govorili o velikih železniskih zvezah, so včeraj podčrtali potrebo, da bi bila visoka hitrost povezana s teritorijem s funkcionalnejšim železniskim omrežjem.

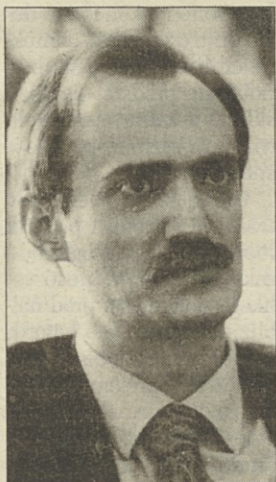

SODELOVANJE / JUTRI NA FERNETIČIH

Srečanje sindikatov z obeh strani meje za utrditev odnosov

TRST - Meddeželni sindikalni svet Sever-Vzhod, oziroma Cgil, Cisl, Uil ter Zsss in Konfederacija sindikatov Slovenije, prireja jutri na Fernetičih, srečanje med predstavniki italijanskih in slovenskih sindikalnih organizacij; srečanje sodi v okvir tradicionalnih prvomajskih manifestacij. Delagaciji se bosta srečali ob 10.30 na mejnem prehodu na Fernetičih ter pogovore nadaljevali v prostorih avtoporta.

Pobuda zeli izpostaviti prioriteten interes italijanskih in slovenskih delavcev za utrditev kooperacije in gospodarske integracije med dvema državama, ki naj postane bistveni in odločujoči dejavnik razvoja in novih delovnih oportunitet na tem obsejnem področju.

Jutrišnjega srečanja se bo udeležil tudi predsednik Dežele Sergio Cecotti

Odnosi med Italijo in Slovenijo ter proces pridruženja Slovenije Evropski uniji so v tem okviru bistvene zapadlosti in od-

locujoče oportuniteti za promocijo gospodarske potencialnosti tega teritorija, kar je v interesu ne samo Slovenije in Italije, ampak tudi komunitarne Evrope.

Italijanske in slovenske sindikalne organizacije bodo naslovile poziv obem vladam in Evropski uniji, s katerim nameravajo potrditi željo in potrebo po pospešitvi in čimprejnejši urešnitvi mednarodnih komunitarnih in bilateralnih dogovorov.

Na srečanje so bili med drugimi povabljeni župani glavnih krajevnih uprav FJK in Slovenije ter predstavniki italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji. Sodelovala bosta tudi predsednik deželne odbora FJK Sergio Cecotti in podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

LEPA PROSLAVA V CANKARJEVEM DOMU

V Ljubljani proslavili dan vstaje proti okupatorju

TPPZ s svojim petjem navdušil preštevilno občinstvo

LJUBLJANA - V veliki dvorani Kulturnega in kongresnega centra v Cankarjevem domu v Ljubljani je bila v petek zvečer lepa in zelo uspela proslava v počastitev Dneva upora proti okupatorju.

Na to proslavo je bil povabljen nas Trzaski partizanski zbor, ki je, skupno z Moskim pevskim zborom »Valentin Polansek« iz Obirskega na Koroškem, predstavljal zamejske Slovence, tiste, ki so enotno nastopili v boju proti nacističizmu, da bi ohranili sebe in svoj narod.

Prostorna dvorana Cankarjevega doma je bila premajhna, da bi zajela vse, ki so na proslavo prišli. Tu naj omenimo predsednika republike

Slovenije Milana Kucana, pa ostale vidne predstavnike družbeno-političnega dogajanja v Sloveniji, ljubljanskega metropolita msgr. Alojzija Suštarja, pa se predstavnike našega družbeno političnega življenja, med temi ponovno izvoljenega senatorja Darka Bratine, predsednico Sveta slovenskih organizacij Marijo Ferletič, koprškega župana Aurelia Jurija, pa se druge vidne zastopnike slovenske manjšine preko meje.

Vse v dvorani je bilo zelo slovesno, oder lepo okrašen, na panoju barve slovenske zastave, na njih pa velik napis OF. Potem se je začel program s slovensko himno, ki sta jo skupno zapela oba zbora. Potem je otvoril proslavo predsednik Državnega

zbora Republike Slovenije Joze Skolc z zelo lepim, tehtnim govorom, v katerem je, kot predstavnik mlajše generacije Slovencev, izrekel priznanje in zahvalo tistim, ki so 27. aprila 1941 začeli boj proti okupatorju. To je bil boj, je govoril dejal, ko se Slovenci niso odločili toliko po svoji politični pripadnosti, temveč po nujni in potrebi, da se čim močneje uprejo okupatorju, da ohranijo sebe, svoje domove, svojo zemljo - svojo domovino. Tem gre zahvala in priznanje, je med drugim govoril poudaril.

Potem se je začel kulturni program, v katerem so kot prvi nastopili pevci s Koroške, ki jih je vodil Bozo Hartman, ki so občuteno zapeli vrsto le-

pih koroških narodnih pesmi, med temi tudi eno na partizansko tematiko. Po nastopu slovenskega kantavtorja Janija Kovčiča sta z recitacijami K. Destovnika Kajuha, Ivana Minattija in Edvarda Kocbeka nastopila studenta Akademije za gledališče, radio, film in televizijo Sasa Mihelcic in Simon Serbinek.

In sedaj o nastopu našega zbora. Predstavil se je z vrsto partizanskih in borbenih pesmi, pri katerih sta kot recitatorja nastopila Stane Raztresen in Aldo Pressel.

Najprej jim je občinstvo pazljivo prisluhnilo. Potem pa je začelo navdušenje ob poslušanju rasti ter se sprostito v velik aplavz, ko je zbor odpel furlansko pesem »Le ombre«, v kateri se je kot odlična pevka izkazala sopranistka Giovanna Costa. Svoj izbor borbenih slovenskih in italijanskih pesmi je zbor, pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra, pa tudi Pie Cah triumfalno zaključil s pesmijo Vstajenje Primorske. Takrat se aplavz sploh ni hotel zaključiti.

In temu prelepemu koncertu, na katerem so naši pevci ne samo lepo zapeli, temveč so v pesmi dali svojo dušo in srce, je sledil sprejem, na katerem je ostal tudi predsednik Kucan, ki je povabil naše pevce, naj se kaj zapojejo. In tako so odpeli v foyerju Cankarjevega doma pravi miting partizanskih pesmi, ki so ga pevci s Koroške na drugem koncu dvorane obogatili se s petjem koroških slovenskih pesmi.

Neva Lukes

TRST / SODELOVANJE CAPPELLE UNDERGROUND IN SLOVENSKE KINOTEKE

V Mieli filmi režiserja Bata Čengića

TRST - V gledališču Miela bodo jutri in v torek predvajali filme bosanskega režiserja Bata Čengića, ki sodi med najboljše, a tudi med najmanj poznane režiserje iz jugoslovskega prostora. Mnogi njegovi filmi so bili namreč cenzurirani, nekateri pa niso sploh nikoli prišli v kinodvorane. V Italiji, če izvajamo cudoviti »Gluvi Barut« (Gluhi smodnik), je Čengić, ki je preživel vso vojno v Sarajevu, v bistvu nepoznani umetnik.

Srečanje s Čengićem in z njegovimi filmi prireja krožek Cappella Underground v sodelovanju z drugo Bonawentura ter predvsem s Slovensko kinoteko iz Ljubljane. Bosanski umetnik, ki velja za enega najpomembnejših predstavnikov t.i. jugoslovskega crnega

filma, prihaja v Trst iz Ljubljane, kjer mu je tamkajšnja kinoteka posvetila retrospektivo.

Prireditve se bo pričela jutri ob 18. uri s predvajanjem filma »Slike iz življenja udarnika« iz leta 1972. Ob 20. uri bodo predstavili njegove dokumentarce, ob 21. uri pa se bo umetnik srečal z občinstvom. Predstavlja ga bosta Cristina D'Osualdo iz Cappelle Underground in filmski kritik Sergij Grmek Germani. Ob 22. uri bodo ponovili film »Slike iz življenja udarnika«. V mali dvorani Miele bodo ob 18. uri predvajali dokumentarce o Čengiću, ki ga je za TV Slovenija realizirala Majda Sirca, ob 20. uri pa film »Vloga moje družine v svetovni revoluciji« (na sliki-prizor iz filma).

V torek ob 18. uri bo na ogled »Gluvi Barut« iz leta 1990, v katerem je režiser nekako napovedoval bližnjo tragedijo. Ob 20. uri bodo predvajali dokumentarce o Sarajevu, ki ga je režiser posnel v letih 1992-1995. V mali dvorani bo z začetkom ob 18. uri na ogled televizijski dokumentarce o t.i. crnem filmu z naslovom »Blow Up«, ki ga je realizirala Majda Sirca, ob 20. uri pa film »Vloga moje družine v svetovni revoluciji«.

Filmi Bata Čengića predstavljajo uvod v prireditve »Kdo do drugi«, ki je sad sodelovanja med kulturno zadrugo Bonawenturo in Zvezo slovenskih kulturnih društev. Prireditve je posvečena prežgodaj preminulemu Alexandru Langerju.

TRST / NA PRIMORSKEM DNEVNIKU

Senator Bratina na obisku

Pogovor o povolilnih perspektivah in o manjšinskih temah

TRST - V petek je slovenski senator Darko Bratina obiskal uredništvo Primorskega dnevnika v Trstu. Z novinarji se je zadržal v pogovoru o aktualnih temah: govor je bil o zadnji volilni kampanji in o volilnih izidih

v naši deželi in na vsedržavni ravni, pa tudi o perspektivah za sestavo Prodijeve vlade. Senator Bratina je govoril tudi o vprašanjih, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji, začeni z globalnim zascitnim zakonom

in z drugimi potrebnimi ukrepi, pa se o perspektivah za slovensko-italijanske odnose, za katere je izrazil željo, da se bodo končno uredili. Govor je bil tudi o predlogih za reformo zakona o tisku. (Foto KROMA)

PO TV KOPER

Stezice vodijo v Nabrežino

TRST - Danes bodo koprške »Stezice« spet posvečene slovenski vasi v zamejstvu. Tokrat se bo voditeljica oddaje Martina Kafol, v družbi domačih poznavalcev sprehodila po Nabrežini. Arhitekt Ivan Pertot bo orisal strukturo stare vasi in njenih his, prof. Zvonko Legisa bo predstavil zgodovino in dejavnost nabrežinskih kamnolomov, Ivan Vogrič pa bo spregovoril o liku pesnika Iga Grudna. Pri oddaji bodo sodelovali tudi pesnica Tatjana Rojc, ribič Valentin Caharija, kamnar Tomaz Caharija, duhovnik Bogomil Breclj, predsednik kulturnega društva Igo Gruden in sportnega društva Sokol Niko Pertot, domaća godba na pihala in se drugi domaćini. Oddaja bo na Televiziji Koper danes ob 18. uri, ponovitev pa bo v petek, 3. maja na TV Slovenija 1 ob 16. uri.

ZRJ / GENERALNI KONZULAT

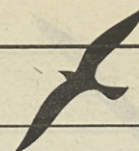
Sprejem ob državnem prazniku

Generalni konzul Pavić o možnostih krepitev sodelovanja

TRST - V prostorih konzulata Zvezne republike Jugoslavije na Furlanski cesti v Trstu je v petek popoldne generalni konzul Petar Pavić priredil sprejem ob obletnici razglasitve ustave ZRJ. Sprejema so se udeležili številni predstavniki konzularnega zbora, predstavniki vojaških oblasti in nekateri gospodarstveniki, ki vzdržujejo odnose z

ZRJ. Sprejema sta se udeležila tudi predstavnik srbske in grške pravoslavne cerkve v Trstu. Generalni konzul Pavić in soproga sta se z vsemi gosti zadržala v prijetnem razgovoru predvsem o vprašanjih novih perspektiv sodelovanja - predvsem na gospodarskem področju - z ZRJ potem ko je Italija uradno priznala to državo. (Foto KROMA)

NOVICE

»Zakladi iz Prage« pokroviteljstvo dveh predsednikov republike

»Zakladi iz Prage«, velika razstava, ki bo odprta v konjušnicah Miramarskega gradu od 6. julija do 6. januarja prihodnjega leta, bo prav gotovo predstavljala izredno pomemben kulturni dogodek. O tem prica vest, ki jo je včeraj sporočil občinski odbornik za kulturo Roberto Damiani, da sta razstavi naklonila pokroviteljstvo kar dva predsednika republike: poleg italijanskega, Oscarja Luigija Scalfara, se češki Václav Havel.

V DSI o zgodovinopisju

V sklopu niza predavanj "Izbrana poglavja iz slovenskega zgodovinopisja o letu 1945" bo jutri v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu govoril mag. Boris Mlakar z Instituta za novejšo zgodovino v Ljubljani na temo "Nasprotniki partizanstva ob koncu vojne". Mlakar že četrto stoletja preučuje politično in vojaško delovanje protirevolucijskih sil med II. svetovno vojno na Primorskem (knjiga Domobranstvo na Primorskem iz leta 1982), kot tudi domobranstvo in četništvo pod nemško okupacijo. Za Gorisko Mohorjevo družbo je pred leti uredil in opremil z opombami "Crniško kroniko" Alojzija Novaka. Niz predavanj o zgodovini v DSI se bo končal v ponedeljek, 6. maja, ko bo o položaju katoliške Cerkve ob koncu II. svetovne vojne govorila dr. Tamara Pecar Griesser iz Hamelna v Nemčiji.

V Dolini o Tomizzovi knjigi

V dvorani občinskega sveta v Dolini bodo v petek, 3. maja ob 18. uri predstavili novo knjigo Fulvia Tomizze "Dal luogo del sequestro". Predstavitve prireja občinska uprava v sodelovanju z založbo Mondadori. Tomizzo, ki bo sam spregovoril o svoji knjigi, bo predstavil univerzitetni profesor Elvio Guagnini.

Dolinski statut na ogled občanov

Občina Dolina sporoča, da so predlogi sprememb in dopolnil občinskega statuta v končni obliki, kot jih je sprejel občinski svet, na prost vpogled v občinskem tajnistvu. Vsakdo si jih lahko ogleda v uradnih urah.

Guerrucci še dalje tajnik SIULP

Francesco Guerrucci je bil potrjen za pokrajinskega tajnika enotne sindikalne zveze italijanskih policistov SIULP. Guerrucci je bil na to mesto potrjen soglasno. Na kongresu so tudi izvolili delegate za vsedržavni kongres SIULP in sicer Sergia Romolija Venturija, Francesca Tronconeja in Claudia Tuniza. Na vsedržavni skupščini bo kot delegat sodeloval tudi tajnik Guerrucci.

Na Fernetičih zaplenili ponarejene dokumente

Finančni stražniki so na mejnem prehodu na Fernetičih zaplenili več uradnih papirjev s ponarejenimi žigi in dva ponarejena potna lista. Nekemu moškemu iz Viterba so zaplenili tri ponarejene žige, ponarejena slovenska potna lista pa so odkrili v avtomobilu, ki ga je vozil skrbski državljani. Tako Srba, kot moškega iz Viterba so prijavili sodnim oblastem.

S pestmi nad mestnega redarja

Mladega Tržačana so včeraj karabinjerji prijavili sodišču zaradi povzročitve telesnih poškodb, žalitve in upiranja javnemu funkcionarju. 23-letni Christian Verger je včeraj med ulicama Carducci in Battisti v spremstvu svojega nemškega ovčarja prekal cesto na nedovoljenem mestu, zaradi česar ga je mestni redar opomnil, s tem pa sprožil pretirano reakcijo mladega moškega, ki je po začetnem prekanju redarja napadel s pestmi. Sele po posegu drugega redarja in karabinjerske patrulje se je fant končno umiril, medtem ko so napadenega redarja pospremili v katinarsko bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti deset dni.

JUTRI NA OPČINAH

Okrogla miza ob predstavitvi knjige o odnosih manjšina-matica

Knjigo Na obrobju - Ali je Primorska klonila?, ki je že nekaj časa na knjižnih policah pri nas in v Sloveniji, bodo na pobudo Knjižnice Pinko Tomazic in tovarši predstavili jutri ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Kot v uvodu poudarjata urednika, Brako Jazbec in Tomaz Dimic je namen zbornika predstaviti in interpretirati nekatere od številnih sprememb, ki so zajele naš obmejni prostor, tako na italijanski kot na slovenski strani, po osamosvojitvi Slovenije.

Osrednji del knjige išče odgovor na nekatera aktualna vprašanja, ki zadevajo našo narodno skupnost. Podrobneje obdeluje nekatere zgoče teme naše vsakdana in se ne brani odkrite polemike. Zato ni

čudno, da ta del knjige nekateri zelo odločno zavračajo.

Prvi del knjige vsebuje prispevke, ki v zgosčeni obliki ponujajo zgodovinski okvir aktualnim temam. Poleg tega je ta del knjige osnova za pogled naprej, ki ga vsak s svojega gladišča ponujajo priznana imena iz gospodarstva, znanosti in politike. Ponedeljkova okrogla miza bo priložnost za soočanje o vrocih temah, ki jih knjiga ponuja v obravnavo. Na njej bodo sodelovali: tržaski občinski svetovalec Andrej Berdon, podpredsednik deželnega sveta FJK Milos Budin, koprski župan Aurelio Juri, prvi veleposlanik R. Slovenije v Italiji Marko Kosin, predsednik SKGZ Klavdij Palčić in sen. Stojan Spetič.

POLITIKA / OCENA POLOŽAJA PO 21. APRILU

SSk: Zdaj dogovor znotraj manjšine

Podpora Oljki in njeni politični usmeritvi
Priprave za pokrajinske in miljske volitve

Tržaski pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji ocenil izide nedeljskih parlamentarnih volitev. Pri tem je soglasno ugotovil, da se jeavezništvo levosredinskih strank in gibanj okrog Oljke uspešno uveljavilo, kar dokazuje, da so volivci doumeli njeno alternativo taboru Pola svobosčin. To velja se posebej za slovenske volivce, piše v izjavi SSK, ki so kljub političnim in drugim medsebojnim razlikam le nekako »stnili« svoje vrste in podprli Oljko in njen program, ki so ga tudi pomagali sooblikovati, zlasti tisti del, ki se nanaša na zahteve naše narodnostne skupnosti.

Zato je umestno vprašanje, ali ni morda dozorel čas, da se iste manjšinske

komponente končno le dogovorijo o izpeljavi demokracijskih volitev za skupno politično predstavništvo, v skladu z zahtevami novih časov in razmer, piše se v sporočilu SSK.

Glede izidov volitev v tržaskih okrožjih pa SSK meni, da so pač ogledalo zakoreninjene zaprtosti velikega dela mesta pred najbližjimi sosedi, ob katerih ze dolga desetletja in stoletja živi. Sprejema jih samo za dnevne nakupe, vsega ostalega od kulture do enakopravnih odnosov, tako na notranji kot mednarodni ravni, pa ne priznava in zavrača kot hudo nevarnost. Zato je toliko bolj pozitivno dejstvo, da so se kandidati Oljke brez obotavljanja opredelili za odprtost navzven in navznoter do sohrzavljanov slo-

venske narodnosti.

V danih razmerah so po mnenju SSK vsekakor napredni kandidati dosegli dober in spodbuden rezultat, kar narekuje odgovornim pri Oljki, da se mora demokratični in odprti Trst prepoznavno razločiti od nacionalistične desnice, ne pa nasadati varljivim upom, da bo s puspucanjem pridobil njene volivce. Prav zadnje volitve so to utvaro nedvoumno razblinile.

Sprico navedenih ugotovitev je sedaj po končanih volitvah, beremo se v notih SSK, potrebno ustrezno razmisliti in nastopati. S tem da so se tudi politično osvescene sile slovenske narodnostne skupnosti nedvoumno opredelile za demokratični razvoj države in njenih institucij, sta sedaj po mnenju SSK na potezi bodoča vlada in parlament, da napravita konec skoro polstoletnemu slepomisenju okrog zascite slovenske manjšine v Italiji in tako dokazeta svojo verodostojnost.

Na krajevni ravni pa je potrebno, da se volilno zavezništvo Oljke utrdi na solidnejši osnovi načela enakopravnosti vseh njegovih aktivnih komponent. Le tako bo lahko kos bodocim volilnim preizkušnjam, ki so prav blizu. »V mislih imamo pokrajinske volitve in občinske volitve v Miljah, kjer so, kot znano, sprožili hudo politično krizo nekateri neodgovorni ljudje. Glede obojnih volitev SSK izraza zaskrbljenost nad težnjo večjih strank demokratične opredelitve, da bi druge manjše dejansko izrinile iz igre in tako posredno ovirale tudi pravično predstavništvo slovenskega prebivalstva v izvoljenih telesih«.

»Zato mora celotna slovenska narodnostna skupnost skrbno paziti, da je ne bi izigrali pri njenih pridobljenih pravicah«. SSK zagotavlja, da bo s svoje strani storila vse, da se bo politični dialog med demokratičnimi silami nadaljeval in poglobil na temelju enakopravnega pristopa vseh.

DEVIN-NABREŽINA / POHOD DEVIN-VIŽOVLJE

Ekološki dan srednjih šol

Uspela orientacijska igra šol »Igo Gruden« in »De Marchesetti«

Odbornistvo za solstvo občine Devin-Nabrežina je včeraj priredilo ekološki dan za učence obeh srednjih šol, »Igo Gruden« in »De Marchesetti« ter za vse pete razrede osnovnih šol iz občine. Ekološki dan je predvidel pohod - orientacijsko igro po poljskih poteh od Devina do Vizovelj, katerega se je udeležilo preko 150 učencev. Sicer pa je postal ekološki dan na srednji soli »Igo Gruden« že tradicija; tako je z zadovoljstvom ugotovil ravnatelj Zvonko Legiša, ki je dodal, da so se učenci v

prejšnjih letih na ta dan ukvarjali z nabiranjem raznih odpadkov, letos pa je bil pohod izraziteje rekreacijski, zato pa nič manj pomemben. Učenci so bili razdeljeni na mešane skupine; včerajsnja izkušnja pa je med drugim pokazala, da sta ekološko področje in ljubezen do narave tisti prostor, kjer vsi učenci z lahkoto dobijo skupni jezik; sicer pa gre za solsko dejavnost, ki jo svetuje tudi ministrstvo za solstvo.

Na sliki (foto KROMA) zbor dijakov na športnem igrišču v Vizovljah.

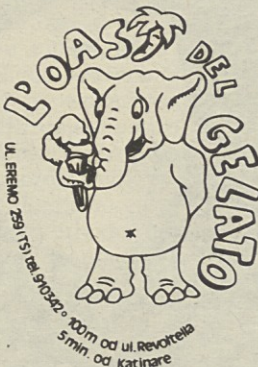
Kandidati za jusarske volitve

Kot smo že poročali, bodo v nedeljo, 26. maja, v Barkovljah, Bazovici, Lonjerju, na Padricah, Proseku in Opčinah, pri Banih ter v Medji vasi jusarske volitve. V vseh vseh tržaskih občin bosta na jusarskih volitvah sodelovali po dve listi, ki bosta obe celovit odraz domače stvarnosti, kar pomeni, da desnica tokrat ni predstavila svojih kandidatnih list. Morda ni zbrala dovolj podpisov, morda pa se je odlocila, da ne bo sodelovala na teh volitvah.

Na volitvah na Opčinah bo, poleg enotne liste domacinov, sodelovala se lista s simbolom openskega tramvaja, ki je baje politično blizu krogom Ljudske stranke.

Polaganje vencev v dolinski občini

Uprava občine Dolina obvesca, da bo polaganje vencev k spomenikom padlim za svobodo v občini Dolina, kot je že tradicija, na predvečer 1. maja, v torek, 30. aprila po naslednjem vrstnem redu: ob 16.45 pred županstvom, ob 17. uri osrednji spomenik, ob 17.5 Dolina, 17.15 Prebeneg, 17.20 Mačkolje, 17.30 Ricmanje, 17.40 Boršt - spominska plošča na hisi stev. 89, 18. Boršt - pokopališče, 18.20 Gročana in 18.40 Boljunec. Zupan vabi občane, naj se svečanosti udeležijo.

Ob slabem vremenu je vrt pokrit in ogrevan

Ul. Eremo 259 blizu Katinare - Tel. 910342

- ☐ naši sladoledi so pripravljani samo z naravnimi sestavinami
- ☐ velik senčnat vrt
- ☐ prostorno parkirišče

Largo
Barriera
Vecchia 15

tel. (040)
636757 - 636800
urnik
6.30/12.30
15.30/18.30
sobota
8.30-12.00

MENJALNICA

Otok ELBA

od 9. do 12. maja
cena 470.000 lir

PRAGA

od 18. do 22. maja
cena 840.000 lir

Potovanje po PORTUGALSKI

od 20. do 27. maja
cena 1.390.000 lir

Potovanje po ŠPANIJI

od 26. maja do 3. junija
cena 1.860.000 lir

TURČIJA in KAPADOČA

od 20. do 27. maja
cena 1.030.000 lir

trgovina
IDEALE
geom. Giancarlo Foraus
tel. - fax 040/660800
TRST
Ul. Settefontane 3/C
HIDRAVLICA in OGREVANJA
INSTALATERSKA IN ZIDARSKA DELA
ZA VAŠO METANIZACIJO
po normativih zakonov 46/90 in 10/91
PLINSKE PEČI - RADIATORJI
Strokovno vzdrževanje napeljav

Na razpolago smo Vam vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah: od 8.00 do 12.30 in od 14.30 do 18.00

DANES ZAČETEK V BOLJUNCU

V Bregu je že zavladało pravo majsko vzdušje

Ponosno in suvereno bodo maji stali nad svojo vasjo: kraljevali ji bodo tri dni in tri noči, nato pa se s treskom podrli ob tla in tako sklenili ta skrivnostni, očarljivi in tako dozi-veti majski običaj.

Breg je polno diha vzdušje svojih majskih praznovanj: pripravlja se, da spet zazivi v iskrenem, duševno bogatem, radostnem običaju, ki vabi v bujnost narave, spodbuja in prosi rodovitnost tal, ljudem vliva novih notranjih moči.

Danes se obred začanja v Boljuncu, fantje in moške bodo namreč zape-li svojo prvo Barč'co. Druga pa bo na vrsti na prvomajski predvečer, ko se postavljanje majev začanja tudi v Prebenegu, Borstu in Ricmanjih. V Dolini pa se ta čas fantje in dekleta zberejo na se zadnji uri, ko se zadnjic

preverja porazdelitev dela in nalog. Uri pa sledi postavljanje topola na vaski K'luzi.

Prvomajski predvečer bo torej spet živahno valjiv: za Breg je to ena izmed najdaljših noči v letu, in pesem utihne včasih tedaj, ko se za prvomajsko budnico oglasi godba. Prvi maj bo svečan še posebno v Boljuncu: to je dan tretje, najlepše Barč'ce, ki jo boljunski fantje in moške odpojejo v prazničnem gvanu in s kostanjevim cvetom v gumbnici!

Le par dni potem pa bo na vrsti Dolina, ki se ob »svoji« majenci brhko predrami iz zimske omame. Tu bodo maj postavljali prihodnjo soboto zvečer, sele pozno ponoči pa bo maj pokoncu: po obrednem se bo tedaj začel praznični del tega vaskega običaja. (dam)

V Bazovici potekajo priprave na praznovanje 1. maja

V Bazovici že potekajo priprave na letošnje praznovanje 1. maja. Jutri bodo v dvorani domačega društva »Lipa« odprli razstavo fotografij, ki jih je napravil domačin Janko Kovacic. Ob tej priložnosti bo prikazal tudi diapozitive z raznih prireditvev in praznikov v Bazovici. Otvoritev razstave bo ob 20.30.

V torek, 30. aprila, bodo prižgali že tradicionalni kres na Kalu. Od tu bodo domačini in še drugi ljubitelji nočnih pohodov odsli na hrib Kokos. Pohod organizirajo skupno športno društvo Zarja in Sloga ter KD Lipa in Mladinski krozek.

Ob 21. se bodo začeli udeleženci zbirati, začetek pohoda pa bo ob 22.30. Organizatorji upajo, da bodo nasli glasbeno skupino, ali godbo, ki bi jih na tem pohodu spremljala.

1. maja zjutraj bo po vasi budnica z godbo, ki ji bo sledilo polaganje vencev pred spomenik v vasi in spomenik padlim v boju za osvoboditev Bazovice in Trsta. Polagajnja vencev se bodo udeležili vascani iz Bazovice, Gropade in Padrič.

Neva Lukes

Glas harmonike 1. maja pri Domju

Kulturno društvo Fran Venturini od Domja prireja na dan 1. maja ob 14. uri v centru A. Ukmar-Miro pri Domju tradicionalno mednarodno srečanje godcev na diatončno harmoniko »Glas harmonike«.

Revija »Glas harmonike« je pomembno srečanje med ljubitelji tega ljudskega glasbila iz dežel Alpe-Jadran. V prejšnjih izvedah so se revije udeležili godci s Trzaskega, Furlanije, iz Benecije, Koroske, Istre in Slovenije. Reviji sledi zato mnogo ljubiteljev ljudske glasbe in kulture.

Prireditve sodi v okvir praznovanja Praznika Dela in bo marsikomu omogočila, da lahko na prijeten in nevsakdanji način praznuje 1. maj - dan, ki ga tradicionalno posvečamo tudi vzgajanju ljudi h kulturi omikanega sožitja in miru med narodi.

TRŽAŠKI OKTET / V TOREK V KULTURNEM DOMU

Še sklepni koncert ob jubileju

Za torkov slavnostni koncert v dvorani Kulturnega doma je Trzaski oktet za sklep praznovanj svoje 25-letnice pripravil zanimiv in tudi zahteven spored. V uvodu bo obsegal skladbe iz katoliške in pravoslavne liturgije, nato pa slovenske narodne in umetne pesmi pretežno primorskih in posebej zamejskih avtorjev prejšnje in sedanje generacije, za konec pa se po eno italijansko in makedonsko pesem.

Posebna zanimivost sporeda in seveda tudi njegova privlačnost, pa je se v tem, da bodo na njem tudi tri prazizvedbe skladb naših zamejskih skladateljev Pavleta Merkuja, Ignacija Ote in Anastazije Purič, povrhu pa se skladba Franja Delaka, ki bo praktično tudi prazizvedba.

Medzimursko ljudsko pesem »Dremle mi se, dremle«, ki jo je prvi zapisal znani hrvaški zapisovalec in skladatelj Krsto Odak, je nas trzaski mojster Pavle Merku priredil po njem sicer že v prvih petdesetih letih, torej v zgodnjem obdobju svojega ustvarjanja, za osemglasno izvajanje. Takrat je priredbo pripravil na prošnjo tenorista Janez Lipusčka za Slovenski oktet, vendar pa je potem ni nikoli izvajal. Ko ga je zdaj Trzaski oktet zaprosil, da bi napisal kaj prav zanj in za to jubilejno priložnost, se je Merku, tako

sam pove, spomnil na to se neizvajano priredbo in jo ponudil Trzaskemu oktetu, ki jo je tudi sprejel z velikim zadovoljstvom. V Merkujevi priredbi ohranja pesem vso svojo ljudsko melodiko in seveda besedilo vendar v povsem svojki disonanci osemglasni izraznosti pa vendar polni miline. Trzaski oktet pod vodstvom svojega umetniškega vodje Danila Cadeža se je izvajalsko zahtevne skladbe lotil z vso zavzetostjo in ljubeznijo in jo bo zdaj prvič ponudil v poslušanje ne samo občinstvu, pač pa tudi avtorju samemu.

Pesem »Samota v porticu« na besedilo predsednika in basista Trzaskega okteta Borisa Pangerca, je Ignacij Ota napisal že pred več kot desetimi leti. V programu jo je takrat imel njegov moški zbor Valentin Vodnik iz Doline, vendar je ni utegnil nastudirati. Otova uglasbitev v priredbi za oktet verno odseva vsebinsko otonost Pangerceve poezije o na bregu trohneči barki z ritmom valujočega morja. Ignacij Ota je doslej uglasbil že več Pangercevih pesmi, med katerimi ima Trzaski oktet precej pogosto na sporedu predvsem pesem »Zublji nad vasjo«.

Anastazija Purič, mlada zamejska zborovodkinja, skladateljica in korepetitorica Trzaskega okteta, je

pesem »Ljubici za velikonoč« uglasbila že leta 1987 prav za takratno oktetovo zasedbo, prvič pa jo bo javno izvedel zdaj oktet v sedanji sestavi. Zakaj se je Anastazija - Nasti, odločila za uglasbitev prav te Kajuhove pesmi? Ker jo je - tako pravi, prevzela njena ljubezenska tematika v širšem pojmovanju, njena univerzalna lirčnost v stremljenju po svetu, v katerem bo zmagovala brezmejna ljubezen. Glasbeni motiv se med glasovi prepleta delno v stiriglasnem in delno v osemglasnem podajanju.

Kot rečeno lahko praktično med prazizvedbe uvrstimo tudi skladbo »Balada« že pokojnega trzaskega zdravnika in ljubiteljskega glasbenika Franja Delaka na besedilo Sečka Kosovela. Po naših informacijah naj bi bila se pred vojno samo enkrat izvedena v Sloveniji, potem pa nikoli več. Sicer je Franjo Delak (umrl leta 1972 v Trstu) izdal dve zbirki svojih uglasbitev za mešani in moški zbor, večina njegovih skladb pa je ostala v rokopisu. Gre zato tudi za dolzni spomin na zdravnika in glasbenika, ki je prehitro sel v pozabo.

Razlogov je torej več kot dovolj, poleg celotnega sporeda seveda, za privlačnost torkovega koncerta Trzaskega okteta.

Jože Koren

Palcic, Stojan Spetic. Vabljeni!

KD V. VODNIK vabi vse likovne ustvarjalce v Bregu na tradicionalno razstavo, ki jo prirejamo v okviru vsakoletne Majence. Za prijave in informacije kličite na tel. št. 635626 (Damiana) ali 227037 (David od 17. do 19. ure). Prvo srečanje s postavljanjem del bo danes, 29. t. m., ob 20.30 v galeriji Torkla v Dolini. Vabljeni!

VABIMO Vas na otvoritev razstave ALEKSANDRA STARCA -Umetnost kot spoznanje in osvobajanje v njegovi razvežani estetski izkušnji, ki bo danes, 29. t. m., ob 19.30 v prostorih umetnostne galerije Iliš v Ul. Corti 3/A v Trstu. Sodeluje umetniški kritik Sergio Moles. Razstava bo odprta do 9. maja od 10. do 12.30 ter od 16. do 19.30.

KD LIPA, SD ZARJA, SZ SLOGA IN MLADINSKI KROZEK BAZOVICA organizirajo danes, 29. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu otvoritev razstave barvnih fotografij »Stiri letni cas« in diapozitiv iz Bazovice Janka Kovacica. V torek, 30. t. m., ob 21. uri kres pri »kalu« in ob 22.30 10. nočni pohod na Kokos. Vabljeni!

SEKCIJA VZPI-ANPI Prosek - Kontovel vabi na proslavo 51. obletnice osvoboditve Trsta in 1. maja - praznik dela v torek, 30. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Slavnostni govornik bo tov. Milan Pahor. V sredo, 1. maja bo budnica, zbirališče ob 8.30 pred Soscevo hiso.

NA BARKOVLJANSKEM POKOPALISCU bo v torek, 30. t. m. PROSLAVA DNEVA OSVODITVE. Nastopili bodo osnovnosolski otroci, domači mladi recitatorji in domaci zbor. Začetek ob 17.30.

MARIJIN DOM in KD S. SKAMPERLE prirejata v petek, 3. maja točno ob 20.30 v Marijinem domu pri Sv.Ivanu, Ul. Brandesia 25 ogled videofilma CESARSKA KITAJSKA. Pogled na prostrano deželo in misli o njej je pripravil Pino Rudež. Vljudno vabljeni!

V LJUDSKEM DOMU V KRIŽU bo v torek, 30. t. m. in v sredo, 1. maja tradicionalno PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE. V sredo popoldne, ob 17. uri govor senatorjev Darka Bratine in Fulvia Camerinija, zvečer ples.

V GLEDALISCU MIELA bo jutri, 29. t. m. in v torek, 30. t. m., ob 18. uri pregled filmov bosanskega režiserja Bata Cengica. Jutri, 29. t. m. bo ob 21. uri tudi srečanje z režiserjem, ki ga bo predstavil Sergij Grmek Germani.

V PIVNICI »III. Generazione« v Boljuncu bo v petek, 3. maja, ob 21. uri koncert skupine Vata-vuhu.

spremembe v upravi v torek, 30. t. m. in v četrtek, 2. maja.

KD RDECA ZVEZDA sklicuje v petek, 3. maja 1996 izredni in redni občni zbor na sedezu društva v Salezu ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: otvoritev izrednega in rednega občnega zbora, odobritev novega statuta, upravnna in finančna poročila, razprava poročil, pozdravi gostov, razprava, izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora, razrešnica staremu odboru ter razno. Upravni odbor poziva člane, da se izrednega in rednega občnega zbora udeležijo zaradi važnosti dnevnega reda.

KD SLOVAN s Padrič bo v torek, 30. t. m., ob 19.30 na vaskem trgu proslavljalo 1. maj. Na sporedu bo nastop MePZ KD Slovan, recitacije članov mladinskega krožka KD Slovan, priložnostni govor in polaganje venca k spomeniku padlim v NOB.

SLOVENSKI DIJASKI DOM sporoča, da vpišuje v naslednje poletne pobude: Poletno središče za otroke od 3. do 14. leta, v času od 10. junija do 30. avgusta 1996, najkrajši čas bivanja je en teden. 1. Letovanje na Medvedjem brdu od 24. junija do 3. julija 1996 za otroke od 6. do 12. leta starosti; 2. letovanje na Medvedjem brdu od 4. do 13. julija 1996 za otroke od 12. do 17. leta starosti; letovanje v Fiesi od 1. do 10. avgusta 1996 za otroke od 6. do 17. leta starosti. Letovanje v Sloveniji je vedno prijetno in koristno za utrjevanje našega jezika. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72, tel. 573141.

GOSPODARSKO DRUSTVO NA KONTOVELU sklicuje občni zbor v petek, 3. maja 1996 ob 20.30 v prostorih društvene gostilne. Vabljeni!

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA vabi danes, 28. t. m. vse člane, starše in prijatelje na Jurjevanje, ki bo v bližini Brisc pri Krizu. Zbiranje ob 8.30 pri spomeniku padlih v Krizu, masa ob 9.30 in taborni ogenj ob 16.30. Toplo vabljeni.

ZAHVALA

Svojci

Slavka Vrše

se iz srca zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Gropada, 28.4.1996

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Michela Riolino

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Svojci

Prosek, 28.4.1996

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040-768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

+

Tvoja neprecenljiva dobrota ostaja v naših srcih.

Tiho in skromno kot je zivel se je od nas poslovil naš dobi brat in stric

Ludvik Žakelj Lodovico Zacchelli

(bivsi uslužbenec V.V.F.F.)

Poslovili se bomo jutri, 29. t. m. iz Trzica ob 13. uri v cerkev k fari v Hrenovici, kjer se bo ob 16. uri začel pogrebni obred.

Za njim zalujejo sestra Marija s Ferijem in Nedo, necaki Anita z Ivotom, Petrom in Martinom, Sonja z Jernejem, Lili z ostalimi sorodniki iz Skofij in Lojze z družino ter ostalo sorodstvo

V naprej se zahvaljuje vsem, ki se bodo poklonili njegovemu spomenu in za izraze sozolja. Posebna zahvala dr. Grudnu, medicinskemu in negovalnemu osebju.

Sesljan, Reka, Koper, Skofije, Slavinje, 28. aprila 1996

+

Zapustil nas je naš dragi

Ladislao Piculin

Zalostno vest sporočajo žena, sin in hčerka z družinama ter ostali sorodniki

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnisnice v zgonisko cerkev.

Namesto cvetja darujte za CRO Aviano

Salez, 28.4.1996

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob boleci izgubi dragega Ladija izreka Marjan iskreno sozolja Luciani, Gianniju in Nerini

ZAHVALA

Ob bridki izgubi nase drage zene in mame

Gigliole Grzetic por. Leban

se iskreno zahvaljujemo župnikoma, cerkvenemu pevskemu zboru, nosilcem krste in cvetja ter vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti in počastili njen spomin.

Svojci

Nabrezina, Trst, 28. aprila 1996

ZAHVALA

Lojze Mihelj

Vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin dragega pokojnika, se iskreno zahvaljujemo

žena Majda in drugi sorodniki

Barkovlje, 28.4.1996

SKUPNA PRIREDITEV SVETOIVANSKIH DRUŠTEV

Skrivnostni čar daljnje Kitajske

Pino Rudež bo prikazal film o svojem tritedenskem popotovanju

Svetoivanski društvi Marijin dom in KD Slavko Skamperle prirejata v petek, 3. maja točno ob 20.30 v Marijinem domu, ul. Brandesia 25, predstavitev poizkusnega dela sne-malca in pripovedovalca Pina Rudeža. Njegov prvenec, videofilm Cesar-ska Kitajska, je zapis o lanskoletnem tritedenskem popotovanju po tej daljni deželi. Drugačna stvarnost je snemalca prevzela in njegov film je pravzaprav prikaz

osvajanja nepoznane kulture, ki izžareva iz starodavnih spomenikov in se že zrcali v obnašanju tamkajšnjih prebivalcev.

Pino Rudež je v svojem videozapisu beležil predvsem trenutno stanje, ko se nanovo uvedeno tržno gospodarstvo navezuje na socialistični sistem in se novo prilagaja staremu. Zato imajo spomeniki in nara-va prizvok večnosti, ljudje pa se izžarevajo spostljivost in vkljudno-

st do bližnjega. Nekdanje prestolnice Beijing, Zhenzhou, Louyang, Xian, Nanjing, Souzhou, Shanghai, Hangzhou in Hongkong so očarljiva kulisa za doživljanje nam se tuje resnosti pri delu in skrbi za duhovno rast ob razvoju telesnih sposobnosti.

Poudarimo naj se, da je priljubljenost novopečenega filmskega pripovedovalca spodbudila svetoivanski društvi k sodelovanju.

BK

PRIREDITVE

SKD CEROVLE - MAVHINJE prireja danes, 28. t. m. v sodelovanju z obcinama Devin-Nabrezina in Komen ter Vasko skupnost Gorjansko TRETJI POHOD PRIJATELJSTVA Mavhinje-Gorjansko z odprto mejo. Zbirališče ob 10. uri pred restavracijo Al Carso v Mavhinjah. Odhod ob 11. uri. Vljudno vabljeni!

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI ter Založba D.Z.P.-P.R.A.E.-Prosvetni dom jutri, 29. t. m., ob 20.30 okrogla miza ob izidu zbornika NA OBROBJU-ALI JE PRIMORSKA KLONILA. Sodelovali bodo Andrej Berdon, Milos Budin, Aurelij Juri, Marko Kosin, Klavdij

OBVESTILA

ZADRUGA NAS KRAS vabi člane na REDNI LETNI OBČNI ZBOR, ki bo v prvem sklicanju jutri, 29. t. m., v drugem, pa v torek, 30. t. m., ob 20.30 v Kraski hiši v Repnu. Na dnevnem redu je poročilo upravnega sveta, blagajniško poročilo in odobritev bilance, poročilo nadzornega odbora in razno.

PIHALNI ORKESTER BREG DOLINA obvesča, da bo za 1.maj obiskal naslednje vasi dolinske občine: Borst ob 7. uri, Zabrezec ob 7.15, Grocana ob 8.15, Draga ob 8.45, Domjo ob 9.15, Boljunec ob 9.45, Dolina ob 10.15, Prebeneg ob 10.45 in Mackolje ob 11.15.

TRZASKA KNJIGARNA obvesča cenjene odjemalce, da bo zaprta zaradi

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
28. aprila 1996
ZIVKO

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.08 - Dolžina dneva 14.10 - Luna vzide ob 14.51 in zatone ob 3.21.

Jutri, PONEDELJEK,
29. aprila 1996
ROBI

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 16,5 stopinje, zračni tlak 1022,2 mb narasča, Veter 7 km na uro severni, vlaga 71-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 15,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lisa Riavis, Thomas Bulzis, Stefania Zerial, Paola Riccardi Di Netro, Patrick Bencek, Federico Cicutin.

UMRLI SO: 86-letna aurelia Marangoni, 90-letna antonia Mihalich, 73-letni Mario Luin, 90-letni Giorgio Franceschetti, 90-letna Alessandra Stosch, 74-letna Nives Serra, 69-letni Sergio Padovani, 82-letni Ermes Bagnolatti, 60-letni Valerio Zupan, 84-letni Francesco Cesen, 82-letna Olga Culot, 84-letna Domenica Bonifacio, 82-letni Agostino Zogolini, 83-letna Amalia Zacchigna, 76-letni Luciano Sforzina, 86-letni Giorgio Robba, 83-letni Antonio Cernecca.

LEKARNE

NEDELJA, 28. aprila 1996

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. S. Giusto 1, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Roma 15, Lungomare Venezia 3 (Milje), Na-

brezina (tel. 200121).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. S. Giusto 1 (tel. 308982), Ul. Tiziano Vecellio 24 (tel. 633050), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše

Danes slavi v Vizovljah 60 let

Vida

Polno zdravlja in se mnogo srečnih dni ji želijo

mož Marko
ter sinova
Walter in Dario
z družinama

Daša Radović

je 24. t. m. z uspehom diplomirala na fakulteti za politične in diplomatske vede v Gorici. Cestitamo!

Miranda, Jana, Marjo
in ostali sorodniki

Mi kriski fantje zdaj kozarcke primemo, Vama 50-krat nazdravimo in tako zapojemo:

Usje njbuljsje

Niko

usje njbuljsje

Rado

usje njbuljsje Vam zelimua

MPZ Vesna

Z neverjetno točnostjo bo slavila jutri

Alida

40 let.

Vse najboljše ji želi

klapa

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši

v sodelovanju
z založbama **DZP-PR.A.E.** in
OKO iz Nove Gorice

vabi

jutri, 29. t. m., ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah na okroglo mizo ob izidu zbornika

NA OBROBJU

Ali je Primorska klonila?

SODELOVALI BODO:

Andrej Berdon,
Milos Budin,
Aurelio Juri,
Marko Kosin,
Klavdij Palčić
in Stojan Spetić

ZADRUŽNA KARŠKA BANKA

RAZPISUJE

usposobljenostne izpite za uradnike/ce v smislu 6. člena kolektivne pogodbe za uslužbenke zadržnih bank.

Trenutno nepokrito eno delovno mesto.

Pogoji za pripustitev k usposobljenostnemu izpitu so naslednji:

- fakultetna diploma iz ekonomije ali prava oziroma diploma, ki je po obstoječih predpisih enakovredna z oceno vsaj 95/110 ali diploma višje srednje sole z oceno vsaj 48/60;
- program usposobljenostnega izpita predvideva slovensko in italijansko pisno nalogo splošne gospodarske ali finančne narave oziroma iz knjigovodstva ali bančnega poslovanja in ustni razgovor. H kolokviju bo pripuščen, kdor bo prejel pozitivno ocebo pri pisnih izdelkih. Ustrezna navodila so na voljo v tajnistvu banke;
- prošnjo na nekolikovnem papirju, dopolnjeno s fotokopijo diplome ali enakovrednega potrdila, je treba predložiti, osebno ali po pošti, v tajnistvu zadržne banke do 15. maja 1996.

Cas razporeda izpitov bo naknadno javljen.

Po zaključnih izpitih bo izpina komisija predložila upravnemu odboru zadržne banke seznam pozitivno ocenjenih, iz katerega bodo crpani novi uslužbenci.

UPRAVNI ODBOR

primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. S. Giusto 1, Ul. Tiziano Vecellio 24, Ul. Roma 15, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 (tel. 639042).

Od PONEDELJKA, 29. aprila, do SOBOTE, 4. maja 1996

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 (tel. 812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »That's Amore - Due improbabili seduttori«, i. Jack Lemmon, Walter Matthau, Sophia Loren.

EXCELSIOR - 17.20, 19.40, 22.00 »Decisione critica«, r. Kurt Russell, Steven Seagal.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »L'albero di Antonia«, r. Marleen Gorris.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Il giurato«, i. Demi Moore, Alec Baldwin.

NAZIONALE 1 -

KD Fran Venturini

DOMJO

*V sredo, 1. maja,
ob 14. uri v Centru
»Anton Ukmar-Miro«*

Predsednik Slovenskega raziskovalnega instituta

sklicuje

OBCNI ZBOR

v torek, 30. aprila 1996, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20 v Trstu

Dnevni red:

- Poročilo upravnega sveta
- Obracun za leto 1995 in predracun za leto 1996
- Razresnica nadzornega odbora
- Razno

DRUSTVO SLOVENSКИH IZOBRAZENECV

Mag. Boris Mlakar:

NASPROTNIKI PARTIZANSTVA OB KONCU VOJNE

Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3,

jutri, 29. t. m., ob 20.30

16.15, 18.15, 20.15,

22.15 »Tre giorni per la verità«, i. Jack Nicholson, Anjelica Huston.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Four Rooms«, i. Madonna, Antonio Banderas, Bruce Willis, Jennifer Beals.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Io ballo da sola«, r. Bernardo Bertolucci, i. Jeremy Irons.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Mary Reilly«, i. Julia Roberts, John Malkovich.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Copicat - Omicidi in serie«, i. Sigourney Weaver, Holly Hunter.

CAPITOL - 15.30, 18.30, 21.30 »Brave Heart - Cuore impavido«, r.-i. Mel Gibson.

ALCIONE - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Viaggi di nozze«, r.-i. Carlo Verdone, i. Veronica Pivetti, Claudia Gerini.

LUMIERE - 15.30 in 16.30 »Babe, maialino coraggioso«; 18.45,

GLASBENA MATICA TRST
Koncertna sezona 95/96

TRŽAŠKI OKTET

Slavnostni koncert ob 25-letnici

v torek, 30. t. m., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

KD I. GRBEC - Skedenjska ul. 124

Spoznajajmo Rezijo z rezijansko skupino

ROŽE MAJAVE

Predstavile nam bodo svojo dolino s poezijo, s pesmijo in z diapozitivi

danes, 28. t. m., ob 17. uri

Vljudno vabljeni!

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE

Krožek Kras

prireja 30. aprila in 1. maja

na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah

PRVOMAJSKO SLAVJE

V torek, 30. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Status Symbol

1. maja, ob 13. uri odprtje kioskov, ob 16. uri pozdravni govor, koncert TPPZ P. Tomažič, ples z ansamblom Long Slunk

MAJENCA '96

Dolina 3., 4., 5., 6. in 7. maja 1996

40. OBČINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN

FOTO TRST 80 in FOTO SKUPINA ŽAREK IZ SEŽANE

vabita na

PREDVAJANJE DIAPOZITIV IN NAGRAJEVANJE

2. fotografskega ex tempore

ki bo v torek, 30. t. m., ob 20. uri

v Srenjski hiši v Gročani

Spored bodo popestrili se **duo harmonikasev Mojca Mihalić in Goran Ruzzier** in kratka projekcija diapozitivov o vtisih iz Avstralije, članice Foto Trst 80, **Magde Sturman**

20.30, 22.15 »Il fiore del mio segreto«, r. Pedro Almodovar.

IZLETI

KD SLOVAN - Padrice prireja v nedeljo, 12. maja izlet v Rasico, grad Turjak, Muljano in Sticno. Na razpolago je še nekaj mest. Za podrobnejše informacije tel. na st. 040/226253 ob uri večerje.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

RAZNOVRSTNO pohištvo: sobe, dnevne sobe, otroške sobe, se-

dezne garniture, kuhinje prodam po zelo ugodnih cenah. Tel. st. 54390/575145.

PRODAM divan 1,95 m za tri osebe, inox kuhinjski lijak z dvema luknjami, odcejalnik za kroznike. Tel. st. 040/226133.

PRODAM Y10 fire letnik '89, svetlorjave kovinske barve. Tel. ob večernih urah na st. 228614.

TEHNICNI pregled in plavi kolek (bollino blu) vam izročimo. Tel. st. 228908 ob uri kosila.

PRODAM hiso v Rojanu z vrtom, vinogradom in gozdom. Tel. st. 225436 po 20. uri.

DRUŽBA uvoz/izvoz

Loterija		27. april 1996				
BARI	75	73	3	25	87	
CAGLIARI	67	84	87	60	74	
FIRENCE	33	34	70	49	26	
GENOVA	35	27	31	7	10	
MILANO	40	47	41	16	22	
NEAPELJ	36	64	88	76	89	
PALERMO	80	2	67	78	30	
RIM	60	12	31	51	5	
TURIN	13	54	36	12	40	
BENETKE	18	17	84	26	56	
ENALOTTO						
2 2 X X X X 2 X 1 1 2 1						
KVOTE						
12	144.682.800.-					
11	2.604.300.-					
10	210.200.-					

isce uradnico/ka z znanjem srbohrvascine, anglescine in nemscine, knjigovodstva (kompjuter, praktična tudi v operativni). Pismene prošnje pošljite na "Centro studi Krono Srl", Ul. S. Lazzaro 2 - Trst, pod sifro "Uvoz/Izvoz"

GOSPA srednjih let z veliko potpepljivostjo in izkušnjo z bolniki isče delo na domu. Tel. st. 040/576116.

DIJAKINJA nudi pomoč kot baby sitter v večernih urah po možnosti na Opčinah ali bliznji okolici. Tel. st. 213820.

ANGLESKI prevajalec isče v jme opremljeno stanovanje s telefonom v slovenski vasi (na tržaškem ali primorskem Krasu) od avgusta do konca novembra. Tel. st. 040/212786, po 5. maju pa na st. 040/395444.

ODDAM v najem malo stanovanje v Gorici, po želji tudi ze opremljeno. Tel. v večernih uah na st. 0338/364067.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdivia 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

V GORICI oddamo v najem hišo z vrtom. Tel. ob uri obedov na st. 0432/503312.

OSMICO sta odprla Anica in Renato v Samatorci st.1.

OSMICO ima odprto Frandoli v Slivnem. Toči odlično belo in črno vino.

OSMICO sta odprla v Mavhinjah Franc in Tomaz Fabec. Vljudno vabljeni prijatelji dobre kaplje.

OSMICA je odprta v Medje vasi - Paolo Ferfolja.

OSMICO ima Aljoz Kante, Praprot 18.

OSMICA v Svetem pri Komnu, odprta od 26. aprila do 5. maja, vas vabi na domačo hrano in pijaco. Tel. st. 0038667/78223.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovale naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Giulia 76
Miramarski drev. 231
Furlanska cesta 5
Ul. F. Severo 2/4
Nabrežje N. Saur 2/1
Ul. Forti (Naselje sv. Sergija)
Istrska ul. (nasproti pokopalisca)

MONTESHELL
Largo Giardino 1/4
Sentjakovski trg
Ul. Locchi 3
Trg Duca degli Abruzzi 4/1

ESSO
Trg Foraggi 7
Nabrežje O. Avgusta
ZGONIK drz.c. 202

IP
Trg Valmaura
Miramarski drev. 9
DEVIN-NABREZINA drz.c. 14

ERG PETROLI
Ul. F. Severo 2/7

ŠTEVERJAN / ZLATI JUBILEJ KD BRIŠKI GRIČ

V "Kroniki" zapisana pol stoletja dolga pot

V torek osrednja proslava in predstavitev publikacije - Odkritje obeležja Radu Klanjščku

V zadnjih mesecih smo na Goriskem obeležili kar nekaj okroglih obletnic delovanja naših društev. Konec vojne in osvoboditev leta 1945 je pomenila vzpodbudo za vse, ki so morali več kakor dve desetletji prisiljeni v molk. Petdesetletnico so obeležili v Standrežu, Sovodnjah in na Vrhu. Prihodnji teden in sicer v torek zvečer pa bodo slavili v Steverjanu, kjer KD Briski gric prav tako deluje že polnih pet desetletij. Clani društva niso slučajno to slovesnost uokvirili v tradicionalna prvomajska praznovanja, ki se bodo začela prav s torkovo proslavo in dosegla višek dan kasneje na prireditvenem prostoru "na Dvoru", kjer prireditelji pričakujejo množični obisk iz celotnega zamejstva.

Tudi proslavljanje 50-letnice Briskega grica bo priložnost, da bomo dobili v roke novo publikacijo. Avtor dela je prof. Aldo Rupel, ki je v "Kroniki" prehodil petdesetletno pot briskih kulturnih delavcev in zabeležil najpomembnejše trenutke njihovega dela in ustvarjanja. Knjigo bodo predstavili v torek, 30. aprila, ob 20.30 v kulturnem središču na Bukovju.

Ob tej priložnosti bo po nekajletni odsotnosti spet nastopil domači moski pevski zbor, ki je za to priložnost nastudi-

ral nekaj skladb. Po pozdravnem nagovoru predsednika društva Silvana Pittolija bo Aldo Rupel, avtor zbornika o Briskem gricu, spregovoril o nasi organiziranosti v zdajšnjem času in prostoru ter o sporočilnosti steverjanskih prvomajskih srečanj. Slovesnost ob društveni petdesetletnici bodo obogatili z odprtjem razstave fotografij in dokumentov o kulturni prisotnosti v Brdih ter podelitvijo priznanj za slušnim kulturnim delavcem.

V Steverjanu pa bo v torek zvečer se druga pomembna slovesnost. Bivši borci NOB vabijo na slovesnost ob odkritju spominskega obeležja generalu Radu Klanjščku - Jakcu. Slovesnost bo pred Klanjščkov rojstno hišo in sicer v Steverjanu, Krizisce st. 3, ob 18. uri.

Letošnje prvomajsko slavlje bo posebej praznično in slovesno, saj je prav to srečanje skoraj tri desetletja karakteriziralo dejavnost Briskega grica. Prireditelji so se odločili, da bodo prvomajsko srečanje ponovno pripravili v Dvoru, kjer bo ob 14. uri mladinski ex tempore. Kasneje, okoli 17. ure, bo kulturni spored, ki ga bo oblikovala godba na pihala Viktor Parma iz Trebc. Prvomajsko srečanje v Steverjanu bo tudi priložnost, da Slovenci skupno nazdravimo uspehu Oljke oziro-

ma senatorju Darku Bratini. Vecerni del sporeda bodo zasedli clani ansambla Kraski kvintet s pevcem Bracom Korenom.

Prireditve ob prvem maju v Steverjanu se bodo nadaljevale v soboto, 4. maja, z mladinskim zabavnim večerom. V nedeljo, 5. maja, bo ob 19. uri nastopila plesna skupina Urška iz Nove Gorice, ob 20. uri pa bo ples z ansambлом Happy day. Tradicionalni pohod Steverjan-Gonjace-Ste-verjan pa bo v nedeljo, 12. maja. Z njim se bo tudi sklenilo letosnje prvomajsko slavlje, ko se bo v Steverjanu spet zbralo veliko nasih ljudi od Trbiza do Milj.

TRŽIČ / ČUDNA POTEZA SNAM

Vložena prošnja za koncesije za plinski terminal

Udarec usklajevanju

Vest, da je družba SNAM v začetku tedna predložila Ministrstvu za industrijo prošnjo za graditev plinskega terminala v zalivu Panzano bo prav gotovo povzročila val neugodnih posledic. Kršen je bil namreč dogovor, da se pri načrtovanju tako pomembnega objekta postopa v posvetovanju s predstavniki krajevnih uprav in predvsem prebivalstva. Ena od obvez, ki jih je družba SNAM sprejela pred približno enim letom, ko se je o načrtu pričelo govoriti, je bila tudi ta, da bodo pri končni odločitvi upoštevali stališče občanov. Občina Trzic je že odločila, da se izvede posvetovalni referendum, vendar pa datum se ni

bil določen. Zdi se, da je odločitev družbe SNAM v zvezi s skorajšnjo zapadlostjo (15. maja) roka vladnega ukrepa na področju investicij v elektroenergetski sistem, pri čemer pride v postev tudi možnost, da bi terminal zgradili na obali Tirenskega morja, za potrebe termocentrale v Montalto di Castro. Kaj torej dejansko namerava družba SNAM? 10. maja bo v Rimu zasedanje pristojne komisije, ki naj bi prošnjo vzela v postev.

Na občini v Trzicu so že dali vedeti, da do nadaljnjega ne bodo sodelovali pri postopku soocanja za katerega so se dogovorili in ki je pomenil docela nov način razreševanja takih in podobnih vprašanj.

V Gradišču je še do srede Pokušnja vin iz naše dežele

Tradicionalna prireditve razstava in pokusnja vin Gran Premio Noè v Gradišču se letos odvija nekoliko drugače. Dogajanje so iz prostorov enoteke preselili na odprt prostor, v parku, kjer so, poleg kioskov kjer razstavljajo in točijo najboljša vina iz naše dežele, postavili tudi kioske, kjer ponujajo najbolj znane jedi. Pokušnja in ocenjevanje - ob tem velja povedati, da imajo tokrat poleg poklicnih ocenjevalcev besedo obiskovalci, ki po pokušnji lahko izpolnijo posebno polo - potekata do 1. maja.

K organizaciji pobude, ki sta jo v prejšnjih letih zelo uspešno uresničevali občinska uprava in letovišcarska ustanova (slednjo so razpustili) ter deželna ustanova ERSa, je letos pri-

stopilo društvo Itala San Marco. Sočasno se te dni v Gradišču odvija tudi mednarodni nogometni turnir za trofejo Nereo Rocco, medtem ko so trgovci poskrbeli tudi za nekaj dodatnih prireditev v obliki modnih revij, koncertov itd. Jutri ob 21. uri bo tako nastopil goriski pevec Paolo Del Ponte, medtem ko je bil sinoci napovedan koncert skupine "Good sons".

Obiskovalci lahko pokusijo najboljša vina, ki se pridelujejo v nasi deželi. Izbrali jih bodo dvesto, ki jih bodo nato ob različnih priložnostih promovirali v dečekni enotki La Serenissima oziroma ob številnih prireditvah s katerimi se mestece ob Soci vse bolj uveljavlja ne samo v deželnem ampak tudi v mednarodnem okolju.

SEJEM/ Odprli so ga v četrtek

Zanimanje za sejem EXPOMEGO

Danes priznanja za zvestobo delu - Včeraj zborovali mojstri dela

Na razstavišču ob ločnem mostu, kjer se odvija 26. mednarodni vzorčni blagovni sejem, so tudi včeraj zabeležili precej živahen obisk, še več obiskovalcev pa pričakujejo danes. Včeraj dopoldne so v konferenčni dvorani, pod vodstvom predsednika goriske sekcije, Giorgia Stabona, zborovali mojstri dela iz Furlanije Julijske krajine. Zasedanja se je udeležil predsednik vseh državnega združenja mojstrov dela, poslanec Luigi Arisio. Izročili so priznanje in sprejeli v svoje vrste lani junija z redom praporscaka odlikovano Damiano Chinesse. Na slovesnosti je Manlio Gregori pocalstil spomin Romana Crismana.

Pomembna slovesnost bo na sejmišču tudi danes dopoldne, ko bodo, ob 10.30, po presledku dveh let, ponovno izročili priznanja za zvestobo delu, ki jih podeljuje goriska Trgovinska zbornica. Med prejemniki so odvisni delavci, vodilni funkcionarji v podjetjih,

upokojeanci, kmetje, obrtniki, o čemer smo poročali že v včerajšnji številki.

Pomemben dogodek napovedujejo jutri ob 18. uri, ko bodo na sejmu predstavili pobudo, ki jo bodo urešničili v sosednji Novi Gorici, kjer bodo odslej organizirano pristopali k promocijskim pobudam. Predstavili bodo novogoriški sejem.

Za obiskovalce sejma bodo danes zvečer priredili tudi zanimiv zabavni, oziroma glasbeni spored. Od 19. do 21. ure bo koncert skupine "I Cobra Ax", kot gost pa bo nastopil trzaski kantavtor Lorenzo Pilat.

Sejem bo danes odprt od 10. do 21. ure, medtem ko je ob delavnikih odprt od 16. do 21. ure.

Simfonični orkester

V Kulturnem domu bo danes ob 17.30 nastopil simfonični orkester trzaskega gledališča Giuseppe Verdi s solistoma Fernando in Giorgiom Selvaggiom (viola) ter pod taktirko Alfreda Eschweja. Na sporedu bosta dve simfoniji W.A. Mozarta.

Danes šagra v Rupi

Kulturno društvo Rupa - Pec vabi danes na Praznik fitalje. Kulturni del programa se bo pričel ob 16.30 z nastopom pevskih zborov. Danes pa bo tudi tekmovanje v pripravi najboljših fitaljev. Na prireditvi bo udeležence nagovoril tudi senator Darko Bratina. Zvečer pa bo igral Kraski kvintet.

ČRPALKE

Danes bodo na Goriskem obratovale naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
MONTESHELL - Trg Municipio 20
AGIP - Ul. L. Isonzo
IP - Ul. Di Manzano 4
ESSO - Ul. Trieste 102
GRADIŠČE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis 65
MONTESHELL - Drevo-red S. Marco 82/A
IP - Ul. IV Novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà
STARANCAN
ERG - Trg Republike 2
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
FAIRA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN-SREDIPOLJE
IP - Ul. III Armata 58

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 20. do 26. aprila 1996.

RODILI SO SE: Giuseppe Lapira, Domenico Lapira, Michael Morello, Federico Zotti, Eleonora Marangon, Patrizia Pian in Marco Brigante.

UMRLI SO: 90-letna upokojenka Ladislava Mucci vd. Rizzi, 96-letna upokojenka Maria Obid, 90-letna upokojenka Elisabetta Medeot vd. Marega, 70-letni upokojenec Giuseppe Codarin, 82-letni upokojenec Giuseppe Marchi, 86-letna gospodinja Angela Nardo vd. Polesi, 74-letni upokojenec Livio Piccotti, 84-letni upokojenec Vittorio Bassini, 87-letni upokojenec Adriano Comarin, 67-letni upokojenec Ezio Bottegaro, 86-letni upokojenec Guido Garavello, 54-letni upokojenec Luciano Salvador, 87-letni upokojenec Angelo Zampar, 88-letna upokojenka Attilia Cabai vd. Venica, 97-letna upokojenka Paola Chiaruttini vd. Alesandris, 82-letni upokojenec Stanislao Princi, 90-letna gospodinja Stefania Matjac vd. Corsi, 75-letna upokojenka Fernanda Feresin vd. Orziotti.

OKLICI: zdravnik Massimo Maurencig in animatorka Barbara Facca, uradnik Mauro Romanzin in uradnica Fabiana Fabietti, delavec Davide Bottegaro in uradnica Anna Cecchini, trgovec Simeone Jelenkovich in studentka Nada Pejatovic, agent javne varnosti Moreno Tavano in uradnica Laura Zuliani, mehanik Massimiliano Tosatto in Maria Magdalena Ariaga Rodriguez.

POROCILI SO SE: delavec Adriano Vida in sluzabnica Anna Del Gallo, podcastnik vojske Marco Sivilotti in gospodinja Daniela Chiarion.

PRISPEVKI

V pocalstev spomina Klare Fornazarić darujejo družine Drago Tomsic, Jozef Tomsic, Ciril Juren, Rado Buzin, Marko Kovic in Lado Cijak 300 tisoč lir za goriski center za raziskave in zdravljenje rakastih obolenj.

V pocalstev spomina Klare Fornazarić - Caudek darujejo uslužbenci podjetja Caudek 250 tisoč lir za Kulturno društvo Sovodnje.

Ob obletnici smrti staršev, daruje Oskar Princic, 50 tisoč lir za Dvojezični solski center v Spletu.

OBVESTILA

PO ZSSDI ZA GORISKO prireja dvodnevni seminar za odbornike goriskih sportskih društev. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 29. aprila ob 20. uri v Dijaskem domu v Gorici

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo zaprta do vključno 30. aprila.

OBCINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo zaprta do 3. maja.

ČESTITKE

Ob 50-letnici poroke, vsi Poljanci iskreno čestitajo Bertotu in Cvetki in jima kličejo še na mnoga zdrava skupna leta!

PRIREDITVE

DRUŠTVO KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA bo v soboto, 4. maja ob 20.30 priredilo baklado v korist sklada za boj proti rakastim obolenjem. Pri pobudi sodelujejo občinska uprava, kulturna, sportna in rekreacijska društva, solske ustanove in župnija.

KINO

GORICA
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00 »Io ballo da sola«. B. Bertolucci.

TRZIC
COMUNALE 15.00-17.30-19.45-22.00 »Ragione e sentimento«.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
S. ANTONIO (Vittori), Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Jutri, 9.30, Antonio Giacomel, iz mrliske veze glavne pokopališča; 11.00, Guido Cuschie, na glavnem pokopališču; 11.00, Anna Scozzai vd. Valletta, iz splosne bolnišnice; 12.45, Jolanda Maria Cotic vd. Cristin, iz bolnišnice Janeza od Boga; 12.45, Ada Grion vd. Aizza, iz bolnišnice Janeza od Boga; 13.15, Francesco Raunich iz splosne bolnišnice.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljuje mo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in na katerikoli način pocalstili spomin pokojne

Fani Matjac
vd. Corsi

Posebna zahvala naj gre čst. g. Marjanu Gerdolu, ki je vodil pogrebne obrede, monsg. dr. Močniku, g. Zuzku in g. Lazarju, ki so somasevali ter cerkvenemu zboru iz Steverjana

Svojci

Gorica, Trst, Buenos Aires, 28. aprila 1996

OBVESTILO IZLETNIKOM

Cenjene bralce, ki so se prijavili za potovanje po državah Srednje Evrope prosimo, da poravnajo tretji obrok vpisnine v torek, 30. aprila, od 9. do 13. ure na upravi našega dnevnika v Gorici. Drevored 24 maggio 1.

Za vpis na skupni potni list prinesite s sabo - v kolikor že niste - fotokopijo osebne izkaznice.

vabi po volilnem uspehu na

SREČANJE

s sen. Darkom Beratino

Na dvoru v Steverjanu, 1. maja ob 16. uri

PROSVETNO DRUŠTVO »RUPA-PEC«
prireja 25. in 28. aprila ter 1. maja 1996 v Rupi

TRADICIONALNI PRAZNIK »FRTALJE«

Spored:

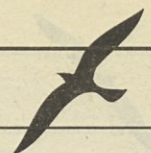
Danes, 28. aprila 1996

Ob 16.30 nastopata MIPZ Vrh sv. Mihaela in MePZ »J. Srebrnič« - Deskle. Tekmovanje v cvrtju najboljše fitalje. Ples z ansambлом KRASKI KVINTET.

Sreda, 1. maja 1996

Slavnosni govornik: Marija Ferletić. Sledi igra dramske skupine Standrez. Ples z ansambлом HAPPY DAY.

Deloval bo dobro založen bife z raznimi specialitetami na zaru, tipično fitaljo in domačim vinom.

OBČNI ZBOR / DOBIČEK PREKO MILIJARDE, REZERVE PREKO SEDEM MILIJARD LIR

Zadružna banka v Doberdobu je poslovanje zaključila uspešno

Na petkovem občnem zboru potrdili predloženi obračun - Pomemben "skok" v primerjavi z letom 1994 - Uspešno poslovanje podružnice v Ronkah

Cisti dobiček lanskega poslovanja je bil nekaj višji od ene milijarde lir, likvidno premoženje se je s tem povečalo na nekaj nad 7 milijard lir. Taksna je slika uspeha lanskega poslovanja Zadružne kreditne banke v Doberdobu, podana na rednem letnem občnem zboru, ki je potekal v petek, v župnijski dvorani. Če te podatke primerjamo s tistimi iz pred 25 let, objavljene v razpredelnici na zadnji strani brosure, kjer so objavljena poročila o lanskem poslovanju, smo zelo ugodno presenečeni. Seveda moramo ob primerjanju upoštevati tudi inflacijo, ki je bila v razdobju petindvajsetih let občasno tudi zelo visoka; številke pa so kljub temu zelo zgovorne.

Leta 1970 je bilo premoženje takratne posojilnice vredno 4.222.627 lir, danes je v tej postavki vpisana

številka 7.046.000.653 lir. Leta 1970 je cisti dobiček posojilnice znašal 368.217 lir, lani pa 1.029.089.956 lir.

Bolj stvarna je seveda primerjava z obračunom za leto 1994. Hranilne vloge so se lani

povečale kar za 12, 49 odstotkov in dosegle nekaj več kakor 48 milijard lir. Prav tako se je povečal obseg posojil, ki znašajo nekaj nad 31 milijard lir. Predlanskim je bilo dobička bolj malo, le 391 mi-

lijonov, leto dni kasneje pa je presegel eno milijardo. Sicer je podatek za leto 1994 tudi posledica nižjih obresti na vdrednotnicah in novih davkov.

O poslovanju Zadružne kreditne banke v Doberdobu so na občnem zboru poročali predsednik upravnega odbora Andrej Gergolet, predsednik nadzornega odbora dr. Dario Peric in ravnatelj dr. Maks Gergolet. Poudarjena je bila zlasti ugotovitev, da je na ugoden uspeh poslovanja v dobršni meri vplivala podružnica v Ronkah, ki deluje nekaj več kakor dve leti. Udeležence občnega zbora sta pozdravila tudi predsednik deželne zveze zadružnih bank Picco in ravnatelj Sebastianutto. Opisala sta razvoj dogodkov v deželnem in državnem okviru ter podčrtala pomen povezanosti in vračilenosti teh bank z okoljem, kjer delujejo.

V razpravo je poseglo nekaj članov, ki so prosili za različna pojasnila. Povedati velja se, da ima upravni odbor banke, na osnovi statuta, ki so ga člani odobrili že lani, zdaj več pristojnosti in tudi več odgovornosti. Lani so n.p.r. na občnem zboru sklepali da banka lahko daje največ eno milijardo lir posojila posamezniku. Zdaj to ne sodi več v pristojnosti občnega zbora, oziroma skupščine članov banke, saj je to določeno že z zakonom in znaša lahko največ eno petino likvidnega premoženja. Ta znesek se bo seveda iz leta v leto spreminjal.

Na dnevnem redu petkovega občnega zbora so bile tudi volitve za delno zamenjavo statutarnih organov. Dvema članoma upravnega odbora je zapadel mandat. Potrjena sta bila Severina Peric in Andrej Gergolet - Jovančev. Na mestu predsednika nadzornega odbora je bil potrjen tudi dr. Dario Peric, medtem ko sta nova člana nadzornega odbora Martina Gergolet in Guido Devetak, njuna namestnika pa Mario Vizintin in Marcello Frandolić. Nov po statutu predvideni organ je razsodišče. Stavljajo ga osebe, ki niso člani zadruge, oziroma banke. V razsodišče so bili izvoljeni: Bruno Di Giuseppe, Andrej Spetić, Miro Hmeljak, kot namestnika pa dr. Stefan Bukovec in Franc Pisani.

Na sliki - foto Bum-baca - S petkovega občnega zbora članov Zadružne banke v Doberdobu v župnijskem domu.

GORICA / V SOBOTO, 4. MAJA

Z občnim zborom odhod komisarjev iz Kmečke banke

Dokapitalizacija izvedena

Člani - delničarji Kmečke banke se bodo v soboto, 4. maja zbrali na občnem zboru. S tem se bo prenehala tudi izredna komisarjska uprava, ki je trajala več kakor pol-drugo leto, od začetka oktobra 1994. V petek je bilo v Kulturnem domu, na pobudo odbora, ki je v tem času zastopal koristi članov Kmečke banke in ki so ga izvolili že kmalu po uvedbi komisarjske uprave, srečanje članov. Predsednik petkanskega odbora odv. Peter Sanzin je poročal o poteku pogovorov s komisarjema, Banco d'Italia in predstavniki drugih bank, ki so želele vstopiti kot partner v Kmečko banko. Izbrana je bila hranilnica iz Bologne, v sistemu katere delujejo tudi nekatere druge banke iz dežele Emilia-Romagna. S svojim 35 odstotnim deležem bo ta banka v prvih letih imela zelo pomembno vlogo v vodenju Kmečke banke, tudi zaradi tega, ker bo k nam prinesla svoje izkušnje v veliko večjem in pomembnejšem okolju kakršno je

goriško, pa ceprav je to na meji.

V Statutu, ki so ga delničarji soglasno sprejeli pred nekaj več kakor mesecem dni na izrednem občnem zboru, je predvideno, da bo upravni odbor sestavljalo devet članov, od teh jih bo tri, med njimi tudi podpredsednika, imenovala bolonjska banka. V izvršnem odboru bo pet članov, med katerimi bodo trije predstavniki bolonjske banke. Tudi imenovanje ravnatelja sodi, na podlagi statuta, v naslednjih šestih letih, v pristojnost največjega delničarja.

Na petkovem srečanju so gorški delničarji, potem ko je bil govor o zadnjem obdobju komisarjske uprave, razpravljali o možnih kandidatih za člane upravnega odbora. Dokončni predlog bo triclanska komisija izdelala v prihodnjih dneh. Banka je v celoti sanirana, delničarji so doplačali za 4.760 milijonov lir novih delnic, kar je vsekakor pomemben dokaz zaupanja v banko.

Pred dodatnimi zastoji na sodišču?

Nedavna razsodba Ustavnega sodišča, po kateri sodnik ne more sodelovati v dveh postopkih proti istemu obtožencu, bo povzročila še večji zastoj v delovanju sodišč. Veliko procesov bodo na osnovi omenjene razsodbe razveljavili, vendar pa se večjo nevarnost za "normalno" delovanje sodišč, predstavlja dejstvo, da primanjkuje sodnikov in se ni jasno, kako bodo pri organizaciji dela spoštovali razsodbo.

V posebnih težavah se bodo znašli zlasti na sodiščih v manjših krajih, kjer je prav zaradi pomanjkanja osebja, opravljanje dvojnih funkcij pravzaprav nekaj povsem običajnega. Pri gorškem okrožnem kazenskem sodišču je trenutno zaposlenih pet sodnikov; eden opravlja naloge sodnika za predhodne obravnave, drugi stiri pa so dodeljeni rednemu delu.

Slisati je že napovedi, da bo zaradi nedavne razsodbe, treba opraviti revizijo pomembnih procesov, med temi menda tudi procesa zaradi goljufij na račun državne loterije.

Kmalu naj bi se namreč pred prizivnim sodiščem pričel drugostopenjski proces, vendar pa se zdi, da bo prav razsodba Ustavnega sodišča na potek sojenja vplivala že v začetni fazi.

Prenovljena manufakturna trgovina

GORICA - Korzo Verdi 91

Najnovejši modeli metrskega blaga znanih modnih hiš.

Najnovejši vzorci metrskega blaga za svečane priložnosti in poroke.

IL POLLICE VERDE s.a.s.

GARDEN CENTER

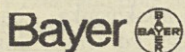
TRGOVSKI CENTER ZELENJA

V pomladnem času

V DAR
priročnik

»SALUTE DELLE PIANTE - ZDRAVJE RASTLIN«

antiparazitarna
sredstva

in semena ROYAL SLUIS

Tržič - Ulica Boito vogal ulice Portorosega - Tel. 0481/410367

BANCA AGRICOLA - KMEČKA BANKA S.p.A.

AVVISO DI CONVOCAZIONE DI ASSEMBLEA ORDINARIA DEI SOCI

L'assemblea ordinaria della Banca Agricola - Kmečka banka S.p.A. si riunirà in prima convocazione il giorno 3 maggio 1996 alle ore 19.30 e in seconda convocazione il giorno 4 maggio 1996, alle ore 14.30,

presso il Kulturni dom di Gorizia, in Via I. Brass, 20, per deliberare sul seguente

ordine del giorno

1. Nomina dei componenti il Consiglio di Amministrazione e il Collegio Sindacale e durata dell'incarico.
 2. Determinazione dei compensi degli amministratori e dei sindaci.
- Ai sensi dell'art. 4 della legge 29 dicembre 1962, n. 1745, possono intervenire all'assemblea i soci che abbiano depositato le azioni, almeno cinque giorni prima, presso la sede dell'istituto.

I Commissari Straordinari
Giancarlo Castellani
Leonardo Di Brina

BANCA AGRICOLA - KMEČKA BANKA S.p.A.

OBVESTILO O SKLICANJU REDNEGA OBČNEGA ZBORA

Redni občni zbor zavoda Banca Agricola - Kmečka banka S.p.A., se bo vršil v prvem sklicanju dne 3. maja 1996 ob 19.30 in v drugem sklicanju dne 4. maja 1996 ob 14.30,

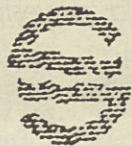
v Kulturnem domu v Gorici, ul. I. Brass, 20, s sledečim

dnevnim redom

1. Imenovanje članov Upravnega sveta in Nadzornega odbora ter rok mandata.
2. Določitev odškodnine za upravitelje in nadzornike.

Na podlagi 4. člena zakona z dne 29. decembra 1962, št. 1745, se lahko udeležijo občnega zbora člani, ki so položili delnice vsaj pet dni prej na sedežu banke.

Izredna Komisarja
Giancarlo Castellani
Leonardo Di Brina

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA V SOVODNJAH

Prvomajska ulica 75 - Sovodnje ob Soči

Spoštovani Clan!

Vljudo ste vabljeni, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 29. aprila 1996 ob 11. uri in v drugem sklicanju v

TOREK, 30. APRILA 1996
ob 20. uri

v dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah ob Soči s sledečim dnevnim redom:

- 1) Razprava in odobritev bilance in Dopolnilnega pojasnila za poslovno leto 1995, potem ko sta bili prebrani poročili upraviteljev in nadzornikov o poteku in stanju podjetja. Namemba čistega letnega dobička.

- 2) Sporočila predsedstva v zvezi s podeljevanjem kreditov in doplačilom na deleže.

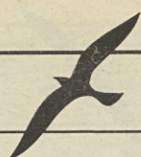
- 3) Razno in slučajnosti.

Člani si lahko ogledajo Obračun in Poročila o obračunu na sedežu Zadružne kreditne banke.

Ker se predvideva, da se prvega sklicanja ne bo udeležilo zadostno število članov, Vas vabimo, da se gotovo udeležite občnega zbora v drugem sklicanju, t.j. v torek, 30. aprila 1996, ob 20. uri.

Sovodnje ob Soči, 9. aprila 1996

UPRAVNI SVET

26. VZORČNI SEJEM v GORICI

do 5. maja

**EXPO
MEGO**
'96

Umik:

delavniki od 16. do 21. ure sobota in prazniki od 10. do 21. ure

ARCADIA S.r.l.

Brazzano (Krmin) - Ulica 24. maja, 41

Tel. 0481/62295

okna - vrata - notranja lesena stopnišča

- stopnice **MOBIROLO**
- lesena vrata **FERRARO**
- okna **VELUX** in **HOBBLES**

GOSTILNA

Primožič

domača kuhinja in briška vina

GORICA - Drevored XX. septembra 138

Tel. (0481) 82117

OBDELAVA
IN IZVAJANJE DEL:
marmorjev in granitovgeom. **LIVIO FURLANI & C. s.n.c.**Sovodnje - Malinišče 1/a
Tel. (0481) 882220-882620
Fax (0481) 882585

OPREMA

**BOLTERI
ARREDAMENTI**

- pohištvo za opremo stanovanj in uradov
- pohištvo po meri
- posebni popusti celo leto

Sovodnje
Ul. Trieste ss 55
(ob goriškem letališču)Tel. (0481) 20633
Fax (0481) 522115**Centralsped**

MEDNARODNA SPEDICIJA IN PREVOZ

Sedež: TRST
Ul. C. Ghenga 2
Telefon (040) 3738 (16 linij)
Telex 460140 CENTTS I
Telefax 662211 - 634947Filiale: MILAN - GORICA - FERNETICI - RABUJEZ - PESEK
■ Carinska služba
■ zbirni promet, skladišča, aviopromet
■ pomorski in kontejnerski prevozi
■ suhozemski transport

SEJMI / ODPRLI SO GA 25. APRILA, TRAJAL PA BO DO 5. MAJA

Že prve dni velik obisk Expomega

Že prvi dnevi po četrtkovem odprtju 26. goriskega vzorčnega sejma Expomega, specializiranega za odnose z vzhodno Evropo, kažejo na veliko zanimanje občinstva. Uprava goriskega sejmišča poudarja, da je med obiskovalci zelo veliko gostov iz Slovenije in Koroske, od koder prihajajo tudi razstavljalci s svojimi tradicionalnimi standi za promocijo turistične ponudbe.

Posebno veliko pozornosti je med obiskovalci za tisti del sejmišča, ki je posvečen stanovanju in vsemu tistemu, kar prispeva k njegovemu udobju in lepšemu videzu: pohištveni opremljeni, vrtnarstvu, elementom za izgradnjo hise, varnostnim sistemom za njeno zaščito, razsvetljavi in telefonskim napravam. Živo je tudi zanimanje občinstva za razstavne oddelke z modnimi oblačili, z opremo za sport in za prosti čas.

Včeraj je bilo na Expomegu 25. deželno srečanje mojstrov dela, danes pa bo slovesnost, na kateri bodo podelili nagrade zmagovalcem natečaja Zvestoba delu, ki ga vsako leto tradicionalno prireja goriska Trgovinska zbornica in ga posveča tistim, ki so se v različnih gospodarskih sektorjih odlikovali po čuti za odgovornost in po privrženosti lastnemu podjetju.

Expomego, ki je najstarejši sejem v Gorici, bo trajal še ves teden do vključno nedelje, 5. maja, vsak večer pa se bodo obiskovalci lahko ustavili na prigrizku in prisluhnili kateremu od koncertov goriskih in tržaskih glasbenih skupin.

GRADBEN PODJETJE
IMPORT - EXPORTASFALTNE IN
BETONSKE MESANICE
GRADBENI MATERIAL**SIMEK** S.p.A.GORICA - Ul. Montesanto 107
Tel. (0481) 33642
Telefax (0481) 32949
Telex 461213 SIMEK INaprave: GRADISČE OB SOCI
Ul. Aquileia 109
Tel. (0481) 93186

GOSTILNA

Pri Francetu Vabimo Vas
na naše
spomladanske
specialitete

SOVODNJE - Prvomajska ul. 86 - Tel. 882038

KVALITETNI FOTOGRAFSKI LABORATORIJ

Studio d'Arte fotografica

**Giuseppe
Assirelli**

GORICA - Ul. Ascoli 2 - Tel. 531929

Posebna ponudba:

film KONIKA - 36 posnetkov 4.000 lir
3 filmi KODAK Gold 10.000 lir

— ZA STRANKE, KI RAZVIJEJO FILME PRI NAS —

**hotel
nanut**

GORICA

Tržaška 118

Tel. 20595

BETONPRESSFARRA D'ISONZO - Ul. Gorizia 146
(ob državni cesti Gorica - Gradisca) - Tel. 0481-888027ploščice
sanitarije
kadi za
hidromasažo
armature
kopalniška
oprema
vrtna oprema
ter kamini**POHIŠTVO
ASQUINI**RONKE - Ul. Redipuglia 244 - Tel. 0481/474574 - 474709
Kakovostno pohištvo le korak od vašega domaugodne cene in kakovost • financiranje do 60 mesecev
center sestavljivih kuhinj • projektiranje notranje opreme**FARCO** S.r.l.
FINE CHEMICALS34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918**PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA****BIO PRIMA**
COSMETICS ITALY

PRVI DAN PARLAMENTARNIH VOLITEV V INDIJI

Vladajoči Kongresni stranki grozi polom

Adut opozicije je nasprotovanje liberalizaciji gospodarstva

NEW DELHI (Reuter, B. Z.) - V Indiji so se včeraj zacele volitve v 545-clanski spodnji dom parlamenta (lok sabha), ki bodo potekale vec kot mesec dni. Raziskave javnega mnenja kazejo, da vladajoči Kongresni stranki premiera Narasimha Raa drugič v indijski zgodovini ne bo uspelo obdržati večinskega deleža.

Indijske splosne volitve, na katere se bo podalo približno 590 milijonov volilnih upravičencev, bodo zaradi varnostnih razlogov potekale v vec fazah. Do 7. maja naj bi volitve izvedli v 537 volilnih okrožjih, v sedmih okrožjih v zvezni državi Jamu in Kašmir pa bodo na vrsti sele konec maja. Ta-

krat bodo znani tudi uradni izidi. Neuradni izidi pa bodo znani že 10. ali 11. maja, ko bodo preseteli glasove v vseh volilnih okrožjih, v katerih bodo volitve izvedli do 7. maja.

Za zmago se potegujejo predvsem tri največje in najpomembnejše stranke. Prva je vladajoča Kongresna

stranka pod vodstvom premiera Narasimha Raa. Rao pomembnost svoje vnovične izvolitve utemeljuje s potrebo po politični stabilnosti Indije, ki jo lahko zagotovi zgolj Kongresna stranka. Ta mora dokončati leta 1991 zacete gospodarske reforme, ki naj bi Indijo na začetku 21. stoletja pripeljale na položaj ene največjih gospodarskih sil. Toda raziskave javnega mnenja kazejo, da se bo Kongresni stranki le težko posrečil vnovični prodor na oblast. Pri tem jo najbolj ogroza

največja opozicijska stranka Džanata. Ta se zavzema za bolj nacionalistično podobo gospodarskih reform. Zeli si, da bi se tuje naložbe iz potrošniškega sektorja preusmerile v infrastrukturo. »Dajte nam racionalne cipe, ne krompirjevega cipsa,« se glasi eno njihovih predvolilnih gesel. Tretja skupina, ki lahko preseneti, je koalicija levih strank, ki se bori za zaščito domače industrije in uzakonitev kvot, ki bi tudi pripadnikom nižjih kast omogočile sodelovanje v vladi.

V času volitev morajo biti pripadniki indijske policije nenehno na preži (Reuter)

ANALIZA

S koalicijo bo prišlo obdobje nestabilnosti

Zgodovina indijskega boja za neodvisnost in pozneje tudi indijske državnosti je skoraj neločljivo povezana z zgodovino vladajoče Kongresne stranke oziroma njenega predhodnika - Indijskega narodnega kongresa (INK). Ta je zacele svojo podobo dobivati v drugi polovici 19. stoletja, po koncu prve svetovne vojne pa je zacele izraziti odločne zahteve po neodvisnosti Indije. Ta cilj je INK uspelo doseči po koncu druge svetovne vojne, ko je nastopilo dolgotrajno obdobje vladavine dinastije Nehru-Gandhi.

INK je na volitvah vse do sredine 70. let zmagoval brez večjih težav. Osnova tega uspeha je bilo uspešno vodenje politike razrednega kompromisa na notranje-političnem področju, na zunanje-političnem pa so INK pomagali uspehi v vojnah s Pakistanom in uspešna politika glasnika azijskih ljudstev. Na volitvah leta 1977 pa se je zataknilo. INK se je namreč po dolgotrajnem monopolu spremenil v okostenelo oligarhijo, ki je bila podvržena podkupovanju in je zacela izgubljati svojo populistično podobo, poleg tega pa so jo pestila notranja nesoglasja. Zaradi tega je takrat zmaga pripadla stranki Džanata, ki je oblikovala koalicijsko vlado. Toda tej ni uspelo obvladati ne vse večjih medetničnih konfliktov ne napol elitnega Indijskega administrativnega servisa - socialno homogene skupine uradnikov, ki zastopa stare, na kolonialno struno uglasene interese, kot so enotno ozemlje, enotna upravna zgradba in enoten trg - ki je ostal lojalna INK. Takrat je Indira Gandhi iz napredne frakcije INK ustanovila novo Kongresno stranko in že leta 1980 zmagala na izrednih volitvah. Zmage Kongresne stranke so bile od takrat naprej spet prepričljive.

Nekaj podobnega kot v 70. letih je vladajočo Kongresno stranko prizadelo pred včerajšnjim začetkom splošnih volitev. Stranko namreč spet pretresajo podkupovalne afeje in notranja nesoglasja. Zaradi vpletenosti v podkupovanje je moralo pred kratkim odstopiti sedem ministrov vlade Narasimha Raa. Ta se je odločil, da tisti, ki so bili obtoženi podkupovanja, ne bodo smeli kandidirati na volitvah. Kongresna stranka se je tako znašla pred razkolom. Nekdanji minister za civilne zadeve Mandhavrao Scindia, tudi osumljen sprejemanja podkupnin, se je zato odločil, da bo ustanovil svojo stranko in na volitvah izzval Raa. Podkupovanje pa ni edina sporna točka, okoli katere se razhajajo člani Kongresne stranke. Ostrih kritik je bila namreč deležna tudi gospodarska reforma liberalno usmerjenega finančnega ministra Manmohana Singha. Frakcija Kongresne stranke, ki nasprotuje gospodarski liberalizaciji in poziva k vrnitvi socializma, je zato tudi ustanovila lastno stranko, ki se razglasa za edino pravo naslednico indijske »kongresne tradicije«. Ta stranka se imenuje Vseindijski kongres Indira in se zavzema za zaščito nacionalnih interesov, ki so ogroženi zaradi vdora tujega kapitala. Tretja zadeva, ki je razdelila Kongresno stranko, je obnovitev koalicije s stranko AIADMK, vladajočo stranko province Tamil Nadu. Zaradi te povezave je iz stranke izstopil minister za trgovino P. Chidambaram, ki je bil poleg Singha glavni tvorec liberalizacijske indijskega gospodarstva.

Vse razprtije so pripeljale do tega, da Kongresni stranki bržkone drugič v njeni zgodovini ne bo uspelo obdržati parlamentarne večine. V tem primeru bi morala Indiji vladati koalicijska vlada, katere cilj bi bil - sodeč po predvolilnih programih, saj ima Indija s koalicijskimi vladami zelo malo izkušenj, pa se te so izredno slabe.

Branko Znidarsic

USPEH CHRISTOPHERJEVE »LETEČE DIPLOMACIJE«

Zasilno premirje v Libanonu

Izrael in Hezbollah ne bosta napadala civilistov

Ceprav Hezbollah še vedno grozi, so izraelski vojaki izkoristili ustavičev ognja in si privoščili trenutek aktivne sprostitve (Reuter)

BEJRUT (Reuter, B. S.) - Več deset beguncev se je včeraj ob zori napotilo domov, samo nekaj ur po tem, ko je orožje na jugu Libanona - v skladu s sporazumom o »premirju« med Izraelom in Hezbollahom - utihnilo.

Hezbollah in Izrael sta se po tednu dni »leteče diplomacije« ameriškega državnega sekretarja

Warrena Christopherja - sicer brez podpisa - zavezala, da ne bosta več streljala na civiliste, spo-

razum o premirju pa ne prepoveduje spopadov med Hezbollahom in izraelsko vojsko na jugu Libanona. Izraelski viri so sporočili, da so pripadniki proiranskega Hezbollaha samo dve minuti pred nastopom premi-

rja raketirali mesto Kirjat Smona na severu Izraela; žrtev in ranjenih v tem napadu ni bilo, čeprav je ena raketa zadela stanovanjsko poslopje, druga pa je padla na odprto območje. Tiskovna agencija Reuter je poročala, da pripadniki Hezbollaha in izraelske vojske po četrtyuri zjutraj niso »bojno delovali« in da obe strani - po 16 dneh obstreljevanja in več kot 200 mrtvih - spostujeta premirje. Tovornjaki in osebnih avtomobili beguncev, ki so pred izraelskimi raketami pobegnili z juga Libanona - zlasti iz pristaniškega mesta Tir in mesta Nabatijeh - so preplavili obmorsko avtocesto, ki vodi proti jugu Libanona in je bila v zadnjih dneh tarča najhujšega izraelskega obstreljevanja.

Voditelj Hezbollaha Hasan Nasrallah je včeraj v Bejrutu izjavil, da bodo njegovi pripadniki nadaljevali napade na izraelske položaje na jugu Libanona. »Sporazum ne

zadeva nadaljevanja upora proti izraelski okupaciji; islamsko uporniško gibanje bo nadaljevalo sveto vojno, dokler ne bo osvobodilo svoje zemlje,« je dejal Nasrallah. Iran je pozdravil sporazum o premirju in dejal, da je Hezbollah iz spopadov izšel kot absolutni zmagovalci. Voditelj PLO Jaser Arafat je izjavil, da je sporazum zelo pomemben za ustavičev »izraelske agresije nad Palestinci in Libanonci«, izraelski premier Simon Peres pa je zavrnil kritiko v domovini na račun sporazuma in dejal, da ta predstavlja izjemen dosežek za Izrael. Največ kritik je namenil Peresu njegov opozicijski tekmeč na bližnjih volitvah Benjamin Netanjahu, ki je dejal, da vlada ni izpolnila najpomembnejšega cilja, ki si ga je zastavila. »Sporazum bi moral predstavljati zmago, a je ne, ker Hezbollahu dovoljuje, da nas vnovič napade, kar hoče«.

ANALIZA

Volkovi so za zdaj siti

Po šestnajstih dnevih obstreljevanja na jugu Libanona se prava vojna med Hezbollahom in Izraelom le ni zacela. Premirje, ki ga je izposlovala ameriška diplomacija, sicer ne zadovoljuje nikogar, kljub temu pa se vsi cutijo zmagovalce. Izraelski premier Peres je z odločno vojaško akcijo dvignil svoj položaj na predvolilnih lestvicah priljubljenosti, Hezbollahovi gverilci so si med libanonskim ljudstvom utrdili ugled odporiškega gibanja, Američani so znova dokazali, da lahko pomirijo se tako razborite nasprotnike, Sirija pa je potrdila, da brez nje ni mogoče doseči miru na Bliznjem vzhodu.

Premirje pa vendarle ne tako popoln uspeh, kot ga skušajo prikazati vsi vpleteni. Spora-

zum, ki sta ga sklenili sprti strani, pravzaprav ne vsebuje ničesar, cesar ni vseboval že ustni dogovor iz leta 1993. Hezbollah si je pridržal pravico, da bo se naprej napadal izraelske postojanke na zasedenih območjih južnega Libanona, Izrael pa bo na takšno početje še naprej odgovarjal z orožjem. Gverilci so se sicer vnovič obvezali, da ne bodo napadali s civilnih območij, vendar ni nobenih zagotovil, da bodo to določilo sporazuma tudi spoštovali. V mešani komisiji, ki bo nadzorovala prisitve premirja, bodo poleg predstavnikov obeh strani tudi njuni odkriti zagovorniki, kar jo vnaprej obsoja na paralizo.

Ameriški diplomatski dosežek v tej luči torej ne predstavlja velikega napredka, kar pa

ne pomeni, da se bodo spopadi kmalu obnovili. Sporazum v tem trenutku odgovarja obema stranema, ki sta se želeli častno izvleči iz začaranega kroga napadov in odgovorov nanje. Hezbollah je dokazal, da je sposoben v vsakem trenutku izzvati Izrael, ki je izkoristil ponujeno priložnost, in dodobra izčrpal sovražnikove vojaške zmogljivosti. Toda napadi na civilne cilje so zelo spodkopali Peresov ugled med arabskimi privrženci mirovnega procesa, ki predstavljajo ključni dejavnik morebitnega volilnega uspeha izraelskega premiera. Prav na brezizhodnost stopnjevanja sovražnosti je opozarjal ameriški državni sekretar, ki je nato v slogu daytonskega sporazuma sprti-

ma stranema ponudil, kar sta ze imeli.

Zadovoljstvu »pomirjenih« in »pomirjevalcev« pa se ne morejo pridružiti edine prave žrtve vojaške avanture - civilisti. Prebivalci Galileje so zahtevali varnost in dobili vojno, izraelski topovi in rakete pa so zahtevale več kot dvesto življenj in več tisoč ljudem vzele streho nad glavo. Sovraštvo do zidovske okupacije, s katerim se napaja Hezbollah, je vzkipelo do te mere, da so šiitskim skrajnežem zaceli priznanje izrekaty celo libanonski katoliki. V takšnih razmerah je vsako premirje le nujno tatišje med spopadi, ki bodo trajali, dokler Izrael ne bo pripravljen na umik svoje vojske iz južnega Libanona.

Miran Starič

Nedeljske teme

P O Z M A G I O L J K E

Ne razočarajte nas!

VOJMR TAVCAR

Ko so v nedeljo zvečer družbe za raziskavo javnega mnenja objavile prve napovedi, še zlasti pa, ko so po odprtju volilnih žar objavile prve projekcije, se mi je odvalil kamen. Italijanski volilci tokrat niso nasledili Silviu Berlusconi, ki jim je kot kramar skušal spet prodati svoj liberistični politični recept, predvsem pa zaščititi lastne interese, ampak so se z večino glasov opredelili za levosredinsko Oljko. Italija je obrnila hrbet avanturistom in se je opredelila za zavezništvo, ki ji je kot glavno vrednoto ponudilo »normalnost« in ji kazalo pot v evropsko demokracijo zahodnega tipa.

To je bila pravzaprav bistvena razlika med političnima programoma Kartela svobostin in levosredinske Oljke. Kartel je tudi pod Finijevim vplivom pehal Italijo v konfliktualno državo, napovedoval je korenito spremembo pravil igre, vsiljenih tudi s piclo večino in referendumskimi prijemi, v gospodarstvu pa nakažoval zmes liberistične in avtoritarne politike, ki bi podjetnikom dajala proste roke, državnim podjetjem in velikim gospodarskim koncernom pa vsilila svoje zaupnike. Ta politika bi nedvomno vodila v vse večji razkol v državi in v socialne nemire tistih slojev, ki bi jim vlada začela krniti pridobljene pravice. Kam vodi taka politika so pokazali že prvi meseci Berlusconijske vlade leta 1994, ko so morali upokojenci, delavci in uradniki množično na ulice, da bi preprečili divjo pokojninsko reformo. Po nedeljskem porazu tudi številne komponente Kartela priznavajo, da je imela Berlusconijsva koalicijska preveč izrazit desničarski pečat in da je bil naziv desne sredine samo nalepka, ki ni

odražala dejanske vsebine.

Oljka je ponudila povsem drugačno vizijo italijanske družbe. Njen program v 88 tezah je bil sicer nekoliko preveč kompliciran in včasih tudi zmeden, toda srž je bil zelo jassen: zavzemala se je za normalno demokracijo zahodnega tipa, v kateri se večina in opozicija ostro soočata, vendar brez uničujočih konfliktov; v kateri solidarnost ni prazna vrednota, ampak temeljna beseda; v kateri pojem socialne države ne bo razvrednoten. Skupaj z »normalnostjo« je ponudila tudi pot integracije z Evropo, od katere se je Italija v zadnjih dveh letih - kljub nasprotnim trditvam - vse bolj oddaljevala.

To sta bila pogleda, ki sta se pomerila na nedeljskih volitvah in italijanski volilci so se nedvoumno opredelili za tistega, ki ga je zastopala Oljka. Deželne volitve so lani že pokazale, da se vzdusje v Italiji spreminja, saj je levosredinsko zavezništvo osvojilo večino italijanskih dežel, čeprav se je Kartel uveljavil v najbolj razvitih severnih deželah. Tokrat je bil porazen tudi v Lombardiji, Venetu, Piemontu, kjer se je Severna liga Umberta Bossija spet uveljavila kot najmočnejša stranka. To so torej glavne značilnosti nedeljskih volilnih izidov: poraz Kartela svobostin, zmaga Oljke, na Severu pa krepka uveljavitev Severne lige.

Ta rezultat je za Italijo z marsikaterga vidika prelomnega pomena. Začnimo kar z uveljavitvijo Lige. Mnogi komentatorji so uspeh Bossijevega gibanja pripisali samo sebičnosti razvitega Severa, ki bi rad ubral svojo pot in ne delil več usode z manj razvitim Jugom in z dosedanjim razsipno vladno politiko, ki je napajala »južni kotel« z milijardami, ne da bi ga gospodarsko in družbeno dvignila. K takemu tolmačenju je silila tudi Bossijeva predvolilna propaganda, njegova gesla o koloniziranem Severu in njegove grožnje z odcepitvijo. Množično glasovanje za Ligo, ki je v vsedravnem merilu presegla 10 odstotkov glasov, na Severovzhodu pa dobila skoraj povsod več kot tretjino glasov, je tudi odraz sebičnosti razvitejšega dela Italije, ki bi se rad otesel bremena manj razvitih dežel in v malem odraža težavne odnose med Severom in Jugom, ki so vse bolj izrazita značilnost odnosov v svetovnem merilu. Glasovanje za Ligo je tudi protest, vendar je tudi odraz nelagodja dežel in ljudi, ki so

ustvarili gospodarsko lokomotivo, se uveljavili na svetovnih trziščih in izkoristili de-

valvacijo lire za izvoz, ne da bi jih država pri tem podprla. nasprotno, največkrat jih je celo ovirala s svojo zaostalostjo, s privijanjem davčnega vijaka s premajhnimi naložbami v infrastrukturo. Podjetniki se pritožujejo nad neobsoječimi infrastrukturami (slabe cestne zveze, slaba telefonska služba, zamudna birokracija itd) in se primerjajo z drugimi državami, kjer je vlada proizvodnji v oporo. »Nemški kancler Helmut Kohl je prisoten na vsakem pomembnejšem sejmu in je eden od »sponzorjev« nemških proizvajalcev, medtem ko Italija ne pošlje niti podtajnika, pač pa kvečjemu anonimnega funkcionarja,« je milansko mu Corriere della Sera potožil industrijec iz Veneta. Glas za Ligo je torej tudi odraz nelagodja, ki ga povzroča razkorak med podjetnostjo posameznikov in zaostalostjo držav, saj gospodarski sistem hiti z evropsko hitrostjo, medtem ko država caplja s počasnostjo Tretjega sveta.

Drugi aspekt nedeljskih volitev je zmaga Oljke. Italijanski volilci se niso opredelili samo za tistega, ki je ponujal prepricljivejši program. Opredelili so se za perspektivo normalne evropske demokracije zahodnega tipa, v kateri je izmeničnost za krmilom oblasti eno od glavnih zdravil proti degeneriranju v režim in proti korupciji, gonilno kolo razvoja. Italija je bila kot mejna država ves povojni čas izjema v Zahodni Evropi, saj je Krščanska demokracija imela skoraj pol stoletja krmilo oblasti krepko v rokah, levica, ki je imela svojega glavnega predstavnika v KPI, pa je bila stalno v opoziciji. Država se je razvila in napredovala, postala ena od glavnih industrijskih sil na svetu, tudi zaradi tega, ker sta bili vladna večina in opozicija sposobni dialoga, ki je prepečil uničujoče družbene konflikte. In to je pozitivna plat italijanske izkušnje, medtem ko je negativni aspekt, takoi-menovani »konsociativizem«, tisti sistem zakulisnega dogovarjanja med večino in opozicijo, zaradi katerega vladna večina ni bila dejanska večina, pa tudi opozicija je v marsičem zatisnila eno oko, zadovoljna z delnim dosežkom zakulisnega do-

govora. To je po splošni oceni eden od virov korupcije v Italiji.

Z izidom nedeljskih volitev je bil postavljen temelj za izmeničnost za krmilom oblasti. Italijanska levica je prvič zmagala skupaj s sredinskimi komponentami. In k zmagi ni prispevala samo reformistična socialdemokratska levica, ki jo predstavlja Demokratska stranka levice, ampak tudi bolj radikalna levica Stranke komunistične prenove, ki je dala svoj bistven prispevek k porazu desnice. Po svoji sestavi in pisanosti je Oljka na las podobna tistim naprednim koalicijam in strankam, ki so dolgo časa upravljale Francijo, Veliko Britanijo, Nemčijo in skandinavske države. Z uveljavitvijo Oljke je Italija tudi s tega vidika stopila v Evropo. In Oljka je prevzela še naloge več. S svojo politiko in s svojim vladnim delom bo morala omogočiti, da nastane in zraste v državi desnica evropskega tipa, ki bo obračunala s Finijevim desničarskim radikalizmom in Berlusconijsvo podjetniško stranko. Ni naključje, da »jastrebi« Kartela svobostin zavračajo ponudbo Oljke, naj bi prevzeli predsedstvo enega od domov parlamenta in vodstvo parlamentarnih nadzornih komisij. Fini in »jastrebi« Forza Italia (politični Previtijskega kova, ki so pred volitvami zagotavljali, da »tokrat ne bo ujetnikov«) lahko preživijo kot vplivni politični subjekti samo, če njihovo zavezništvo ohrani konfliktualni značaj. Sprejeti ponudbo Oljke bi pomenilo prilagoditi se normalnim odnosom zrele zahodne demokracije, v katerem večina vlada in opozicija nadzoruje, obe skupaj pa napišeta pravila igre in si, brez »konsociativizma«, vsaka v svoji vlogi, prizadevata za dobro državo.

Po nedeljski zmagi je Oljka pred velikim izzivom. V volilni bitki je kljub prerokanju in nevoščljivostim prevladala enotnost, sedaj so spet opazni nekateri znaki cepljenja, želje komponent po večji vidnosti in avtonomnem nastopanju. Romano Prodi in Walter Veltroni bosta moral zelo paziti, da se pisana raznolikost, ki je bogastvo Oljke, ne spremeni v staro bolezen levi-

ce, ki se tako rada cepi in cefra. Vlada, ki jo bosta oblikovala po umestitvi parlamenta, bo prvi dokaz, v kolikšni meri je levosredinsko zavezništvo sposobno udejaniti načela, za katere se je opredeljevalo med volilno kampanjo. Problemi, s katerimi se bo morala spoprijeti vlada Oljke, so veliki in zelo zahtevni in zelo verjetno vseh ne bo uspela rešiti. Toda pomemben rezultat bo že to, če bo znala Oljka s svojo politiko vlti zaupanje razdeljeni državi in ji nakazati skupno perspektivo, ki bo ovrednotila različnosti, ne da bi načela skupnega državnega okvira.

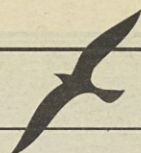
S tem se navezujem tudi na to, kar se je zgodilo v naših krajih, kjer se je Gorica opredelila za Oljko, medtem ko je Trst ubral spet pot nostalgicnosti, osamitve in čelnega soočanja s sosedi. Nekateri vzroki so bili že navedeni, vendar k napisanemu bi rad dodal vsaj še eno ugotovitev. Gorica je pred časom izbrala desničarsko občinsko upravo, toda župan Valenti se je - kljub mnogim napakam - znal odpreti zaledju in vzpostaviti sodelovanje s slovenskim prostorum. Morda najbolj simbolična je bila njegova udeležba na protestni manifestaciji proti podaljševanju prisilne komisarske uprave v Kmečki banki. Gorica je zato izbrala za svoja predstavnika v parlamentu človeka, ki sta najbolj poosebljala to politiko odprtosti do zaledja.

Povsem drugačna je izkušnja Trsta. Ob koncu leta 1993 se je Trst opredelil za levosredinsko upravo in za župana Riccarda Illyja, ki je s svojim programom ponudil mestu perspektivo, dokazal, da na drugi strani meje ni sovražnikov, ampak ljudje, s katerimi je možno sodelovanje. Toda ta politika ni šla dlje od deklarativnega dela, poleg tega pa ji je tudi vlada, s svojo konfliktualno politiko do Slovenije in s popuščanjem desničarskim krogom nastavila dodatne ceri (nekaj je k temu s svojimi napakami prispevala tudi Slovenija). In Trst se je tokrat, tudi zaradi pretveze sporov o prometnih ukrepih, spet zazl v preteklost. Potrebno bo vztrajno delo, da se stanje spremeni, predvsem pa bo potrebna pomoč osrednje vlade, ki mora, kot je obljubil Romano Prodi, rešiti promebleme, ki niso veliki, a imajo velik čustven naboj.

Z zmago Oljke se za Italijo in za Trst odpira nova perspektiva. Kot bi zaključil Giampaolo Pansa, ne razočarajte nas.

..

24. DOSP V PIRANU

Mladi o

Pretekli teden se je več kot 700 dijakov iz 26 šol s to stran in onstran meje srečalo v Piranu na 26. dijaškem obmejnem srečanju Primorske. Med njimi so bili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Italiji in treh italijanskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice.

Dijaki so se pomerili v športnih panogah, kot je že tradicija teh srečanj, zbrali pa so se tudi na okrogli mizi o razizmu in o medetničnih odnosih ter na delu v novinarski delavnici.

Tudi ob letošnjem srečanju je šola-orga-

nizatorka, Gimnazija Piran, razpisala kulturni natečaj. Naslov je bil v popolnem sozvočju z manifestacijo: Srečanje. Na natečaj se je odzvalo 32 dijakov iz Slovenije in Italije, med njimi je bilo tudi pet dijakov zamejskih višjih srednjih šol. Prispevkov letos niso ocenjevali in točkovali. Pač pa so jih - vse - objavili v posebni številki dijaškega literarnega zbornika Školjka, ki je izšla ob srečanju dijakov v Piranu. Iz zbornika objavljamo prispevke zamejskih dijakov, ki so sodelovali na literarnem natečaju.

GORTAN TERZIC / DPZIO JOŽEFA ŠTEFANA

Hladna zimska noč se je spustila na izgubljene duše

Pozno je. Hladna zimska noč se je spustila na vse izgubljene duše, ki brezupno tavajo skozi odprte vprašaje tega sivega mesta.

Zunaj so tudi srake koncale svojo žalostno pesem o neki neznani ljubezni in samo se tišina izpolnjuje vse poti, ki vodijo v črne praznine mojega razuma.

Cutim toplo solzo, kako tiho polzi po mojem obrazu, in počasi zapiram oči, da ne bi občutil, kaj pomeni. Včasih pa so te moje oči nosile v sebi gosti ogenj in mislile spremeniti ta kruti svet okoli nas. Hotele so obrisati žalost z obrazov vseh objokanih mater, povrniti nasmehe vsem lačnim otrokom, zasaditi rože v vse topovske cevi in sijati visoko v nekem kotu neba; sijati kakor osamljena zvezda, ki je morda niti ne vidimo, ampak jo cutimo - in cutimo njeno luč, ki nas vodi naprej skozi življenje ter nas vabi

nekam globko v naša srca, v zaprti krog naših sanj, ki ga se vedno kličemo duša.

V nevarni tišini svoje sobe pa vidim se neko usahlo senco, senco oči nekega drugega človeka, ki ga ne poznam. Te oči me klicejo v skrivnostno izgubljenost svojega pogleda in v zelo neprijazni občutek bolečine, strahu - občutek smrti. Te oči so kakor prepad brez dna, kakor vrata, na katera ne bo nihče potrkjal, kakor ptice brez gnezda.

Notri pa vidim neko mesto, celo življenje oddaljeno od mene, in skozi hise brez streh vidim v njem svojega očeta pri razbitem oknu, kako drži v roki kos kruha in brezupno kliče moje ime, ampak te črne, grozne oči močno ustavljajo vsak zvok in tišina zopet začena glodati v mojih možganih.

Tisti prazni pogled iz temnega kota sobe me se bolj boli in trga vse moje sanje o srečnem

življenju - in počasi začenjam videti resnico, videti iz najtesnejše bližine tiste grde oči, ki streljajo vame skozi to malo ljubezni, ki mi se preostaja v ranjenem srcu. Vidim in spoznam tistega človeka, ki se skriva za praznim pogledom; zavedam se počasi, da so tiste oči pravzaprav moje; tisti neobstoječi obraz - moj ter da je tisti prazni pogled, v katerem se skriva naranaven občutek lahkotnosti sožitja z duhovno smrtjo in brezbrizen odnos do mojega »jaza«, medtem ko drugi skušajo voditi moje že zanikano življenje, samo moj.

Brezupno se obračam na drugo stran ozke postelje. Zapiram vse misli, ustavljam vse, kar cutim, in se utapljam v vlogo nekega drugega, ki ga sicer ne poznam, vendar vem, da je ta vloga neizbežna, kakor grenka resnica, kakor druga stran medalje - kakor smrt.

ANNA MATTIETTI / DTTZG ŽIGE ZOISA - TRST

Jaz iz Loga, on iz Lonjerja. Srečala sva se v Mariboru

Pred dvema letoma sem z godbo na pihala iz Ricmanj šla v Maribor, ker smo sodelovali s trzasko skupino Stu ledi pri folklorem festivalu. V avtobusu smo se vsi poznali, z nami pa je bil se neki fant, cigar obraz mi je bil zelo znan, vendarle se njegovega imena nisem spominjala. »Seveda, Marko!« Nepričakovano sem se spomnila, kje sem ga videvala vsak dan. Noro je bil zaljubljen v neko mojo prijateljico in je z njo vsak dan govoril na Trgu Oberdan. Ko pa se je ljubezen koncala (seveda z njene strani!), ga nisem nikoli več videla. On me ni poznal, meni pa se je po prijaznem obrazu zdel simpatičen, tako da sem sklenila, da bom v tistih treh dneh skušala govoriti z njim in ga spoznati.

Ze isti večer, po nastopu, smo se vsi zbrali pri stojnici, kjer so natakali Lasko pivo. Posedli smo se okoli mize. Slučajno se je blizu mene usedel Marko. Zraven mene je bila moja prijateljica Tamara. Midve sva govorili, počasi pa se je v pogovor vpletel se Marko. Ko smo koncali debatirati o ne vem kakšni zanimivi stvari, se je Marko obrnil k meni in mi pomolil desnico: »Ime mi je Marko.«

Stisnila sem mu roko: »Meni je ime Anna. Pravzaprav sem že vedela, da si ti Marko.«

»Kako to? Sva se že kje spozna-

la?«

»Ne, ampak o tebi so mi že govorili... in sem te tudi neštetokrat videla.«

Marko me je začudeno in vprašujoče gledal s svojimi temnimi očmi. Očitno me se nikoli prej ni videl!

»Kje?«

»Jasno, na Trgu Oberdan!«

»Ti... ti si kdaj bila na Trgu Oberdan?«

Zacela sem se mu smejeti. Kako zabavno je bilo dejstvo, da sem jaz o njem vedela prav čisto vse, on pa o meni prav ničesar!

»S kom pa si bila na Trgu Oberdan?«

Cutila sem, da ne morem, ne smem omeniti ravno imela tistega dekleta, zaradi katerega je on, ki je sicer doma iz Lonjerja, zahajal na Trg Oberdan. »Torej... z Irino, Valentino, Majo, ... z Martino...« in sem ga pogledala, da bi videla, kakšne občutke vzbuja v njem to ime, hotela sem iz njegovega izraza v očeh dojeti njegove misli. In res: ob imenu ni ostal brezbrizen, ravno kakor sem pričakovala. Da bi popravila to veliko napako, sem dejala: »Oprosti mi, nisem hotela... ne misli, da sem te želela razdražiti...«

»Nič hudega.« Iz njegovega glasa sem razumela, da mi je res oprostil. »Veš, mogoče sem se zdaj zaljubljen v Martino, vendar

mi je dovolj, da me pozdravi in da sva prijatelja. Ne vem, zakaj me je tako zavrnila...«

»Po mojem mnenju ni povsem ona kriva. Morda so ji iz nevoščljivosti prijateljice napačno svetovale... Mislim, da je bila tudi ona zaljubljena vate, vendar je prav zaradi straha pred tem, kar bodo rekli drugi, pustila pri miru...«

»Mogoče imas prav...«

Pogovor se je nadaljeval se zelo dolgo in se naprej naslednjega večera. Kar naju je najbolj presenečalo, vsakic, ko sva govorila, je bilo to, da stanuje on v Lonjerju, jaz v Logu, torej niti tako daleč, in oba obiskujeva višjo šolo v Trstu oziroma pri Svetem Ivanu - in kje sva se spoznala? V Mariboru! Se danes, ko se kdaj srečava, se spomniva na to »zanimivost!«

Ravno danes sem ga srečala. Jaz sem hodila proti konservatoriju, on pa proti Glasbejni matici. To srečanje me je zelo razveselilo, ker ga nisem videla že kar dolgo časa. In tudi danes sva govorila o svojem prvem srečanju. Spomnila sva se na Maribor in na tisti večer v »pivovarni na odprtem«. Res enkrat izlet! Mislim, da si bo tudi on kakor jaz za vedno zapomnil, kako je v Mariboru spoznal Ložanko, ki obiskuje trgovsko in ki vsak dan čaka, ne da bi jo kdo videl, avtobus na Trgu Oberdan...

MILAN LAVRENČIČ
PEDAGOŠKI LICEJ A. M. SLOMŠKA - TRST

Kette in Murn Poslednje srečanje

Odmev korakov se je skripaje razlegel po mrzlem jutranjem zraku, medtem ko je rosa, ki je pokrivala rumeno jesensko travo, ustvarjala prave svetlikajoče se umetniške vzorce. Tak, poln nadnaravne lepote se je v zimski zarji predstavljajl kraski travnik, na varnem, v sivem objemu kamnitih zidov, okrašen z gabri, črnimi bori in s skrivnostjo obdanimi dolinami.

V tem hladnem jutru, ko se je samotna vila po pokrajini in ko je tišina prekinjala le sinčije petje, sta se dve črni podobi pomikali po pesni rjavi in pohojeni stezi. Suho, odpadlo listje je pod njunimi stopali oddajalo tenek in plah rezget, prvi plašni sončni žarki pa so si s težavo utirali pot skozi vlažno sivomodro meglo. Mladostni podobi sta se približali srednje veliki skali, pokriti s sinje zelenim mahom, in sedli ob mrzel kamen. Obe sta globoko vzdihnil.

Bila sta to mlada moska, se polna mladostniškega zagona, le da je eden izmed njiju, svetlolasega in brkatega mladeniča, oteževal znatno bolj otožen pogled. Njegovega tovariša je ravno tako značil malinholičen in domotožen izraz, le da so mu oči zarele v plamenu domacega in vročega veselja, užival je ob sedenju na mokri rosnii travi in ob hladnem ostrem jutranjem zraku. Bistro si je pogladil temno brado in si potipal kosate in umetniške brke; bolezen, ki mu je pustosila po prsih, ni mogla nič proti lepoti postave in obličja. Tako sta sedela, ko se je oglašil rumenolasec; kasljaje je spregovoril:

»Ne vem, kaj bo z menoj.«

Temnolasi mladenič se ni ozrl, le naprej je z globokim pogledom občudoval krasoto rumene ravnine, ki se je raztezala pred njim.

»Kako to misliš?«, ga je tedaj vprašal.

»Poglej te bore,«, mu je velel prijatelj in s kretnjo pokazal na drevo, ki je stalo ob njiju »tako nemocno, a hkrati mogočno se raztezajo v sinje nebo...Njihove veje pa so hkrati tako krempljaste in koscene. Obdani so s čudnim posmehljivim vzdusjem. Taki kot ...kot bela...«

»Razumem, kaj misliš, prijatelj moj, kot bela smrt.«

Mladenič si je ponovno pogladil temno rjavo brado ter hripavo zakasljajl.

»A poglej, poglej zlatorumen travnik, poglej rjave krošnje gabrov, poglej moč sivobelih skal, trdnega kamenja. Opazuj iglaste zelene veje... Poglej vse to, zazri se v to vsemogočno moč narave, v to lepoto, v to...v to upanje. Seveda, upanje, upanje, ki lahko osvetli tudi najbolj mračno obličje.«

»Morda, a si kdaj videl črnega vrana, ki kričece pristane na kamnito streho, ali na apnenčast nagrobni kamen? Opazuj, ko bos imel priloznost, črno žival, glej njene svetlikajoče se črne oči in povej mi, če vidiš v njih globino, globino upanja. Le povej, prijatelj moj,« je z žalostjo v srcu dejal brkati svetlolasec, »le povej mi!«

Bradati mladenič je rahlo, komaj zaznavno prikimal, usta mu je zapustil nežen oblček sape, mrzel zrak se je se vedno zadrževal v črni prsti.

»Trenutki, vse so le trenutki. Življenje samo je trenutek v neskončni stvarnosti, najini življenji

pa sta le ničvredni casovni kaci, ki se plazita po temi, po črnem nebu večnosti. Le utrinki so, utrinki brez ljubezni in njene topline, vse skupaj je zakopano v senci pomankanja tegale čustva. Vse je izgubljeno, prijatelj moj, le obstoj brez upanja, brez sreče, brez ljubezni...«

»Nikar ne bodi tako črnogled, poglej mene, ki mi neubežna bolečina uničuje telo in dušo, ko mi bel strah zajema prsa in ko mi trpljenje požira življenje. Se zmerom hrepenim po ljubezni, se zmerom vidim v naravi upanje, tisto moč, tisti božanski naboj, ki mi ukrivi ustnice v malinholičen smehljaj.« Z globokim pogledom se je zazrl v vedno bolj žalostnega prijatelja.

»Res je, življenje je samota, večer boj sreča tistemu, ki pod rdečo prstjo počiva in uživa. Ah, kaj... Bog nam pomaga, v naravi nam daje življenjsko moč... Sprejmi to se ti.«

Tedaj sta oba umolknila in se predala otožnosti, ki sta si jo hkrati ustvarila v svojih dušah. Zapihal je rahel vetrič, stresel je veje, oglasilo se je nežno zaborenje, ki je spominjalo na zvenketanje kragulčkov, Brkati fant je počasi vzdignil glavo, sapica ga je rahlo spekla v oči, ko so se plaho zarosile in ovalazile. Vetrič je kmalu potem pojenjal, svetle oči pa so se se zmerom bleščale v svetlobi skozi oblake in meglo prodirajočega sonca in solza je pustila svojo dolgo sled na zardelem licu. Temnolasi mladenič je to opazil, zakasljajl je, prijel se je za prsa, kruta bolečina je žela muke v njegovem telesu, rahlo je položil dlan na ramo svojega prijatelja, ki je nato dejal:

»Včeraj...včeraj sem bil v Trstu.«

»V Trstu, praviš? Spomin me veže na ta kraj, ki ne vem ali je dober ali slab.«

»Mene tudi,« je s hripavim glasom odvrnil brkati moz, »toda...«

Tedaj je izpod suknje povlekel samokres, črn, temen, strašen kos jekla, in si ga za nekaj casa ogledoval.

»Temen, črn... kot življenje, ki nas brez sledov zapusca...«, je tresoce dejal, medtem ko ga je prijatelj z grozo v očeh opazoval. »Naj to pospesimo...« Jecljaje si je polocil cev na sence in ob kriku črnogledaga, a hrepenenja polnega bradatega prijatelja pritisnil na petelina. Oster grom je prerezal dopoldansko tišino, sinice so civkaje odletele, v daljavi pa so se s svojimi praskajočimi glasovi oglasile črne vrane in se z vejevja spravile v let.. Slepec blisk, ki je za hip osvetlil z mahom prekrito skalo, je pretrgal življenje in preprečil trpljenje.

Temnolasec je obupano opazoval lužo krvi, ki je prepojila rumeno rošno travo in pospricala sivo skalo. Njegove oči so bile uperjene sedaj v raztreseno prijateljevo glavo, kjer so drobci možganov uhajali skozi usesa, sedaj v črn revolver, iz cigar bobna se je vil tanek trak belega dima. Zrak je bil obdan z vonjem po smodniku. Sedaj je bil čisto sam.

Na kraskem rosnem rumenem travniku se je zaslislal odmev drugega poka. Kakor voda, ki se iz razbita kobarca razlije po sivih tleh, tako se je odmev groma razsiral dalec naokrog. Od dveh življenj, utopljenih v tiski, sta ostala le odmev in blag spomin.

Srečanjih

24.
DOSP
V
PIRANU

DEAN SUŠMELJ
D.T.T.Z. ŽIGE ZOISA - GORICA

»Srečanje« z Black Ripperjem, najgrozovitejšim serijskim morilcem

New York. Ura je osem zjutraj. Končno imam službo, prvo službo. Vprašanje pa je, koliko časa jo bom obdržal, saj bom že prvi dan zamudil. Sef pa je bil jasen, mogoče se preveč: »Od tebe zahtevam predvsem delavnost in točnost. To sta edina pogoja. Preprosto, če jih ne izpolnjuješ, letiš. Ha, ha.«

Njegove besede mi bobnijo v glavi kot grozeč odmev, medtem ko se urini kazalci neusmiljeno pomikajo naprej. Imam torej deset minut, borih deset minut. Joj, kako neki bom prisel v tako kratkem času, ko pa mi v najboljših pogojih to uspe komaj v petnajstih minutah. Moja kariera se mi v tem trenutku zdi kot stara zgradba, ki jo imajo pravkar minirati. En trenutek in bum, ni je več.

Napol oblečen stečem na cesto. V tistem trenutku spoznam, kaj je hotel reči Preseren, ko je pisal »življenje, ječa, čas v nji rabelj hudi«. Vendar se mi moj rabelj zdi mnogo hujsi, kot je bil njegov, saj poznam celo njegov obraz: zalit, okrogel, z dvema majhnima očema, ki mu zevata iz koznate gmote kot dve luknji v starem zidu. Urin kazalec pa se je medtem pomaknil naprej, neizprosno naprej. Nimam se več s čim tolaziti. Usedom se hitro v avto, ključa nikjer. Mrzlično ga začnem iskati po vseh žepih, ki jih premore moja obleka. Končno ga najdem v denarnici; vtaknem ga v ključavnico v obrnem, a zvoka ni in ni, kot za nalašč se avto noče vžgati. Tedaj pa me spreleti čuden, skoraj moreč občutek, ki mi za trenutek odvzame dih, spomnim se namrec, da je baterija avta spraznjena. Nenadoma me presine misel, da je v bližini pot, oziroma ulica, ki bi je sicer nikoli ne prehodil, pa če bi bil se najbolj pijan. Ne skrbi me toliko nevarnost, ki mi preti, kolikor tisti rezeči obraz, ki se mi smeji in mi mečka delovno pogodbo, mojo prihodnost. Moj tek se ob tej podobi spremeni v pravi beg. Ne morem se sprijazniti z idejo, da bi me lahko tak »cepec« odslovil. Krizev tek, ki sem ga pričel, prekasa moje fizične sposobnosti, moje noge začno opletati, dihanje postaja vedno hitrejšo in globlje in nenadno mi aktovka, ki sem jo ves čas trdno držal v roki, pade na tla. Izmučen se za trenutek ustavim, da bi se odpočil ter obenem pobral tudi aktovko. Sele v tistem trenutku se zavedam, kje sem. Okrušene stare stavbe, prevrnjeni kontejnerji za smeti, sem pa tja se sprehajajo podgane velike skoraj kot mlade mačke. V nos mi zaudarjajo čudni smradi, kot da bi kje v bližini nekaj gnilo, mogoče celo razpada kaksen clovek, ki je zasel kot jaz v ta kraj, pozabljen od Boga. Sklonim se, da bi pobral aktovko, a kar naenkrat začutim, da se mi je prislomila na nos neka trda, oglasta stvar. Instinktivno dvignem pogled in zajecjam: »Magnum 45.«

»Priden, vidim da se spoznas na orožje«, mi odgovori močen in bobneč glas. Noge se mi začenjajo tresti, moji udi pa otopijo, celo občutek imam, da mi kri ledeni v zilah. Le se eno misel imam v glavi: »Sedaj sem v godlji, v smrtni godlji.«

Ne upam si pogledati v oči osebi, ki mi stoji nasproti, voham pa njegov duh in ni prijeten. Morda je eden tistih morilcev, ki svoje žrtve rade mučijo, preden jih ubijejo. Videl sem se kot grešnega kozla, za katerim stoji volk z razprto celjustjo. Končno se odločim; odločno uprem pogled v njega. Oči se mi kar naenkrat razširijo od groze. Presine me spoznanje: »On je, prav on. Black Ripper, najgrozovitejši serijski morilec vseh časov«. In mi stoji nasproti, s pistolo v roki, pripravljen

usmrtiti se eno nedolžno osebo, mene. Cutil sem, kako me gleda izpod njegovih črnih sončnih očal, leden pogled, brez občutkov. Nenadoma me vpraša: »Delas za Michaela Kramerja?«

Vprašanje me preseneti in obenem se dodatno preplasi. Ze tako imam težave zaradi sefa, sedaj pa bom se njemu - Ripperju - sredstvo mašcevanja nad Kramerjem.

»Da, danes bom začel.« Besede se mi tresejo, na njegovem obrazu se prikaže čuden pogled, neopisen, nečloveški. Mojo glavo je takrat poplavalilo na tisoče prizorov o njegovih ubojih, nisem pa se prepričan, katerega bo sedaj uporabil. S pistolo mi namigne, naj vstopim v zapuščeno stolpnico. Ubogam ga. Stopimo v polmrak; komaj se razločim njegov obraz, ki se mi zdi skoraj zivalski. Molk prekine on: »Kramer me je spravil v ječo.«

Ob teh besedah zaskripa z zobmi. Poteze na njegovem obrazu se poostrijo. Vedno bolj me prevzemata strah in panika, cutim, da bom zdaj zdaj padel na tla.

»Nisem te pripeljal sem, da bi se mašceval nad teboj. Upam, da bi mos ti lahko pomagal. Slišal sem veliko govoric na tvoj račun; veliko bodočnost ti napovedujejo, slaven odvetnik bos. Zato sem se odločil, da se bom predal tebi. Vem, da ti zvenijo čudno moje besede, vendar v tebi vidim samega sebe. Mladenič sem izbral isto pot kot ti, bil sem advokat. Tudi dokaj uspešen. Studiji so mi veliko pomagali, dali so mi možnost, da sem začel razmišljati na drugačen način. A bil sem preveč prepričan v svoje ideje, ideje pravičnosti v družbi, enakopravnosti, demokracije. Okoli mene pa je vladal pohlep, egoizem. Videl sem sodelavce, ki so prejeli podkupnine od najslabšega vrveža družbe, od roparjev do zločincev in vsi dokazi proti njim so nenavadno padli. Dovolj mi je postalo vsega, V mamilih sem našel edino uteho. A nekega dne sem si v pisarni vbrizgal večjo dozo in okoli mene sem videl samo kri, morje krvi. Likvidiral sem vse "napačno" mislece. Mogoče je z mano kaj narobe. Oče mi je vedno pravil, da z namo ne bo nikoli nič v življenju. Morda mi je bilo usojeno, da bom zločinec. Vse je postal en sam nesmišelj in negotovost. Vse življenjske poti so se mi zrusile. Sel bi v ječo, a tudi tam zame ni več prostora. S pobegom sem mislil, da bom dosegel svobodo, a v resnici sem pristal v novi mnogo večji ječi, iz katere sem pobegnil. Dom mi je preteklost, prihodnost je neznanka. Isčejo me že po vsej državi in prej ali slej me bodo ujeli. Edino rešitev sem videl v prijateljih, a opazil sem, da jih nimam več. Sam sem, sam kot pes. Ideali so mi utopija, življenje je nesmisel. Prisel sem na cilj, moja pot se je zaključila. Ti, le ti mi bos lahko se v pomoč. Prica bos mojega poslednjega dejanja.«

Brez premislekov prisloni pistolo na teme in pritisne na petelincek. Zid se obarva v rdece. Nekaj barve v temnini. Sam divje kriknem: »Na poomoooc«

Driiinn. Ura na nočni omarici je zapiskala. Odskočim s postelje. Strese me ta zvok, kot bi me kdo rezal z nožem po prsih. Zmeden pogledam okrog sebe. Zaman iščem po sobi Ripperja. A ob sebi zagledam le revijo, odprto na sredini. Kričeče zijajo mastne, črne crke članka: »Ponovna žrtev Balck Ripperja v New Yorku.« Kamen se mi odvali s srca in se naglas zasmejem, ter se ponovno pogreznem med odeje. Potem pa.... bang v glavi mi zazveni strel. Vidim... groza me je...

NATAŠA GORJUP
PEDAGOŠKI LICEJ S. GREGORČIČA - GORICA

Najine oči so se srečale in dolgo časa nisva odmaknila pogleda

Bilo je nekega sobotnega večera, ko me je prijateljica iz osnovnošolskih klopi povabila na praznovanje osemnajstega rojstnega dne. Pozno je že bilo, ko sem pozvonila na njenih vratih. Na moje veliko začudenje mi je odprl neznani fant, ki pa se je predstavil kot prijateljčin bratranec. Tedaj se je izza vrat pokazala tudi moja dobra prijateljica Tina. Predstavila me je svojemu bratrancu Dejanu, s katerim sva si segla v roke. Najine oči so se srečale in dolgo časa nisva odmaknila pogleda. A prijateljica mi je začela pripovedovati o svojem novem prijatelju; kaj vse mi je imela povedati! Medtem so se nama pridružili tudi ostali nekdanji sošolci in skupaj smo se smejali ter obujali spomine na lepa otroška leta. Vse se je odvijalo kot po maslu in v prijetnem razpoloženju sem pozabila na Dejana. Ura na steni je kazala skoraj polnoč, ko sem se napotila v kuhinjo, da bi pogledala ali je se kaj pijače v hladilniku. Ze sem hotela vstopiti, ko sem zaslišala glasove, ki so prihajali izza kuhinjskih vrat. Nevede sem jim prisluhnila: »Ne, nisem te hotela prizadeti, a sprijazniti se moras s tem, da v življenju vse mine. Žal, se je tudi najin čas iztekkel. Oprosti« Trenutek tišine. Nato zopet: »Saj sva se vedno lahko prijatelja; nikar me ne sovraži! Prosim, ostaniva prijatelja!« Ni bilo težko ugotoviti, da sta v razgovor vpletena dekle in fant, zato sem se premislila in se hotela vrniti v dnevno sobo, a nenadoma so se vrata odprla in z nasmehom na obrazu je izstopila nekdanja sosolka, s katero pa se nikoli nisva prav dobro razumeli. Sedaj me je bolj kot želja po pijaci gnala v kuhinjo radovednost, s kom se je Tajaša prepirala. Vstopila sem in opazila, da nekdo stoji pri oknu in tiho ithi. Odprla sem hladilnik in si natočila kozarec gostega soka nato pa sem se hotela približati nesrečnežu, zato sem vprašala: »Oprosti, morda veš, koliko je ura?« In glej: pred menoj ni stal nihče drug kot Dejan, prijateljčin bratranec. Najine oči so se zopet srečale in zdelo se mi je, da mi hočejo nekaj povedati; da so biserne solze v njih plod razočaranja in prevare, nikakor pa ne veselja. Zato sem nadaljevala: »Izvoli malo soka: bolje se boš počutil.« Z veseljem ga je sprejel in sedel k mizi; prisledla sem. Njegove zelene oči so bile še vedno polne solz in beseda mu ni hotela z jezika. Cutila sem, da se sramuje svojega trpljenja, solz v očeh, razočaranja in morda se česa. Vedela sem, da se mi je hotel pokazati kot "pravi" moski; ne pa kot "cmera". Toda zbral je dovolj poguma in začel pripovedovati: »Tjaša me je zapustila! Skupaj sva bila že leto in pol in sedaj mi je povedaa, da se že nekaj časa sestaja z drugim. Med nama se je vse končalo. Vse je šlo po zlu: sanjski načrti o najini skupni hiši, o velikih in dragih avtomobilih, o prikupnih otrocih, o dolgih počitnicah neke ob morju na Azurni obali. Vse se je izjavilo!« Z obraza sem mu zlahka razbrala, da jo je imel zelo rad in da mu je res veliko pomenila. Tedaj je vstopila Tina in naju prepričala, da sva zapustila kuhinjo in se pridružila skupini v dnevni sobi. Priznam, da nama ni bilo do zabave in plesa, a vseeno sem

ga pregovorila, da je zaplesal z menoj. Pesem je bila mirna, zato me je Dejan tesno objel in že sva bila na plesišču. Glavo sem naslonila na njegovo ramo in ga skrivaj pogledala. Na moje veliko presenečenje so se najine oči spet srečale, Močno sem se zazrla v te zelene bisere in začutila sem, da je se vedno razočaran in potr; srce mu je rani- lo razvajeno dekle. Dobro sem poznala tak občutek, saj sem pred nedavnim tudi sama doživela nekaj podobnega. Vedela sem, da sta najboljšo zdravilo čas in prijatelji. On pa je bil tako sam! Vse v njem je ječalo od bolečine in trpljenja, srce mu je še vedno močno bilo in glasno bi se razjokalo, če bi imel za to možnost. A vse soje bolečine je tiscal globoko v sebi, kajti ni hotel, da bi tudi drugi izvedeli, kako mu je hudo. Počasi pa je vendarle začel spoznavati, da je bila prekinitev njune zveze resnično najboljša rešitev. Tedaj sta se najina pogleda ločila, saj sta se prav zraven naju veselo vrtela in smejala Tjaša in njen novi izbranec. Dejan me je prijel za roko in zapustila sva dnevno sobo. Opazila sem, da se je veliko prijateljov odpravilo domov in tudi Dejan je že stal pri vratih, ko se je nenadoma obrnil ter s kislim nasmehom na obrazu dejal:

»Noč je tako temna in tudi nevarno je, če se tako lepa mlada dama sama sprehaja ob tej pozni uri po temnih ulicah, saj ne bi bila huda, če bi te pospremil do doma?« Z veseljem sem sprejela povabilo in se poslovila od Tine in ostalih prijateljev. Kmalu sva z Dejanovim avtomobilom že drvela po mestnih ulicah in na njegov potrti obraz je kmalu "posijalo sonce". Brezskrbno sva se pogovarjala in se smejala. Nikakor nisem mogla prezreti njegovih snežno belih zob in prelepega nasmega. Prispela sva do mojega doma, ko se je na radiu zavrtela nežna pesem in najina pogleda sta se zopet ujela. Cutila sem, kar je čutil on, vedela sem, kar je vedel on, zelela sem, da bi ga še kdaj videla in tedaj se je zopet oglasil: »Jutri popoldan sem dogovorjen s prijatelji, da gremo v kino. Kaj ko bi se nam pridružila se ti?« »Ne vem, morda bom morala k babici na obisk,« sem odgovorila z razočaranim glasom. On pa je nadaljeval: »Saj gremo lahko tudi zvečer, do takrat bos pa verjetno že nazaj, kajne?« Z nasmehom na obrazu sem mu pritrdila in nato sva se še dolgo pogovarjala in se smejala. Začutila sem, da je že skoraj pozabil na Tjašo in da je res fant, o katerem sem sanjala že dolgo časa. Pozno je že bilo, ko sva se poslovila in si voščila lahko noč. V svoji sobi sem nato še dolgo strmela skozi okno in v temi premisljevala o svojih prijateljih, znancih, o stvareh, ki se nam vsakodnevno dogajajo in postavljala sem si nešteto vprašanj, na katera si nisem znala odgovoriti. Nato sem se spomnila Dejana, njegovega nasmejanega obraza in zelenih oči. Počasi sem zlezla v posteljo in začutila sem, da se je tega jasnega večera v meni zopet prebudilo čustvo, katerega danes imenujem simpatija oziroma ljubezen. V tej prijetni čustveni razpoloženi so moje oči postajale vse bolj težke in počasi sem se izgubila v svetu sanj.

ŠRILANKA

Otok tisočih nasprotij (5)

5.

Sigiriya

Po odcepu za Sigirijo nas tablica ob cesti kmalu opozori na dejstvo, da se nahajamo v zaščitenem naravnem rezervatu. Kmalu po tem ko opazim visoko skalo, ki bi, sodeč po slikah, ki sem jih videla, lahko bila trdnjava Sigiriya, nas cesta vodi mimo skupine se nedograjenih pritličnih his, ki bodo verjetno nekega dne služile kot turistični bungalovi. Nato po prasni cesti odvijugamo nekoliko stran od cilja in glej: cisto na samem stoji nekakšna utica, ob kateri voznik ustavi vozilo in izjavi: »Tickets!«, vstopnice! Kako nesmiselna lokacija za prodajo vstopnic! Tako daleč je od cilja in se na popolnoma stranski cesti, na katero ti sicer sploh ne bi bilo treba zavijati. Le kako se znajdejo pešci?! Po obavljeni formalnosti nas avto ponovno zapelje v smeri cilja in kmalu se najdemo na kontrolni postaji, kjer moski v uniformi preveri vstopnice in vozniku zabica, da se mora, ko nas odloži, pripeljati nazaj ter nas počakati pri bliznjem hotelu. Trdnjavo Sigiriya ali »Levja skala« je na vrhu 200 metrov visoke skale v 5. stol. po Kr. dal zgraditi princ iz Anuradhapure, ki je kralja - svojega očeta - dal zazidati živega in se je iz strahu, da bi se mu prestolonaslednik-brat masceval, s svojimi dvorjani zatekel semkaj. Vznožje skale obdaja lepo nacrtovan park, na gosto posejan z manjšimi jezeri. Ko se mimo prodajalcev suvenirjev začne polagoma vzpenjati po stopnicah, ki vodijo na vrh, si misliš, da vzpon sploh ni poseben podvig, kajti stopnic je sicer veliko, vendar niso strme. Zaenkrat se niti sonce ni moteče, saj je stopnišče speljano med gostim zelenjem, pod katerim je prav prijetno sveže. Potem ko si že več kot

stokrat dvignil nogo na novo stopničko, prides do železnih vrat, kjer čuvaj med enim grizljajem in drugim zahteva vstopnico in ti pokaže naprej proti vrtoglavo spiralastemu stopnišču. Če nisi vneti hribolazec, se boš po ozkih in strmih železnih stopnicah nedvomno vzpenjal s srcem v grlu, pogled v dolino pa ti bo pošiljal srh po hrbtenici in te spodbujal k cim hitrejšemu vzpenjanju. Vsekakor pa trud ni zaman: v naravni stenski nisi se nahajajo freske, ki predstavljajo edine ne-religiozne motive, ki jih je mogoče videti na Šrilanki: 23 do bokov upodobljenih mladih predstavnic neznega spola z bujnimi prsi, bogatim nakitom ter umetelno izdelanimi pričeskami. Večina mladenk je upodobljena po parih, v vsakem paru pa ena podoba predstavlja služkinjo, druga pa predstavnico kraljevske družine. Služkinje so temnejše polti in imajo oblecene oprijete prozorne bluzice, medtem ko so plemkinje svetlejšje polti in od pasu navzgor brez oblacil (slika spodaj levo). Vse po vrsti so prave lepote in prav presenetljivo je, kako so se danes vidni pred tolikimi stoletji naslikani detaili ter kako sveže so barve! Naslednja znamenitost vzpona je »zrcalni zid«. Gre za 3 metre visok zaščitni zid, ki je bil premazan s posebno

glazuro, zaradi katere se je v njem bilo možno zrcaliti. Danes je seveda odbojnost glazure zmanjšana, saj sta jo načeli čas in grafiti, ki so jih med 7. in 11. stoletjem na zid zapisali tedanjim obiskovalci Sigiriye. Arheologi so uspeli desifrirati skoraj 700 grafitov, pri čemer so ugotovili, da se jih večina nanaša na lepote s fresk. Ob zidu se pot blago vzpenja do tako imenovane »levje ploščadi«, kjer se med dvema kamnitima levjima sapama, večjima od cloveka, strmo vzpenjajo stopnice, ki končno vodijo do vrha. Nekoc je baje tukaj prisleke strasila podoba celega leva in vzpon, ki se je pričel med njegovima sapama, se je zaključeval skozi njegov gobec. Do danes se je ohranil le del kamnitega stopnišča, ostalo pa so restavratorji nadomestili z železnimi stopnicami, ki so ponekod le naslonjene na naravne izbokline v živi skali. Vrh skale nudi bajeslovni pogled na tropsko okolico s palmami, rizevimi polji, večjimi in manjšimi jezeri, oddaljenimi samotnimi vrhovi, ki se dvigajo iz nepregledne nizine... Dokaj močan veter neprenehno zavija okoli uses ter polni pljuca s svežim zrakom, nasicenim s pristnim vonjem po naravi. Nekdanja trdnjava je danes zreducirana na kup rusevin. Od vseh stavb, ki so nekoč tu stale, so se do danes ohranila le nekatera stopnišča in sami temelji stavb. Edino, kar je se ohranjeno v originalni obliki, je kakih 20 krat 25 metrov velik vodni rezervoar, izdolben iz žive skale. Težko si je predstavljati, da je nekoč tukaj - vrh te skale živel kralj s svojim dvorcem. Le kako so se preskrbovali s hrano in sploh - kako so prinesli sem gor gradbeni material za palaco in ostale stavbe?!

Polonnaruwa

Iz Sigiriye se je na poti v Polonnaruwo treba vrniti na glavno cesto in odtod nadaljevati proti vzhodu. Baje ločuje Polonnaruwo od območja tamilskih tigrov le slabih 50 kilometrov razdalje. Polonnaruwo danes sestavlja ta takorekoč dve mesti: današnje moderno mesto ter rusevine nekdanje sinhalske prestolnice iz obdobja od 11. - 13. stoletja po Kr. Polonnaruwa se nahaja tik ob »Parakrama Samudri« ali »Parakraminem morju«, ki je pravzaprav le velik vodni rezervoar, ki ga je v 12. stoletju

dal zaveziti singlaski kralj Parakramabahu I. Baje je današnji rezervoar, v katerem ob meglenih jutrih ribiči lovijo svoj vsakdanji kruh, se nekoliko večji od originalnega. Res je težko verjeti, da je to ogromno jezero »zgradila« cloveska roka.

V Polonnaruwo so se Sinhanci zatekli potem, ko so njihovo prvo in največje glavno mesto Anuradhapuro zasedli južni Indijci. Turistično zanimiva območja v Polonnaruwi se večinoma nahajajo severno od današnjega mesta, medtem ko se manjša skupina zanimivosti nahaja tik ob »morju«. Dostop do te skupine je možen le po ozki cesti, ki se od »Rest House« hotela (na sliki zgoraj), kjer je nekoč prespala tudi angleska kraljica Elizabeta II., kot jegulja

tranjosti vsake pa naj bi se nahajala po ena Budina relikvija. Ena takih dagob je »Vatadage« ali »krožna hiša z relikvijo«, ki je obdana s stirimi sedecimi Budami. Gre za majhno dagobo, do katere vodijo stirje vhodi, ki se za nekaj stopničk dvigajo nad prvo krožno ploščadjo. Preden stopi na prvo stopničko, lahko obiskovalec ustavi pogled na polkrožnem pragu pred prvo stopnico. Na pragu, izklesanem iz enega samega kamna, si v pasovih od zunanjosti proti centru kroga sledijo: labodje, sloni, konji stiliziran cvetni motiv. Taki pragi običajno lepšajo prestop med zunanjim svetom in templjem ter so prava srilanska znamenitost. Blizu Vatadage dagobe se iz stirkotnega temelja valujoče dvi-

vecja dagoba v Polonnaruwi - imenovana Rankot Vuhara - se nahaja v drugem samostanskem kompleksu in sega 55 metrov visoko pod oblake. Pred vstopom na območje dagobe ali templja si mora vsak obiskovalec sezuti čevlje, kar v primeru velikih dagob, kakršna je Rankot Vihara, pomeni, da boš kar lep čas bos stopical po zlatorumenem pesku (slika spodaj desno).

Pred nekaterimi obnovljenimi stavbami in templji si je na fotografijah možno ogledati, v kakšnem stanju so bili, ko so jih arheologi odkrili, kako so potekala restavratorska dela ter seveda kakšen je rezultat le-teh.

Razdalje med največjimi zanimivostmi Polonnaruwe so precejšnje, tako da se od ene do druge splaca voziti z biciklom ali - če si tako ali tako v Polonnaruwo prispel z avtom - kar z njim. V Polonnaruwi je na voljo kar lepa izbira hotelov in penzionov, žalostno je le, da so vsi po vrsti skoraj prazni. Cene za sobo so povsod zelo podobne in prav tak je tudi sistem prehranjevanja, ki predvideva obroke po vnaprejšnjem dolocenem meniju, toda razlika je v obiskanosti. Turistov, ki prespijo v Polonnaruwi, je namreč malo in nekatere sobe močno zaudarjajo po zaprtem in vlažni in zopet se zgodi, da gredo vsi turisti spat v iste hotele in sicer v tiste, v katerih je edino videti kaj življenja. Ostali pa počasi propadajo. Tudi mi si izberemo hotel, v katerem zavohamo življenje in ni nam žal: soba je zračna in velika, da bi lahko v njej udobno spalo pet ljudi, pohištvo je v kolonialnem stilu, posteljnina čista, kopalnica urejena... le komarjev je na roje in svetujejo nam, naj zvečer nikar ne odpiramo oken ali zunanjih vrat, ker sicer kljub kadilu proti komarjem ne bomo mogli spati. Tako se zgodi, da sele zjutraj odkrijemo, da ima naša soba izhod na vrt ter čudovit pogled na jezero. Edina nerodnost je hrana, saj je takorekoč nemogoče iti »ven« na večerjo, v hotelu pa lahko izbiras le med dvema menijema: kontinentalnim in azijskim. Ne vem, če je tako bilo tudi pred »vojno«, toda sedaj restavracij izven hotelov baje enostavno ni, to pa seveda dvigne vrednost - in ceno - hrane v samih hotelih.

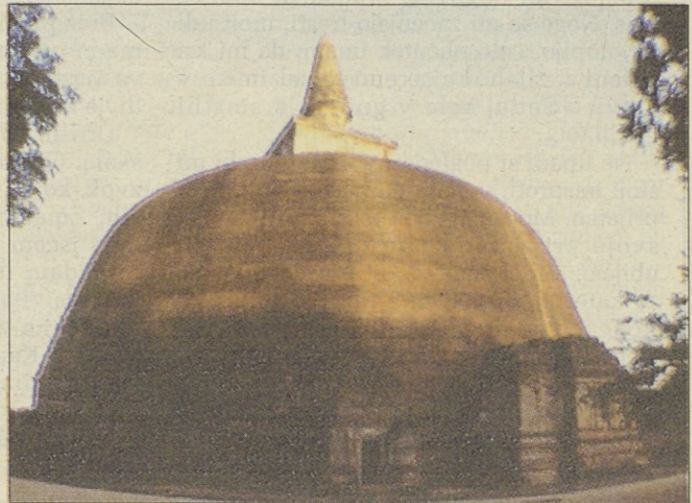
(Se nadaljuje)

Tekst in slike
Marina Furlan

mehko zvija med nabrežjem na eni in rizevimi polji na drugi strani. Največja znamenitost te skupine je približno 4 metre visok kip bradatega moskega, ki naj bi po nekaterih teorijah predstavljal pomembnega kralja, po drugih indijskega modreca, po najnovejši pa boga Kappilo. Kakorkoli že - kip je res zelo realističen in natančno izdelan. Ostale znamenitosti Polonnaruwe, ki jih pisani vodici delijo na stiri skupine so dejansko združene v večjo celoto in dajejo vtis, da je Polonnaruwa nekoč bila res veliko in pomembno mesto. Najboljši čas za sprehod med rusevinami je popoldanski čas, ko se vse obarva v oranžne in zlate odtenke sončnega zahoda. Ob takem času, ko ni več tako jasno vidno, kaj vse je zob casa razjedel, si je lažje predstavljati, kako so nekoč ljudje hodili tod okoli, ziveli v preprostih stavbah in palacah, molili v številnih templjih in samostanih, namenjenih tako budističnim kot tudi hindujskim vernikom. Prava atrakcija so t.i. »dagobe«. Gre za manjše ali večje kupolaste zgradbe brez vhoda, v no-

gujejo v nebo stebri (slika v sredini), oblikovani kot stebelca lotosovih cvetov s se neodprtimi popki na vrhu. Stebri obdajajo miniaturno dagobo, ki je od posebne lepote stebrov skoraj ni opaziti. Se nekoliko vstran si je možno ogledati iz enega samega kamna izklesano »ola« knjigo, ki baje tehta 25 ton. Kako so tako skalo pred tolikimi stoletji pripeljali iz 100 kilometrov oddaljenih Mihintal, bo verjetno tudi za naslednje rodove ostala skrivnost! Naj-

MANJŠINE

Dvojezičnost na alzaški način

V solskih klopih smo se učili o treh evropskih deželah: o Alzaciji, Schleswigu in o Gdanku. Ta tri imena so se ponavljala pri obravnavanju raznih zgodovinskih obdobij kot območja, na katerih so se nemški interesi križali z interesi drugih držav. Zato so bila ta območja vedno orisana kot žarišča napetosti in za manjšine neprijetni kraji.

Dolga leta po drugi svetovni vojni je to veljalo predvsem za Alzacijo. O Schleswigu so se Nemci in Danci kmalu sporazumeli, Gdansk je pripadel Poljski, Alzacija pa Franciji, ki je s svojo centralistično politiko popolnoma zanemarila manjšine; pa tudi sicer se po koncu druge svetovne vojne v Franciji se zdalec ni bilo primerno izjavljati se za Nemca.

Nemška manjšina v Alzaciji je bila tako popolnoma zapuščena. Nemčija se zanjo ni mogla zanimati, Francija pa se ni hotela. V vaseh se je ohranjala govorica - alzaško nemško narečje - v mestih, začeni s Strasbourgom, pa je prevladala francosčina. Delovalo je sicer nekaj manjših skupin, ki so si prizadevale za ohranitev jezika, vendar brez vsakršnega uspeha. Najpomembnejša je bila skupina Elsass, ki je dolga leta delovala skoraj povsem ilegalno, njeni voditelji pa so utrpeli tudi nekaj fizičnih napadov s strani francoskih nacionalistov, katerih pa oblasti niso nikoli izsledile.

Med organizacijami, ki so se v zadnjih desetih letih aktivno zavzele za ohranitev nemškega jezika, je najpomembnejše društvo René Schikele, cigar dinamični predsednik Fred Urban (na sliki zgoraj) je dosegel celo mnogo več, kot je sam pričakoval. Z lobiranjem pred zadnjimi deželnimi volitvami je preprical kandidate vseh strank, naj v svoj program vključijo uvedbo prostovoljnega pouka nemščine v osnovnih solah in po volitvah je deželna vlada to obvezo izpolnila; se več, ustanovila je posebni urad za dvojezični pouk in Urbanu poverila nalogo, da ta urad vodi.

Iz svojega urada v moderni

palaci, nedaleč od strasbourske sinagoge - ene največjih v Evropi - sedaj Urban usmerja dejavnost pouka nemščine v solah, za katerega narašča zanimanje iz leta v leto. Pogovor z njim je bil pri srčen in prijeten, kot že mnogokrat prej, tudi takrat, ko je o dvojezičnem pouku samo sanjal in sva se skoraj konspirativno tiho pogovarjala v veži zaniknega strasbourskega hotela. Takrat mi je dejal, da bo ljudi, ki so tako močno pod vplivom francoskega nacionalizma, težko prepričati, da bi sprejeli nemščino kot manjšinski jezik. In kako so jih sedaj prepričali?

Na najrazličnejše načine, ve povedati Fred Urban. Na primer, izdali smo videokaseto o pouku nemščine. Na njej smo prikazali pouk nemščine v razredu, poleg tega pa smo nanjo vključili tudi izjave francoskih predstavnikov, med njimi sefa urada za izobraževanje in tudi predsednika dežele. To kaseto podarimo staršem, ki se zanimajo za ugodnosti pouka nemščine. Lahko si jo ogledajo doma in se potem odločijo, ali naj otroka prijavijo k pouku nemščine ali ne. Nasa naloga je samo, da pripravimo informacijo. Nato se ljudje odločajo sami.

Območje, na katerem živite, je v zadnjih stoletjih doživljalo zelo razburkano zgodovino. Kako to, da so francoska država in francoske oblasti sedaj priznale prisotnost nemško govorečih prebivalcev na tem področju?

Predvsem je treba povedati, da so ti ljudje že pred zelo dolgim časom sprejeli francosko državljanstvo; že v času francoske revolucije so bili zelo

aktivni. Vsa diskusija je torej drugačna. Tu gre za francoske državljane nemškega jezika, ali, če želimo, za nemško govoreče Francoze. Ti ljudje se torej ne počutijo nemška manjšina in to je verjetno bistvena razlika med njimi in drugimi manjšinami v Evropi. Po drugi strani pa smo živeli v državi, ki je bila nacionalna država v vseh ozirih in je torej težila k zanikanju obstoja drugih jezikov, kot na primer katalonsčine, baskovščine in drugih. Mocna je bila tudi volja po zatrtju teh jezikov. V Alzaciji je bilo nekoliko drugače. Ta dežela je zopet postala nemška v letu 1870 in v času, ko je Francija uvedla obvezno solanje smo imeli tu nemške sole. Po letu 1918 so nastale seveda težave, vendar je bila Francija pripravljena priznati specifičnost te dežele. Z izbruhom druge svetovne vojne, ko so bili po zasedbi mladi Alzacani prisiljeni v nemško vojsko, so se odnosi radikalizirali in po vojni je bilo zelo težko kakorkoli govoriti o uveljavljanju nemškega jezika, oziroma alzaškega narečja, ki pa je seveda vezano na nemški jezik. Potrebni bi bili torej mnogo let, približno 30 let po koncu druge svetovne vojne, da so francoske oblasti in predvsem francoski solski sistem sprejeli ponovno uvedbo pouka nemškega jezika v osnovnih solah. V tem času je prišlo do podpisa francosko-nemškega sporazuma o sodelovanju in tudi do uveljavitve Evropske skupnosti, kar je seveda ustvarilo ugodnejše ozračje celotnem obmejnem predelu.

Tako smo prišli do konca sedemdesetih let; o pouku nemščine ste začeli razmišljati prav v tistih časih.

Seveda, čeprav je treba povedati, da smo imeli v gimnazijah nemščino kot tuj jezik že mnogo prej in jo je, ker smo pač dežela ob meji, veliko stvelo dijakov izbralo za prvi tuj jezik. Prebivalstvo pa je govorilo alzaško narečje. Ker v osnovnih solah tega narečja niso smeli učiti je bil to seveda zelo močan priholoski pritisk na starše, naj ga ne uporabljajo v pogovoru z otroki, češ, poznati morajo predvsem francosčino. Vendar je prav v tistih letih občutno naraščala potreba po znanju nemščine. Temu je treba dodati dejstvo, da je bil leta 1982 odobren zakon o decentralizaciji z ustanovitvijo departmajev, katerim je država priznala sicer skromno avtonomijo. Tako do postali tudi regionalni jeziki predmet zanimanja politikov; predložen je bil tudi osnutek zakona, s katerim naj bi podelili tem jezikom neki posebni status. Tudi predlogi dežel so postali odločnejši in tako je prišlo pri nas do nekaterih bistvenih sprememb: med temi je bilo predvsem povečanje pouka nemščine v osnovnih solah, vendar o dvojezičnem pouku se ni bilo govora. Čakali smo do leta 1990, da je prišlo do prvega gibanja v korist dvojezičnega solstva. Takrat so alzaški politiki obiskali Luksemburg in nemško govoreče predele Belgije in videli, kako koristni je lahko dvojezični pouk.

Ko govorite o dvojezičnem pouku v Alzaciji, mislite na nemški knjižni jezik ali na krajevno narečje?

Obstajata obe možnosti. Tu živi mnogo mladih družin, tudi takih, ki niso po rodu iz Alzacije in torej ne govorijo narečja; za otroke teh družin smo že od začetka uvedli pouk standardne nemščine. Na področju, kjer kakih 80 odstotkov otrok se vedno govori nemško narečje, seveda začnemo z narečjem v otroškem vrtcu, s tem, da nato prehajamo v osnovni soli na knjižni jezik. Že ob vstopu v osnovno solo otroci v glavnem vsaj pasivno obvladajo standardno nemščino, uvajamo pa jo začeni s lažjimi predmeti: telovadbo, umetnostno vzgojo in podobnimi. Pri tem smo zelo prozni in v bistvu sledimo potrebam okolja, v kateremu delamo. Veliko odgovornost nosijo tu prav učitelji.

Ali se za dvojezično vzgojo odločajo stari sami?

Da. To je izbira. Zal se nismo sposobni ponuditi te izbire vsem solam v deželi. Organizacija dvojezičnega pouka je namreč zelo zahtevna in to možnost nudimo v cedalje večjem številu sol, vendar se zdalec nismo sposobni uvesti nemščine v vseh alzaških solah. Sedaj torej ustanavljamo mrežo dvojezičnih sol in zelo pomembno je, da je pobuda prišla s strani staršev, ki so ustanovili zasebne dvojezične otroške vrtce in osnovne sole. Deželne oblasti pa so to pobudo podprle s tem, da so skoraj v celoti prevzele finančno breme za zasebno solo. To je bil začetek. Imeli smo samo stiri zasebne otroške vrtce, že v naslednjem letu pa je solska uprava ustanovila javne otroške vrtce. Tako imamo sedaj dva dvojezična solska sistema, zasebnega (z javnimi financiranjem) in javnega. Poleg teh so tudi nekatere verske sole in dve izmed teh sta tudi uvedli dvojezični pouk. Po prvih starih letih lahko ugotovimo, da k dvojezičnemu pouku zahaja približno en odstotek vseh soloobveznih otrok v Alzaciji, kar ni mnogo, je pa do-

ber začetek. Skupno k dvojezičnemu pouku zahaja približno 2.000 otrok, kar so drobtinice - nekaj več kot 1 odstotek - če pomislite, da je v Alzaciji približno 7.000 razredov v otroških vrtcih in osnovnih solah. Vendar vsako leto odpiramo nove dvojezične sole. Letos smo dvojezični pouk uvedli v osmih solah, prihodnje leto jih bo več, 10 ali 12. Prosenj imamo mnogo, denarja zaenkrat dovolj, težava pa je predvsem pomanjkanje učiteljev.

Ali učitelji ne morejo prihajati iz Nemčije?

Ne, to ne gre. Za sprejem v službo je potreben natečaj in torej znanje francosčine, ki pa je nemški učitelji ne obvladajo. V osnovni soli imamo namreč razredne učitelje, ki poučujejo vse predmete. Posebnih natečajev za učitelje

približno 220.000 frankov letno za razred. Z denarjem ni težav; kolikor razredov je, toliko dežela plačuje. V javnih solah pa plačuje učitelje neposredno država in tu ni bistvenih omejitev. Stroske za dodatno izobraževanje, za učbenike in za učne pripomočke pa krijeta polovico država in polovico dežela. Moj urad, ki je bil ustanovljen s soglasnim sklepom deželne skupščine, pa financira dežela in sedaj razpolagamo s 3,5 milijona frankov letno. Nasa naloga je predvsem promocija dvojezičnosti, torej ne samo dvojezičnega pouka. Solstvo je samo en aspekt, skrbimo pa tudi za sredstva obveščanja in za prisotnost jezika v javnosti. Skratka, nasa naloga je ustvarjanje novega jezikovnega sistema v družbi in tako smo pozorni prav na vse sektorje: sola, sredstva obveščanja, gospodarstvo, družine... Na primer, mi se nimamo televizijskih sporedov v nemškem jeziku in potrebovali bi jih se zlasti za otroke. Seveda, ljudje lahko gledajo švicarsko ali nemško televizijo, vendar ne ena ne druga ne ustreza našim potrebam. Mnogo delamo tudi na področju raziskovanja. Pri ljudeh skušamo predvsem utrditi zavest o enakovrednosti jezikov. Dokler bo namreč prevladovalo mnenje, da je en jezik pomembnejši od drugega, bo drugi jezik v podrejeni vlogi in od njega bo nevarnost, da postopoma usahne.

Pred kratkim ste na nekaterih ulicah v Strasbourgju sporazumno z občinsko upravo namestili dvojezične napise. Ali je prišlo do kakšnih izbruhov nestrpnosti, nacionalizma?

Ne, vendar morate vedeti, da smo začeli skromno, z zelo majhnim številom napisov, ki je simbolnega značaja. Na table smo napisali stare narečne oblike in to so prebivalci

nemščine torej ni in tudi učitelji, ki so danes usposobljeni za pouk nemščine bi v prihodnje, ob pomanjkanju učencev za dvojezični pouk, poučevali v normalnih francoskih solah. Na papirju pa je to mogoče, kajti vsak državljani katerekoli države EU je lahko državni uslužbenec v Franciji. V prihodnosti bo torej mogoče vključevati tudi nemške učitelje, mi pa moramo biti predvsem pragmatični in sedaj v nekaterih primerih masimo luknje s kratkoročnimi pogodbami.

Koliko stane dvojezični pouk in kdo plačuje učitelje?

V zasebnih solah plačuje učitelje dežela. Letos to stane

sprejeli. Bilo je mnogo pozitivnih reakcij in nobene negativne. Seveda, nismo namestili sto tabel v enem dnevu. Najprej smo jih namestili pet, in naslednji teden nadaljnih pet. Tako so se ljudje počasi privadili na novost. Skratka, delamo postopno in prvi triletni program je zelo skromen. Nekaj napisov je tudi na tramvajih in z mestno prevozno službo smo sklenili pogodbo o postopnem vključevanju nemščine. Zelo pomembno pa je, da se vse to dogaja ob zavesti, da je nemščina pri nas regionalni jezik in ne samo tuj jezik, torej, da so ti ukrepi namenjeni domaćinom in ne turistom.

Bojan Brezigar

**KAJ
JE PISAL
PRIMORSKI
DNEVNIK
PRED
50 LETI**

Na proslavah ugotavljanje, ni nastopila cvetoča pomlad,

Leto dni »Primorskega dnevnika«

Leto dni je tega, da se je preimenoval v »Primorskega« »Partizanski dnevnik«, prvi dnevnik slovenskih partizanov sploh, ki nikakor ni slučajno izhajal prav pri IX. korpusu, na Primorskem, staremu žarišču slovenskega kulturnega življenja in borbenosti za naš narodnostni obsto. Leto dni je tega, da smo mogli končno odložiti karabinke in brzostrelke in se v novih razmerah posvetiti novim nalogam

borbenega glasila primorskega ljudstva.

Iz glasnika borbe, neizprosne in brezkompromisne borbe na življenje in smrt proti nacifasističnemu okupatorju, smo hoteli postati glasilo duhovne in gospodarske obnove novih nalog našega ljudskega gibanja in oblasti. Glasilo dela, poti v novo in srečnejše življenje na naši se krvavi, toda končno vendar osvobodjeni domovini. Toda ni ostalo pri

tem. Le kratki so bili nasi napor, da po preimenovanju našega lista v »Primorski dnevnik« reorganiziramo naše delo in ga prilagodimo novim razmeram.

S prvimi ukrepi ZVU proti ljudski oblasti, za katero smo se borili in katero smo s svojimi napori pomagali graditi, smo nujno tudi mi morali zaenkrat ponovno postati iz delovnega - borbeno glasilo. Glasilo borbe za hranitev

naših težko priborjenih pravic, glasilo borbe za ono svobodo, za katero smo se tako težko borili in ki so nam jo ponovno pričeli odvzemati. Malo po malo so pričeli. Toda po naših borbenih izkustvah nam je bilo jasno, kam vodi ta pot. Jasno nam je bilo, da moramo v vsaki malenkosti braniti naše pridobitve, naše svobosčine in svete pravice; jasno nam je moralo biti, da v vsakem malenkostnem ukrepu proti našim pravicam branimo nacerelno in dejansko v celoti svojo - našo svobodo.

Žal je poznejši razvoj le prejasno pokazal, v koliki meri smo imeli prav. Pokazal je, da nikoli nismo bili ne preostri ne preborbeni v izražanju odločnosti našega ljudstva v obrambi svojih pravic, v izražanju uzaljenosti našega ljudstva nad omalovaževanjem vseh naporov in žrtv za skupno zaveznisko stvar, uzaljenosti nad vsemi krivicami, ki smo jih morali od takrat doživeti. Pokazalo se je, da nikoli ne bomo mogli biti dovolj budni čuvarji naših ljudskih pravic, da moramo se vestneje in pazljiveje opozarjati naše ljudstvo na vse, kar se z njim dogaja pri nas in v svetu, na vse možnosti v obrambi in borbi za demokracijo, za svobodo.

(14. 5. 1946)

Maja 1946 se proslavljajo pomembne obletnice in vsi zapisi ob njih težijo k osvetlitvi še svežega dogajanja: s težko priborjeno zmago ni nastopila cvetoča pomlad, ki jo je maj 1945 obetal. Prvomajske slovesnosti so zato primeren okvir političnim govorom in pozivom k budnosti. Boris Kraigher utemeljuje čez celo prvo stran PD, zakaj spada Trst k Jugoslaviji in kdo lahko edini zastopa koristi tržaškega delavstva. Podobno sporočilnost ima tudi opis osvobajanja Trsta: načrtovanje strategov se je uspešno cepilo na navdušenje partizanov, ki so se zagnano borili za osvoboditev »zasužnjenih bratov«. Najzgovornejši pa je fotografski material, ki prikazuje navdušenje postrojenih »fizikulturnikov« in množic, ki s svojo prisotnostjo zavestno soustvarjajo praznik.

Splošno stanje je zelo kritično in fašisti dejansko nemoteno ustrahujejo, pretepajo in celo ubijajo. Dolga pogajanja na Pariški mirovni konferenci večajo napestost in spodbujajo ugledne osebnosti, da se s svojimi posegi in pisanjem zavzemajo za čimprejšnjo pravično ureditev. Zemljevid s predlogi razmejitenih črt pa najlepše prikazuje težave pri sporazumevanju zaveznikov. Zato mora Tito z vladnim predstavništvom odpotovati na obisk v Moskvo.

13. maja poteka tudi prva obletnica ustanovitve PD, sicer brez posebnih slovesnosti, ker časi temu časopisu že tedaj niso bili naklonjeni. Sportno delovanje se v Trstu in Gorici popolnoma razbohoti, 5. maja se ustanovi Slovensko planinsko društvo, v rubriki Kulturno prosvetno delo pa se poleg navedbe najrazličnejših prireditev, vrstijo članki z nasveti za dobro vodenje in delovanje društev. 23. maja izide prva številka dijaškega lista Glas mladih, Primorski dnevnik pa postaja pod vodstvom Dušana Hreščaka zanimivejši in obsežnejši.

BK

Veličastni 1. maj 1946

Prvomajsko praznovanje na Trgu Unità (Foto Mario Magajna)

Kako dolgo še bodo smeli fašisti moriti po tržaških ulicah?

Nova smrtna žrtev

Tovariš Ravnikar je včeraj podlegel ranam

Včeraj se je z bliskovito naglico razširila na vse zgodaj po Barkovljah vest, da je ob 4. uri zjutraj podlegel poškodbam tovaris Josip Ravnikar, trgovec, rojen 1906 in stanujoč v Barkovljah, Bovedo 38.

Na povratku s predstave v gledališču Fenice dne 30. aprila 1946 je bil napaden od sodegre sovinitov kot antifasist na povratku s prvomajske prireditve. Morilcem, ki se shajajo v kavarni Venezia, je bilo to dovolj, da so ga napadli z noži in mu z enim od vbodljajev tudi prebodli vranico, kar je povzročilo njegovo smrt.

Tovariš Ravnikar je že od leta

1941. aktiven v OF. 8. septembra 1943 so ga aretirali in odvedli v Dachau, odkoder se je vrnil po osvoboditvi ves oslabel. Po daljšem zdravljenju v ljubljanski bolnici se je vrnil oktobra 1945. v Trst, kjer je od takrat deloval kot namesčenec predstavništva ZZVN Ministrstva zunanje trgovine FLRJ v Trstu.

Zopet žrtev morilske sodegre pod okriljem CLN vstajajočega novega fašizma. Zopet žrtev nesrečne politike prizanesljivosti napram fašističnim morilcem, ki so v tem mestu že povzročili toliko zla. Tovariš Ravnikar je padel kot nedolžna žrtev istih krogov, ki so

krivi smrti Coverlize in tovarisa, ki so krivi smrti skedenjskih žrtv, ki so krivi vsega nasilja in ponovnega razvoja morilskih fasističnih tolpa v našem mestu. Smrt tovarisa Ravnikarja nas je ranila kot nas rani smrt vsakega borca proti fasizmu. Kako dolgo bomo se morali prenašati podpiranje teh zločinških elementov?

Zahtevamo odločnega nastopa proti organizirani fasistični drhali!

Dovolj je preteklo krvi našega ljudstva pod italijanskimi fasističnimi rablji v 27 letih!

(5.5.1946)

Spominski večer Ivana Cankarja v Trstu

V soboto 11. maja priredi Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje v dvorani »Rinaldi« v ul. Caprin ob 20. uri spominski večer našega največjega pisatelja Ivana Cankarja. Razen članov Slovenskega nar. gledališča, ki bodo izvajali lep izbor Cankarjevih pesmi in proze, bodo nastopili tudi nasi pevci in zbor prosvetnega društva »Ivan Cankar« pod vodstvom tov. Svare.

Vsem, ki ljubijo lepoto slovenske besede, se obeta izreden umetniški užitek. Spored dobite v knjigarni Stoka in pred pricetkom proslave pri vходу v dvorano za 20 lir.

Vstop proti sporedu, ki si ga nabavite po možnosti že v predprodaji.

...in Gorici

Tudi Gorica bo proslavila in se oddolžila spominu našega največjega pisatelja Ivana Cankarja. V petek 10. maja ob 20. uri zvečer priredi v Gorici Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje v dvorani Ljudskega doma Cankarjev večer s skrbno izbranim sporedom. Nastopili bodo člani Slov. nar. gledališča, vmesne, glasbene točke pa bodo dodali domači gorški umetniki.

Vstop proti sporedu, ki stane 20 lir in ki se dobi tudi v predprodaji. Pokazimo ljubezen do našega največjega pisatelja in ustvaritelja cudovite lepote slovenske besede s tem, da do zadnjega kotička napolnimo dvorano. Spominski večer Ivana Cankarja naj bo tih, intimen praznik naših src.

(10.5.46)

SPOROČILA IN OBJAVE

RODITELJSKI SVET PRI SV. JAKOBU poziva starše soloobveznih otrok, da se udeleže sestanka, ki bo jutri ob 15 uri v ulici Caprin st. 7.

PROSV. DRUŠTVO »S. SKAMPERLE« obvešča, da bo danes, dne 23. t.m., ob 20.30 uri v veliki dvorani doma običajni članski sestanek. Vse članstvo naj se ga udeleži!

KULTURNI KROŽEK »M. KRALJIC«. Danes ob 18.30 bo tov. Petronio predaval o temi: »Konferenca v Parizu«. Vstop prost.

PROSVETNO DRUŠTVO V SKEDNJU obvešča, da je prvi občni zbor preložen na soboto 1. junija ob 20.30. Vrsil se bo v dvorani prosvetnega doma.

SLOVENSKO PROSV. DRUŠTVO »TRIGLAV« IZ TRŽICA vabi vse svoje člane na izredni občni zbor, ki bo v soboto 25. t.m. ob 21. uri v društvenih prostorih (Circolo Arte e Cultura, Viale del Porto). Razpravljali bomo o važnih zadevah.

KONFERENCA VOJNIH INVALIDOV, VDOV IN POSKODOVANCEV ter ostalih žrtv osvobodilne in prejšnje vojne se bo vršila v nedeljo dne 26. t.m. ob 9. uri zjutraj v dvorani Circolo Arte e Cultura Viale del Porto v Trziču. Na tej konferenci bodo izvolili komisijo. Vabljeni so vsi prizadeti. Udeležite se polnostevilno!

SINDIKAT HOTELIRSKIH, KAVARNISKIH IN DRUGIH NAMESCENCEV vabi vse one, ki so vpisani v sindikat Wagons -Lits na skupščino, ki bo v soboto, 25. t.m. ob 16.30 v ulici Imbriani. Razpravljali bodo o važnih vprašanjih.

SINDIKAT KOVINARJEV obvešča, da bo danes ob 19.30 v ulici Imbriani 5, I. sestanek komisije za brezposelnost.

SINDIKAT GRADBENE STROKE vabi danes vse zaupnike raznih podjetij v ulici Imbriani 5, soba st. 7. Sestanek bo ob 18.30. Naj nihče ne manjka!

SINDIKAT TEKSTILNE IN OBLACILNE STROKE obvešča, da bo jutri, 24. t.m. ob 19.30 uri v ulici Imbriani 5, sestanek direktivnega sveta.

DELITEV OLJA IN TESTENIN se bo pričelo danes. Razdeljevali bodo sledeče količine: 2,5 dl olja vsem potrošnikom pokrajine; 500 g testenin vsem potrošnikom same tržaške občine. Dne 31. t.m. bo razdeljevanje zaključeno. Cene: olje 380 lir liter, testenine 24 lir kg.

KONZERVIRANO MESO ZA BOLNIKE. Bolniki, ki imajo nakazilo za dodatek mesa, lahko dvignejo od 27. t.m. dalje pri pooblaščenih trgovinah eno skatlo konzerviranega mesa od 850 gramov. Cena je po 90 lir za kg. Rok poteče v sredo 5. junija.

Z.P.P. V nedeljo 12. t.m. ob 15 uri javni PLES na prostem v Dolu pri Repentabru. Na kozarček dobrega terana! Dobicek za sirote. - VABLJENI VSI!

Z.P.P. BAZOVICA Ponavlja danes 12. t.m. ob 16 uri javni PLES na prostem. Cisti dobicek gre v blagajno zveze. Vabljeni vsi!

(12.5.1946)

Stalin sprejel maršala Tita

Moskva, 28. Tanjug - Ministrski predsednik ZSSR Stalin in zunanji minster Molotov sta včeraj sprejela predsednika zvezne vlade FLRJ maršala Josipa Broza-Tita, notranjega ministra generala Aleksandra Rankovića, načelnika generalstaba Jugoslovanske armade generala Koco Popovića, predsednika srbske vlade dr. Blagoje Neskovića, predsednika slovenske vlade dr. Borisa Kidriča in jugoslovanske veleposlanika v ZSSR Popovića.

Sprejemu je prisostvoval tudi sovjetski veleposlanik v Jugoslaviji Lavrentijev. (29.5.1946)

Odpeljali učitelja

V Krajni vasi si je ljudstvo samo izbralo in plačevalo učitelja, ker ni hotelo pošiljati svojih otrok v Skopo, kjer poučuje neka nepriljubljena učiteljica. Ker ni bilo v Krajni vasi nikoli sole, ima ljudstvo po vseh predpisih pravico samo vzdrževati učitelja in vzgajati svoje otroke po svoji volji. Tega jim pač ne more nihče odrekati, ker zakon dopusca zasebne sole.

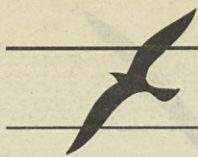
G. Simoni je že tretjega t.m. prisel v Krajno vas in hotel odpeljati učitelja Gorazda Vesela, »ki da nima osebne izkaznice«. Ljudstvo pa tega ni dopustilo.

Zato je ponovil svoj pohod v soboto 11. t.m. v spremstvu sezanskega guvernerja, dalje po izpovedih ljudstva, kar pa g. Simoni zanika - prof. Zitka in civilnih policistov ter dal aretirati učitelja, »ker nima osebne izkaznice«, čeprav je sel ta večkrat v Sezano ponjo, ki pa mu je niso izstavili. Vascani so proti temu ravnanju ogorčeno

protestirali in policija se je napram njim zelo grdo vedla. Neki policist je naperil svojo brzostrelko proti krajevni prosvetni referentki, ki je proti temu postopanju ugovarjala. Tudi napram drugim ženam so se surovo obnasali.

Vse to je zelo razburilo prebivalstvo sezanskega okraja, ki ne more razumeti, da se v času popolne demokracije dogajajo stvari, ki na žalost le preveč spominjajo na preteklost in ga globoko zalijo. To pa se tem bolj, ker je bil učitelj v vasi zelo priljubljen in ni nicesar zakrivil. Vprašanje osebnih izkaznic oz. ali jo kdo ima ali ne, je stvar policije. Da pa bi se za to zanimala solska oblast, celo njen najvišji predstavnik v coni, da sam izvrši tudi aretacijo - pa se ljudstvu zdi preveč zanimanja za »solska vprašanja« na nepravem mestu.

(16. 5. 1946)

STVARNOST PRED 50 LETI

da s težko priborjeno zmago kot je obetal maj leta 1945

Razmejitvena komisija je ugotovila slovanski značaj Julijske krajine

Pariz - Vodja jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj je izjavil danes predstavnikom tiska, da poročilo zavezniskih strokovnjakov o Trstu in JK na splošno soglasa s stališčem jugoslovanske vlade. Zavezniska razmejitvena komisija je ugotovila, da je prebivalstvo JK hrvatsko in slovensko in da je po drugi strani ta pokrajina z go-

spodarskega vidika tesno navezana na Jugoslavijo. Glede Trsta, je dejal podpredsednik jugoslovanske vlade Kardelj, se je komisija mogla prepričati, da je prebivalstvo mesta mesano: italijansko v središču, jugoslovansko v predmestjih in okolici. Naravno bi torej bilo, da bi zavezniska komisija sklenila priključitev JK Jugoslaviji.

Obrazložitev ministra Molotova

Pariz - Molotov je na današnji popoldanski seji Sveta zunanjih ministrov zagovarjal predlog sovjetskih strokovnjakov in dejal med drugim: »JK je celotna; nemogoče je pretrgati vodovode, ceste in železnice, nemogoče jo je ločiti od zaledja. Večina prebivalstva je nesporno jugoslovanska. Torej je treba prepustiti Jugoslaviji vso pokrajino, vključno Trst.«

Ta teza upošteva narodnostno nacelo, razlaga ga pa v širokem smislu in upošteva obremenitev gospodarstva JK. Nadalje je Molotov pobijal trditve, da Trst nima nobene strateške važnosti za Italijo in dejal, da Trst Italiji ni potreben. Trzaski problem je upadal pod italijansko vlado. To jadransko pristanišče je bilo dejansko samo oporišče za morebitno italijansko agresijo. Velik del italijanske vojne mornarice je bil zgrajen v trzaskih ladjedelnih.

Pariška konferenca pred zaključkom

Pariz, 16. AFP. - Molotov je opozoril, da bi v skladu z moskovskimi odločitvami morali biti načrti pogodb sestavljeni se preden bi bili predloženi konferenci 21. držav. Molotov je izjavil, da je pripravljen sprejeti rok 1. ali 15. julija le pod pogojem, da bi pred tem stirje glavni zavezniki dosegli sporazum. Ker se v tej točki niso mogli ministri spora-

zumeti, so jeli obravnavati drugi del Byrnesovih predlogov, po katerih bi drugo zasedanje starih zunanjih ministrov določilo dan skličenja mirovne konference. Bidault je dejal, da je bila francoska delegacija prva, ki je to predlagala pred nekaj dnevi, da pa je spocetka sprejel Svet ta prelog zelo hladno. Kljub temu pa se sedaj Svet približuje predlogu. Če bi bil ta predlog sprejet takoj, bi pridobili obilo casa. Bevin je vljudno priporočil, da to, kar misli danes Francija, misli ostali svet nekaj casa pozneje. Bidault je pripomnil, da bi bilo vsekakor dobro, ce bi se mogle sile, ki sedaj zborujejo v Luksemburški palači, zabrati 15. junija ter se dogovoriti o tistih osnovnih točkah mirovnih pogodb, ki so še sporne.

Izjava Beblerja

V zvezi z bližnjim razpravljanjem o problemu Trsta poročajo listi, da je prišla v Pariz jugoslovanska delegacija, ki bo zagovarjala jugoslovansko stališče. Listi objavljajo izjavo zunanjega ministra francoski agenciji.

Ta izjava pravi: »Nekaj nezaslišanega bi bilo, ce bi hoteli lociti glavo od telesa. Prav tako je s Trstom, ki ne more biti odrezen od jugoslovanske zemlje. Smatramo, da bi bila krivica, ce bi zahtevali od clana ZN, naj izroci bivšemu sovražniku del svojega narodnega ozemlja. Nobena država ne bi mogla pristati na tako zrtev.«

Veličastni 1. maj 1946

Reka mladink in mladincev po mestnem središču (Foto Mario Magajna)

Majsko pismo

Slovenski pisatelji so napisali našim rojakom v Ameriki naslednje pismo:

Majsko pismo Vam posiljamo in naše pismo bi bilo lahko vedro in veselo do konca, toda prav med pisanjem je padla temna senca na našo domovino in nanj. Pravda za Trst - ne bomo Vam razlagali njenega pomena za nas. Pa tudi za svet in mir v bodočnosti, ker Vam je vse to dobro znano - pravdo za Trst bi hoteli zasukati nekateri naših vojnih zaveznikov tako, da bi bila ranjena naša svoboda, ubito naše zaupanje v pravico, uzaljena naša narodna in vojaška čast. Zemljepisje, narodnostna pripadnost, trgovinske zveze, gospodarski položaj, ljudska volja - vse na ves glas prica za nas. 8000 naših fantov - pa tudi dekleta med njimi! - ki so dali mlade glave samo za to lepo in drago mesto ob Jadranu, nas zamlaklo opominja, naj ne pozabimo njih in njihovih grobov. Pravda teče, in ako se ne zaključijo v skladu s človeškimi pravicami, ne bo dokončno dognana. Trst v Jugoslaviji - cvetoče mesto svobode, vzor in vzgled v malem, kako naj bi bil svet urejen v velikem; Trst, odrezen od svojega naravnega zaledja - gnilo gnezdo fasistične reakcije, ki bi sirilo moralen smrad in politično kugo okoli sebe. Toda pravda se teče, mi stojimo čvrsto na braniku in z nami vse naše prebujeno ljudstvo; prosimo Vas, dragi rojaki, podprite nas v tem vročem in lepem boju z vsemi svojimi silami! Med Vami so pisatelji slovenskega pokolenja, ki jih poslušata obe polovici sveta, kadar izpregovore. Prepričani smo, da se bodo z vsem srcem zavzeli za Trst, kakor so bili že ves čas te velike vojne na naši strani. Sonce in sence se neprestano menjajo med nami. In glejte, na naše pismo je zopet sinil zarek: Molotov je sprožil v Parizu kratko in jasno besedo, nakje visoko so se na stezaj odprle line, lepo in cedalje lepše je gledati v bodočnost sveta.

V Ljubljani, sredi maja 1946, Oton Zupancič, Franc Finžgar, Jus Kozak, Miško Kranjec l.r., Prežihov Voranc l.r.

(22.5.1946)

O TRSTU

Pismo Otona Županciča Stalinu in Molotovu

Ljubljana, 15. Tanjug. - Največji živeci slovenski pesnik Oton Župancič je poslal ob govoru Molotova na sestanku zunanjih ministrov v Parizu v izraz hvaleznosti generalizmu Stalinu in Molotovu sledeče pismo:

»Kako preprosta je resnica. Kako jasna in kratka je beseda o resnici. Brez olepševanja, brez okraskov, brez hinavstva in sofizmov je odkrila vsemu svetu trdna dejstva in ta dejstva govore sama za nas in za našo pravico.

Beseda o Trstu in JK, o Italiji in Jugoslaviji - samo ta beseda in pred sabo vidimo preteklost in sedanjost in bodočnost te dežele in usodo velikega dela Evrope, ki je z njo tako tesno povezan. Ta beseda, bogata v bistvu, odkrita in moska, je prišla iz Moskve, navdihnil jo je generalisimus Stalin, izrekel jo je zunanji minister SZ Molotov.

Z radostjo je napolnila slovenske pisatelje, ki so jo sprejeli s čustvi globoke hvaleznosti, kot poslanico in in jamstvo nečesa dragocenega, tako dragocenega, da brez tega nikoli nočejo biti, - brez zveze z največjo državo na svetu, brez razumevanja in pozornosti njenih dveh največjih moz.

Cutimo toplo, močno tovariško roko, cutimo zdravo, verno slovensko kri, cutimo utrip srca bratstva in enotnosti, naš pogum raste in v tej težki uri nam je toplo pri srcu.

Oton Župancič

(16.5.1946)

Dijaki pri ranjencih

Dijaki slovenske gimnazije so 25. t.m. obiskali ranjence v vojaški bolnici v Ankaranu. Nesli so jim skromna darila in cvetje. Največje veselje pa so mladinci vzbudili pri ranjencih, ko so zapeli nekaj partizanskih in narodnih pesmi. Pesem je odmevala iz sobe v sobo.

Dijaska mladina se hoče z vsem tem vsaj delno zahvaliti junaskim partizanom, ki so za svobodo žrtvovali svoje zdravje. Ranjenci so bili nadvse veseli daril in cvetja. Povabili so dijake, naj se se vrnejo, tudi brez daril, samo da prinesejo njih brat-ski pozdrav istrskega ljud-

stva. Zadovoljni so, da istrska mladina, zlasti pa dijaska mladina, uživa svobodo, za katero so se borili skupno z istrskim ljudstvom. Koperski dijaki se že pripravljajo, da bodo zopet odšli na oddih. Vadijo se v pesmih, da bodo ranjencem lahko zapeli kaj novega. (1.5.1946)

Fizkultura

Današnje tekme

Danes bodo v okviru turnirja za pokal "Pino Coverlizza" odigrali sledeče tekme: Skedenj - Rocol ob 9. uri; Dugulin - Primorje ob 11. uri; Montebello - Cebulec ob 13. uri na igrišču CRDA; Roianese - Prosveta ob 15. uri; Kavčič - Gasilni ob 17. uri na openskem igrišču; Nabrezina - Kačun ob 15. uri na nabrezinskem igrišču.

Turnir košarke

Danes, drugi dan tekem, bodo v okviru 1. turnirja košarke odigrali sledeče tekme: Moski: Cermelj - "Acegat", ob 9. uri na igrišču Chimici; Skamperle - Vesna ob 10. uri na igrišču Chimici; Dugulin - Tovarna strojev ob 8. uri na igrišču Tomazič; Tomazič - Ravber, ob 9. uri na igrišču Tomazič; Rinaldi - Col ob 11. uri na igrišču Tomazič.

Zenske: Cebulec - Tomazič ob 11. uri na igrišču Chimici; Barkovlje - Col, ob 9. uri na igrišču v Barkovljah; Rinaldi - Skorklja ob 10. uri na igrišču Tomazič.

Obvestilo. - Spremljevalce igralcev in igralke opozarjamo, da se morajo javiti na igrišču z imenikom vseh igralcev in igralke in z njihovimi podatki, da bodo lahko verificirali seznam. (5.5.1946)

SPOROČILA

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje

SNG bo priredilo na svojem gostovanju po deželi vrsto predstav, in sicer: v St. Petru na Krasu danes »Raztrgance«, dne 11. t.m. »Vdovo Roslinko«, v Postojni dne 12. t.m. popoldne »Raztrgance«, zvečer »Vdovo Roslinko«, v Idriji dne 14. t.m. »Raztrgance«, dne 15. t.m. »Vdovo Roslinko«, v Cerknem dne 16. t.m. »Raztrgance«, dne 17. t.m. »Vdovo Roslinko«, v Sv. Luciji ob Soci dne 18. t.m. »Raztrgance«, dne 19. t.m. »Vdovo Roslinko«, v Ajdovščini dne 21. t.m. »Raztrgance«, dne 22. t.m. »Vdovo Roslinko«, v Vipavi dne 23. t.m. »Raztrgance« in v Sezani dne 24. t.m. »Raztrgance«. Cene povsod: sedeži 40 lir, stojišča 20 lir. (10.5.1946)

Prvomajska radijska oddaja

V okviru prvomajskih proslav bo podajal radio Trst danes poseben program, ki ga je organiziral Koordinacijski odbor antifasističnih organizacij za proslavo 1. maja.

V imenu koordinacijskega odbora protifasističnih organizacij bo govoril tovaris Jaksetich. Oddaja bo ob 20.30 do 21. ure. (1.5.1946)

Prireditve

AFZ iz Konkonela ima v nedeljo 12. t. m. ob 16.30 kulturno prireditve. Sledi prosta zabava.

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo 12. t. m. svoj 3. izlet iz Trsta na Artvize (816 m). Odhod ob 9.22 uri dopoldne z vlakom iz postaje Sv. Andrej, povratek okrog 21. ure. Hrana iz nahrbtnika. Vabljeni vsi planinci. (10.5.1946)

Avgust Černigoj v galeriji »S. Giusto«

Trzaski slikar je nedavno razstavljal svoje slike v Trstu, kjer smo imeli priliko gledati naše pokrajine na Pivki in na Krasu. Na sedanji razstavi pa imamo celoten pregled njegovega umetniškega delovanja skozi celih deset let.

V raznih fazah tu razstavljenih slik opazamo stremljenje, ki gre od magičnega realizma pa do ličnega slikarstva. V tej produkciji nam slikar predocuje pomorske motive naše lepe obale, kraje in življenje naših ribicev iz Sv. Križa, Barkovelj in iz Milj. Ta Černigojeva slikarska promenada je polna umetniškega doživljanja lepote naših krajev.

V notranjosti kmečke kuhinje na Pivki, kjer nas slikar seznani z lepoto slovenske hiše v starem slogu, v notranjosti ateljeja in v tihožitju dinamično razpoložen in bliskovito sinteti-zira vsebino in barvitost elementov cetudi so najskromnejši.

Razstava je gotovo zanimiva iz vidika slikarskega

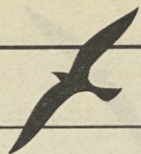
revolucionarnega razvoja ter nudi gledalcu možnost, da se poglobi v problem sodobnega slikarstva.

Pogostoma mislimo, da je slikarstvo gola zabava barv in oblik, treba pa je vedeti, da današnji slikar, ki potom sizeja poseže globoko v življenje, z vso svojo intenzivnostjo duševno obvlada dobo v kateri živi.

Današnje slikarstvo ne gre samo preko ali mimo nas, temveč čustvuje s časom in njegovimi elementi. Radi tega je neobhodno potrebno, da se sodobni človek, pa naj si bodi še tako preprost, seznani z ustvarjanjem sodobne umetnosti, ker ta oblikuje duh našega živega stremjenja. Tedaj, ne le umetnost za one, ki lahko kupujejo slike, umetnost za vse one, ki sočustvujejo in želijo pridružiti se uživanju lepote sodobne moderne umetnosti.

Obišcite razstavo, razmotrivajte - slike so tu, da si jih ogledate!

(26.5.1946)

Slovenske zadružne banke so lani povečale poslovanje

Na Apeninskem polotoku je bilo konec lanskega leta 623 zadružnih kreditnih bank z več kot 2.500 okenci. Če bi to bila ena sama banka, bi bila po številu okenc na prvem mestu v državi, po denarnem prometu in uspehu pa na tretjem mestu. Ze to nam pove, da gre v tem primeru za majhne banke, ki imajo svoje sedeže in podružnice v majhnih krajih, kjer ni veliko denarnega prometa. Druge velike banke poslujejo tudi, marsikatera celo predvsem z veliko industrijo. En sam tak velik posel prinese v banko več denarja kot na stotine ali celo tisoče manjših.

Število zadružnih kreditnih bank, ki so do pred dvema letoma imele drug, udomačen naslov »kmečko-obrtne posojilnice«, se iz leta v leto manjša. Leta 1993 jih je bilo 669, predlanskim 645, lani pa 623. Na eni strani je to zmanjševanje treba pripisati združitvam med tovrstnimi denarnimi zavodi. V zadnjih nekaj letih je bilo kar veliko združitve. Na drugi strani pa so člani marsikatero od teh bank preprosto zaprli, zato je prenehala poslovati. Tu in tam je bila ustanovljena kakšna nova banka, ki sodi v to kategorijo.

Danes za ustanovitev zadružne kreditne banke ni več omejitev, po kateri so tri četrtine članov morale soditi med kmete in obrtnike. Članstvo je lahko raznoliko. Z novo banko zakonodajajo so te banke pridobile veliko, namreč možnost poslovanja kot katerakoli druga banka, medtem ko so bile prej podvržene nekaterim omejitvam. Vsaka stran medalje pa ima tudi svojo negativno plat: čeprav so ostale zadružnega tipa, so izgubile nekatere prejšnje olajšave davčnega značaja. Danes morajo zadružne kreditne banke plačevati več davkov kot pred nekaj leti, zato bi morale imeti, ob enakem poslovanju, manjši zaslužek kot prej.

V resnici pa gre do stvari v drugačno smer. Prav zaradi svoje zasidranosti v krajevnem okolju, beležijo te banke leto za leto razmeroma boljše rezultate od drugih poslovnih bank. Zato so tudi njihovi čisti dobitki ob koncu leta višji, pa čeprav morajo, kot smo že omenili, plačevati več davkov. Se posebno letos (podatek seveda velja za poslovanje v lanskem letu) bo v vseh tovrstnih zavodih v naši deželi rezultat veliko boljši od predlanskega. Tudi zato, ker je bil donos investicij v razne vrednotice višji kot leta 1994.

V naši deželi je danes 19 zadružnih kreditnih bank. Pred desetimi leti jih je bilo več kot trideset. Predvsem v Furlaniji je prislo do več združitve,

kar je seveda spremenilo odnose med posameznimi posojilnicami. V videmski pokrajini je danes deset takšnih bank, v pordeonski dve, na Goriskem šest, na Trzaskem pa samo ena. Pred poldrugim letom sta se namreč združili v enotno Zadružno krasko banko posojilnici na Opcinah in v Nabrezini. Edina banka te vrste na Trzaskem ima danes pet okenc: na Opcinah, v Nabrezini, v Trstu, v Sesljanu in v Bazovici. Na Goriskem je položaj za zdaj nespremenjen: takšnih bank je šest (Doberdob, Locnik, Sovodnje, Starancan, Turjak in Viles), enako kot pred leti. Med njimi sta tudi dve slovenski, v Doberdolu in Sovodnjah. Obe sta v zadnjem času odprli po eno podružnico, prva v Ronkah, druga v Standrežu.

Sele pred poldrugim letom, ko so odpirali doberdolsko podružnico v Ronkah, je zastopnik deželne federacije posojilnic z zadovoljstvom ugotavljal, da je to stoto posojilniško okence v deželi. Danes je okenc že 113.

V Furlaniji-Juljski krajini imajo zadružne kreditne banke 20.580 članov, v vsej državi pa več kot 300 tisoč. Če pogledamo tri slovenske zadružne banke, ugotovimo, da so konec preteklega leta v kraski imeli 981 članov, v sovodenjski 289, v doberdolski pa 264; skupaj 1.534 članov. Njihovo število se je lani rahlo povečalo, kar velja za vse tri banke. Se več članov bodo morali pridobiti, to bo že kar nujno, da bodo lahko zadostili zahtevi bančne zakonodaje, po kateri mora zadružna banka najmanj 51 odstotkov posojil dati svojim članom. Sreča je sicer, da v teh 51 odstotkih lahko vključijo tudi naložbe v državne vrednotice. Drugace bi bilo po marsikateri teh bank, to velja predvsem za slovenske, ki seveda svoj denar dajejo na posodo tudi nečlanom, med katerimi jih je zelo veliko italijanske narodnosti.

Ce nekoliko pogledamo številke o lanskem poslovanju (z njimi upravitelji seznanjajo člane na rednih občnih zbiorih v teh dneh) vidimo, da je v deželi Furlaniji - Juljski krajini na prvem mestu zadružna kreditna banka v Manzanu. Ugotovitev velja za neposredne in posredne hranilne vloge, za naložbe in tudi za dobiček in rezervne sklade ter imetje. Na drugem mestu, tako po hranilnih vlogah kot posojilih, je posojilnica v Starancanu, ki pa je sele tretja, za krasko, po kapitalu in rezervnih skladih. Slovenska Zadružna kraska banka je namreč tu na drugem mestu, pa čeprav je bila lani sele tretja v deželi na področju hranilnih vlog in posojil. Ob

Sredi Opcin stoji veliko, sodobno poslopje Zadružne krasko banke

branju deželne preglednice se nam, hote ali neho, vsili ugotovitev, da bi tri slovenske zadružne banke, če bi se odločile za združitve, na mah postale druga zadružna banka v deželi. Enako smo sicer ugotovili že pred leti, ko smo na občnem zboru bančne sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja sestavili podatke takratnih sedmih slovenskih bank.

V Furlaniji - Juljski krajini deluje deželna zveza zadružno-kreditnih bank, v katero je včlanjeno vseh 19 posojilnic. Takšne deželne zveze obstajajo v vsaki italijanski deželi. Na Tridentinskem - Južnem Tirolskem sta dve samostojni zvezi. Nemška v Bocnu ima včlanjeno 53 posojilnic, italijanska v Trentu pa 84. Večina jih je se iz avstrijskih časov, v ljudeh pa je zelo zasidrana zadružna miselnost.

V zadnjem času je v teh bankah prislo do precejšnjega preobrata. Namigi so sicer prihajali iz Rima, v deželnih okvirih je bilo precej razprav. Na skupščini deželne federacije v Vidmu so preteklega 2. aprila sprejeli nov deželni statut. Strokovnjaki deželne zveze bodo morali preveriti finančno poslovanje vsake posamezne posojilnice. Če v kateri od teh funkcionarji ne bodo sledili vse bolj spreminjajoči se zakonodaji, bodo inspektorji imeli pravico zahtevati, da se poslovanje uredi po predpisih. Ze prej so funkcionarji deželne federacije pregledovali poslovanje in svetovali popravke. Prejšnje svetovanje se je zdaj spremenilo v obvezo. V zadružnih bankah bodo tako odslej podvrženi dvem kontrolam: inspektorjev lastne federacije in inspektorjev Banke Italije. Sicer bo kontrola federacije dobrosloja, saj bo predcasnega značaja in bo usmerjena predvsem v odpravo morebitnih zlorab in napak.

Novi bančni predpisi od vsakega kreditnega podjetja zahtevajo, da

mesec za mesecem posilja podrobne podatke o svojem poslovanju v centralno banko. Na tak način bi v Rimu morali imeti pravo sliko ne le o poslovanju banke, marveč tudi podatke o številu varčevalcev in posojilojemcev. Pravijo, da s takšno pomočjo računalnikov ne bo več mogoče priti v težak položaj, v kakršnega je zaslala marsikatera italijanska banka. Orwell Veliki brat prihaja tako v zasebno življenje vsakega državljanca, saj je ta tudi drugace vpisan v razne sezname.

Tri slovenske posojilnice imajo v deželni federaciji dva zastopnika: Pavla Milica in Andreja Gergoleta. Oba pravita, da ju furlanski kolegi cislajo in spoštujejo kot Slovenca. Ta slovenska istovet-

nost je prisotna tudi v statutu deželne federacije.

Pavel Milic pa je tudi v upravnem svetu holginga ICCREA v Rimu. Državna federacija posojilnic je že pred leti ustanovila vrsto finančnih družb, s katerimi je povezovala vse posojilnice v državi. Osrednji zavod je bila banka z imenom ICCREA. Poleg tega so bile se družbe za zavarovanje bank in njihovih članov, družbe za leasing in se kopica drugih. Predlanskim je bila ustanovljena osrednja finančna družba, ki nadzoruje delovanje vseh družb. To je Holding ICCREA, banka z istim imenom pa se ukvarja le z bančnimi posli. V upravi holdinga je po en zastopnik vsake deželne federacije, federacijo iz Furlanije - Juljske krajine pa kot rečeno

zastopa predsednik Zadružne krasko banke.

Po Milicevem mnenju je poslovanje holdinga uspešno in potrebuje večji zagon od ustanovitvenega. Poslov je toliko, da bodo že v kratkem podvojili sedanji ustanovni kapital 340 milijard lir. Prav tako ima Milic zelo pozitivno mnenje o odnosu znotraj deželne federacije. Enakega mnenja je Andrej Gergolet. Tudi zato, ker iz Vidma in tudi iz Rima dobijo celo vrsto koristnih nasvetov za poslovanje. Oba sta trdno prepričana, da z novimi ukrepi, ki se zdijo centralističnega tipa, ne bo sprememb v vodenju malih posojilnic. Vsaka ohranja svojo popolno samostojnost, slediti pa mora nekaterim pravilom poslovanja, ki jih naka-

zuje sodobna bančna zakonodaja.

V italijanskem bančnem sistemu so kreditne zadružne banke med tistimi, ki imajo najnižji odstotek rizicnih posojil. To jim omogoča prav njihova navezanost na omejeno ozemeljsko območje, saj so upraviteljem dobro znani tisti, ki pridejo k njim po posojilo. Seveda so tudi v tem njihovem krogu nekatere nečastne izjeme in v nekatere posojilnice po Italiji je centralna banka poslala komisarje. V Bocnu, na Tridentinskem, v Venetu in v naši deželi pa je poslovanje teh zavodov zdravo. To velja se posebno za tri slovenske zavode na Opcinah, v Doberdolu in v Sovodnjah, o čemer pričajo tudi lanski obračuni.

Predsednik doberdolske zadružne banke Andrej Gergolet je tudi predsednik bančne sekcije pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Na tem mestu je že več časa, saj je bila zaradi zapletov v Kmečki banki in Trzaski kreditni banki njegova funkcija zamrznjena. Tudi aktivnost sekcije je bila bolj skromna v primerjavi s prejšnjim delovanjem. Andrej Gergolet nam je takole dejal: »Po občnem zboru Kmečke banke, ko jo bodo ponovno prevzeli domači upravitelji, se bomo po poldrugem letu ponovno sestali in skušali obnoviti skupne poseje in podvige, ki so v prejšnjih letih bili v veliko pomoč vsej slovenski narodni skupnosti pri nas.«

Marko Waltritsch

Kreditno zadružništvo na slovenskih tleh

Leta 1848 je Nemec Hermann Schulze - Delitzsch v mestu Delitzsch ustanovil prvi »Vorschussverein«, prvo zadružno posojilnico malih trgovcev in obrtnikov. Leto kasneje je Friedrich Wilhelm Reiffeisen v Flammersfeldu ustanovil prvo kmečko posojilnico. Obe vrsti zadružnih posojilnic sta se hitro razširili v nemškem svetu. Čehi so kmalu ustanovili »založne«, ki so imele poleg denarnega tudi narodnoobrambni značaj. Po njih se je zgledoval Mihael Vosnjak (na fotografiji), ki je bil na Slovenskem pobudnik za ustanovitev posojilnic. Po njem so dobile naziv »vosnjakovke«. Po papeževi encikliki Rerum novarum so se katoličani po vsej Evropi vrgli v ustanavljanje kmečkih posojilnic. Na Slovenskem je bil njihov pobudnik Janez Evangelist Krek.

Pri nas na Primorskem je bila leta 1883 prva ustanovljena Goriska ljudska posojilnica. Prav takrat je Mihael Vosnjak v Celju ustanovil Zvezo slovenskih posojilnic. Teh je bilo že trinajst in Goriska se jim je takoj pridružila. V poznejših letih so bile pri nas ustanovljene posojilnice v več krajih. Nabrezinsko hranilno in

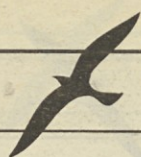

posojilno društvo je bilo ustanovljeno leta 1888, sledila mu je posojilnica v Dekanah pri Kopru. Posojilnica in hranilnica v Trstu je bila registrirana na sodiscu leta 1891, ko je zacela tudi delovati, čeprav je bila ustanovljena že nekaj let prej. Zal je ostalo le pri dobrih namenih.

Samo v tedanji Goriski deželi (ta je segala do Istre) je bilo do prve svetovne vojne ustanovljeno 88 slovenskih posojilnic in bank.

V Trstu so poslovale večje slovenske banke in kar nekaj posojilnic, posebno v vaseh trzasko občine. Po prvi vojni so bili Italiji priključeni se nekateri predeli Kranjske (Idrija, Vipava, Postojna, Ilirska Bistrica in St. Peter na Krasu), kjer je bilo več posojilnic. Večina teh denarnih združenj je bila majhnih. Nekatere so sle v likvidacijo že v avstrijskih casih, več deset pa jih je izginilo za časa fasizma, bodisi ker niso uspemale, ali pa ker jih je fasizem potlačil. Pri življenju jih je ostalo kaksnih trideset. O teh najdemo kreditne podatke v arhivu partizanskega Denarnega zavoda Slovenija. Tiste, ki so poslovale na jugoslovanski strani meje, so na osnovi takratne zakonodaje presle v sklop večjih bank. Na italijanski strani meje so ostale posojilnice v Gorici (Kmečka banka), v Pevni, Sovodnjah, Doberdolu, Nabrezini, na Opcinah in v Boljuncu. Po drugi vojni so člani sami likvidirali posojilnici v Pevni in na Opcinah, Kmečka banka pa se je iz posojilnice spremenila v ljudsko banko. Nabrezinska posojilnica se je leta 1994 združila z opensko.

M.W.

POSLOVNI OBRAČUNI / OBČNI ZBOR NA SEDEŽU ZAVODA ERSNA NA PROSEKU

Cvetlična zadruga opravila obračun lanskega dela

Predsednik Miran Starc o potrebi po zaščiti domačih pridelkov

Na sedežu zavoda ERSNA na Proseku je bil pretekli ponedeljek redni letni občni zbor Cvetličarske zadruge. Udeležba cvetličarjev je bila precejšnja.

V svojem poročilu je predsednik zadruge Miran Starc podal najprej pregled trenutnega stanja cvetličarstva na splošno in posebej seveda na Trzaskem. Govoril je o težavah, s katerimi se srečuje krajno cvetličarstvo predvsem zaradi močne konkurence tako iz notranjosti države kot iz tujine, saj pri današnjih prometnih povezavah sprotno dostavljanje svežega cvetja na primer iz Nizozemske in celo iz Amerike ni problem. Seveda je obravnaval tudi razvojne možnosti te panoge pri nas, ki glede na blizino mestnega trzišča niso zanemarljive, seveda pod določenimi ugodnimi pogoji, saj ima domače cvetje vendarle prednost pred uvoženim zaradi večje svežine in lepote.

V nadaljevanju je predsednik Miran Starc iznesel danes zelo aktualno vprašanje zaščite domačih pridelkov. Pri vinu smo tako zaščito že dosegli z vključitvijo domala vseh pri nas gojenih trtnih sort v DOC (zasciteno poreklo), zdaj se pripravljajo tudi zaščiti izvirnega porekla za naše olje, potrebno pa bi bilo misliti tudi na zaščito izvirnega porekla domače cvetlične proizvodnje z zascitnim znakom DOC, kar bi lahko bilo še dodatno učinkovito sredstvo za ovrednotenje domače cvetlične proizvodnje.

Miran Starc je nato v svojem izjavljanju obžaloval, da ni prejšnji, žal pa ne bo niti sedanjih regulacijski nacrti trzasko občine nudil možnosti za gradnjo rastlinjakov na območjih, ki so za gojenje cvetja najbolj primerna. Sicer bi lahko razvijali pridelavo cvetja na prostem, vendar pa so tudi za tako gojenje hude ovire in težave zaradi

pomanjkanja cest in poti, predvsem pa zaradi pomanjkanja vode, brez katere cvetličarstvo sploh ne more uspevati. Izrazil je upanje, da bo morda mogoče nekatere probleme premostiti v okviru globalnega nacrtja.

V zadnjem delu svojega poročila je Miran Starc prešel na obravnavanje delovanja Cvetličarske zadruge, ki je prevzela v vodenje in upravljanje Cvetličarski center na Proseku, kjer so zdaj strukture skoraj stoočstotno izkoriščene in so v tem času stiri od petih rastlinjakov polni cvetja. Poudaril je razširitev raziskovalne dejavnosti in nujnost iskanja novih oblik za nudenje se drugih storitev članom, ki bi se tako se bolj navezali na zadrugo in v večji meri izkoristili dognanja in izkušnje, do

katerih prihaja Center s svojim raziskovalnim delom in eksperimentiranjem.

Govor je bil nato, po poročilu tudi v razpravi, o pomlajevanju kadrov, o reviziji članskega seznama in se drugih notranjih vprašanjih.

Občni zbor se je zaključil z volitvami novega upravnega in nadzornega odbora, pri čemer je bil upoštevan predlog po znižanju članov upravnega odbora od dosedanjih sedem na pet, kar bo omogočilo večjo prožnost v delovanju, in seveda njegovo vsaj delno pomladitev. Tako so bili v novi upravni odbor izvoljeni dosedanj predsednik Miran Starc, mlada cvetličarja Walter Stanissa in Walter Orel, za vrtnarski del Kristjan Debelis in za strokovno pomoč dr. Mario Gregorič. (-en)

OLJKARSTVO / NA POBUDO KMETIJSKE ZADRUGE

Sestanek tržaskih oljkarjev za doseg zaščitnega znaka DOC za olivno olje

Na pobudo Kmetijske zadruge in z udeležbo vseh treh kmečkih stanovskih organizacij ter s sodelovanjem Pokrajinskega kmetijskega nadzornistva je bilo v občinski dvorani v Miljah srečanje proizvajalcev olivnega olja o pobudi za ustanovitev zaščitnega znaka za trzasko olivno olje. Poleg predsednika Kmetijske zadruge Borisa Mihalica, ki je srečanje tudi uvedel s kratkim nagovorom, so se ga udeležili še pokrajinski kmetijski nadzornik dr. Degenhardt in prof. Conte z videmske univerze, ki je tudi izvedenec za degustacijo olivnega olja.

Dr. Degenhardt je v svojem posegu izhajal iz ugotovitve, da je na Trzaskem pridelano olje odlične kakovosti in s posebno specifikom, kar že samo po sebi narekuje skrb za zaščito njegovega porekla, ne glede na količinsko omejenost pridelka, saj domačega olja zaradi omejenega pridelka predvsem pa zaradi njegovih vrhunskih lastnosti ni težko plasirati na trg. Degenhardt je nato predstavil osnutek pravilnika za zaščitni znak, pri katerem se sodelovala tudi prof. Frausinova, ki že več let strokovno dela na področju oljkarstva v okviru službe, ki jo finansira trzaska Trgovinska zbornica.

Prof. Conte govoril o organoleptičnih značilnostih olja na splošno in na Trzaskem pridelanega se posebej, v razpravi pa so vsi navzoči oljkarji izrazili podporo pobudi za zaščitni znak in pripravljenost na sodelovanje za uresničitev pobude. V ta namen bo ustanovljen ožji pripravljalni odbor, ki bo moral predstavljati vsaj 25 odstotkov trzasko oljne proizvodnje. Pri tem pa so izrazili tudi potrebo, da se pravilnik dopolni z nekaterimi specifičnimi zahtevami, glede na to, da se v zadnjem času vse bolj uveljavlja gojenje še drugih oljčnih sort poleg avtohtone belice. V ta namen je bila kar na srečanju sestavljena koordinacijska skupina, ki bo poskrbela za dopolnitev pravilnika, da bi ga lahko se pred koncem junija sprejeli na v ta namen sklicani skupščini oljkajev in ga nato posredovali pristojnemu ministrstvu v odobritev. (-en)

Uspela ekskurzija na sejem Vinitaly

Ogleda letosnje mednarodne vinske razstave Vinitaly v Veroni so se udeležili tudi tržaski vinogradniki in lepo število gostincev. Avtobusni izlet, ki je imel strokovni značaj, so organizirale vse tri kmečke stanovske organizacije s sodelovanjem Trgovinske zbornice, za Kmečko zvezo pa je izletnike spremljal izvedenec za vinogradništvo in kletarstvo Stefan Rosati.

Kot vsako leto, je tudi letosnja razstava ponudila na ogled in poskusno vina iz vse države in tudi iz tujine. Več kot običajno je bilo letos zasebnih razstavljalcev, prisotne pa so bile tudi zadrugne ustanove in podjetja. Kakor vsako leto so bili zelo dobro zastopani slovenski vinogradniki iz Gorških Brd, tako zadruga Brda kot zasebniki. Žal pa letos na razstavi niso sodelovali tržaski vinogradniki in vinarji, kar je se toliko bolj škoda, ker so bila prav letos nova vina iz Brega in s Krasa vključena pod zaščitni znak DOC in bi tudi zato bila udeležba na tako pomembni razstavi priložnost za dodatno promocijo naših vin.

Ob razstavi vin je bila tudi razstava olivnega olja v organizaciji Združenja AIO-MA, v katero so se v zadnjem času vključili tudi tržaski oljkarji. Od naših tržaskih oljkarjev so se na posredovanje Kmečke zveze razstave s svojim oljnim oljem udeležili Danilo Starc, podjetje Parovel in Rarja Petaros - Glavina, za AIO-MA (Združenje oljkarjev srednjega Jadrana) pa je bil prisoten dr. Cioccolante, ki ga naši oljkarji že poznajo. Olje je bilo tudi na poskusni. Zanj so mnogi poznavalci lastnosti olivnega olja pokazali velik interes, med drugim tudi Center za komercializacijo olja. Sicer pa je že sama prisotnost naših oljkarjev in našega olja, ne glede na njegovo količinsko omejenost, na tako odmevni mednarodni razstavi pomembna za promocijo njegove kakovosti. (-en)

Oidij, po peronospori najhujša bolezen vinske trte

OIDIJ - Unicinula necator je glivična bolezen, ki jo naši vinogradniki dobro poznajo, saj je po peronospori druga najhujša bolezen vinske trte. Ker pa se pojavi veliko pred peronosporo, to se pravi takoj potem, ko se brsti odprejo, jo bomo sedaj podrobneje opisali.

Bolezen se je v Evropi pojavila sredi prejšnjega stoletja in je na začetku povzročila ogromno škodo, dokler niso ugotovili, da zveplo učinkuje proti bolezni. Danes je oidij razširjen v vseh vinorodnih območjih.

Bolezni znaki

Oidij napade vse dele rastline. Na zgornji in v manjši meri na spodnji strani lista se pojavi tanka pepelnata prevleka. Zaradi tega pravimo bolezniki tudi pepel vinske trte. Robovi lista se lahko nekoliko upognejo proti notranjosti. Včasih opazimo bele madeže, ki nekoliko spominjajo na peronosporo. List se veckrat posuši in odpade. Pepelnato prevleko lahko opazimo tudi na letnih mladikah, ki potemnjijo.

Najnevarnejši je napad na grozdje. Če se bolezen pojavi pred cvetenjem, se grozd posuši. Pozneje, ko je jagoda zelo majhna, se pojavi belosiv prah na jagodah, ki se lahko posušijo. Kožica lahko tudi počni in s tem se poveča možnost napada botritisa in drugih povzročiteljev bolezni.

Pepelnata prevleka je micelij glive, ki se razvije le na zunanji strani rastline in s posebnimi organi prodre v prvo plast celic, iz katerih srka hranilne snovi. Prizadete celice se

nato posušijo in opaziti je mogoče temne lise.

Gliva prezimi v obliki micelija v popkih. V posebno toplih zimah prezimi tudi izven popkov. Nasprotno kot pri peronospori, se lahko oidij razvije tudi brez prisotnosti vode. Bolezen se siri tudi z velikimi spremembami v temperaturi in z bujno vegetacijo. Zato je bolje, da pri zimskem obrezovanju ne pustimo preveč ocesov ter da ne pretiravamo z duškovimi gnojili.

VARSTVO - Glede casa skropljenja moramo upoštevati najbolj kritične faze biologije vinske trte. Prvič skropimo, ko so poganjki dolgi približno 2 do 3 cm; drugič, ko so grozdi že vidni; tretjič nekoliko pred cvetenjem; četrtič po cvetenju; petič ko imajo jagode velikost grahovega zrna; šestič in zadnjič pa,

ko jagode menjajo barvo. Po navadi skropljenje proti oidiju sovпада s skropljenjem proti peronospori, zato skropili proti obema boleznima pomešamo.

Klasično skropilo proti oidiju je zveplo, ki je znano že več kot sto let. Najbolj učinkovito je zveplo v prahu, danes pa se največ uporablja razstoplivo zveplo. Pri zelo visoki temperaturi zveplo lahko povzroča ožige, zato moramo skropiti v hladnejših urah oziroma zgodaj zjutraj ali zvečer. V teh primerih izbirajmo topljivo zveplo, ker je manj nevarno za ožige kot zveplo v prahu. Doze zvepla naj bodo v toplejših mesecih manjše. Paziti moramo tudi, da ne zveplamo preveč blizu trgatve, ker se lahko ob vretju mosta tvori vodikov sulfit in vino izgubi na kakovosti. Skropilo, ki lahko nadomesti zveplo in prav tako deluje pre-

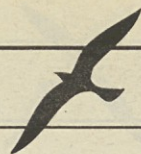
ventivno, je Dinocap (npr. Karathane). Podobno kot pri peronospori obstajajo sistemska skropila tudi pri oidiju. To so pripravki na podlagi Fenarimol-a (Rubigan), Myclobutanil-a (Systane) in ostali. Odmerki so navedeni na konfekciji. Slaba lastnost teh sredstev je, da postane gliva kmalu odporna. Zato je vselej bolje, če ga mešamo z zveplom ali s kakim drugim preventivnim skropilom. S sistemiki skropimo vsakih 15 dni.

Prav v tem času je aktualna tudi druga glivična bolezen. To je črna pegavost ali eskoriza. O njej smo sicer pred kratkim že obsirno pisali. Na kratko naj ponovimo, da se bolezenski znaki pojavijo na listih, v obliki majhnih madežev, in sicer tri do štiri tedne po odpiranju popkov. List se lahko nakodra. Posebno se madeži lahko pojavijo na poganjkih in pozneje les poka. Mocan napad spomladi je zelo nevaren, ker se poganjki ne morejo normalno razvijati.

Proti črni pegavosti v tem času skropimo s pripravki na podlagi Mankozeba (npr. Aspor 70 bl, Dithane M 45, Z M 80) v odmerku 200 do 300 g/hl ali s pripravki na podlagi Propineba (Antracol, 150 - 200 g/hl). Skropljenje ponovimo po enem tednu, pozneje pa je skropljenje proti peronospori učinkovito tudi za to bolezen.

dr. Magda Sturman

Na slikah: leva prikazuje deformirane grozdne jagode po poznem napadu oidija, desni posnetek pa kaže podolžne razpoke na stebelu trte.

NOVICE

Amstel gold race: Zanini priboril Italiji prvo zmago

MAASTRICHT - Italijan Stefano Zanini je zmagovalce klasične kolesarske dirke Amstel Gold Race, pete preizkušnje za letošnji svetovni pokal. To je prvič v 31 letih, da dirko osvoji Italijan. V spritnu glavino je je bil Mauro Bettin hitrejši od Belgijca Johana Museeuwa.

Vrstni red svetovnega pokala (po 5 dirkah): Museeuw (Bel) 112 točk, 2. Zanini (Ita) 88, 3. Gonciov (Rus) 67, 4. Colobmo (Ita) 58, Cmil (Rus) 56.

Foppapedretti prvak

MODENA - Foppapedretti iz Bergama je letošnje državni odbojarski prvak med ženskami. V četrti finalni tekmi je s 3:0 (16:14, 15:8, 15:11) premagal Anththesis iz Modene. Lombardijke so prvo in tretjo tekmo zmagale s 3:2, Emilijke pa drugo s 3:0.

Smelt Olimpija vodi z 2:1

V tretji tekmi finala končnice je v Tivoliju Smelt Olimpija z 87:67 (36:36) premagala krški Interior in povedla v zmagah z 2:1.

tevilni gledalci so večino tekme spremljali izenačen dvoboj, domači pa so si visoko prednost zagotovili sele v zadnjih minutah.

Pri zmagovalcih je bil tokrat igralec tekme Jaka Daneu (26 točk), ob njemu zaslužijo pohvale se Tušek (15), Reed (14) in Milic (16), pri gostih, ki bodo v ponedeljek na domačem parketu poskušali izid v zmagah izenačiti, pa si čisto deseto za igro v prvem polčasu zasluži Mario Kraljević (20).

Cunico 1. na Pincavallu

PORDENON - Gianfranco Cunico (ford escort Martini) je zmagovalce 17. mednarodnega relija na Pincavallu. Na koncu je bil za 6 minut 44 sekund hitrejši od evropskega prvaka Enrica Bertoneja (ford escort cosworth) in za 12:37 od Mattea Liseja (toyota celica)

KOŠARKA / KONČNICA A2 LIGE

Oldočilno za Brescialat

Proti Flooru ob 18.30 - Buckler že v polfinalu za naslov

Košarkarji goriskega Brescialata imajo danes odlično priložnost, da v končnici A2 lige dokončno premostijo prvo oviro. Tretja tekma s Floorom je namreč odločilna: kdor izgubi, je izločen iz play offa. Po porazu v prvi tekmi v Gorici, se je Brescialat v četrtke oddolžil svojim navijačem z lepo zmago v Padovi, s katero si je priboril možnost, da spet igra pred svojimi gledalci. Da bi teh bilo danes čimveč (pričetek tekme bo ob 18.30), bo društvo dovolilo brezplačen vstop vsem mladim pod stiri najstjim letom starosti. Izidi tretje tekme je vsekakor negotov, če vemo, da je v petih letosnjih srečanjih s Floorom le enkrat obveljala prednost domačega igrišča. Zmagovalce drevisnjega dvoboja se bo pomeril s cantjskim Poltjem.

Danasnji spored (v oklepaju izida prvih deht tekem): Panapesca Montecatini - Casetti Imola (83:60, 73:77), Brescialat Gorica - Floor Padova (70:74, 82:94).

Bolonjski Buckler je prvi finalist končnice za naslov. Po pričakovanjih je Madigan iz Pistoie odpravil že po dveh tekmah.

Madigan - Buckler 68:81

Madigan: Ancilotto 27, Crippa 5, De Monaco, Piperno 6, Barlow 9, Spagnoli 4, Minto 7, De Raffaele 5, Thomas, Capone 5. Buckler: Komazec 22, Coldebella 20, Woolridge 17, Moretti 10, Binelli 4, Morandotti 2, Carera 2, Orsini 4.

PM: Madigan 13:20; Buckler 31:40. Tri točke: Madigan 3:23 (Ancilotto 1:3, Crippa 1:7, Barlow 0:1, Spagnoli 0:2, Minto 0:6, De Raffaele 1:4); Buckler 4:11 (Komazec 2:4, Coldebella 1:3, Woolridge 0:1, Moretti 1:2, Orsini 0:1). Izidi 1. tekme: 77:74

Danasnji spored (v oklepaju izid prve tekme): Stefanel Milan - Cagiva Varese (89:77), Scavolini Pesaro - Teamsystem Bologna (72:91), Nuova Tirrena Rim - Benetton Treviso (104:101)

FORMULA ENA / PRED VN EVROPE

Williamssova pilota še nedosegljiva

Schumacher zaostal za dobro sekundo
Tudi pri Benettonu se precej pritožujejo

Hill tudi včeraj najhitrejši (AP)

pristavil je, da bi se morali v doglednem času izkupati iz težav in da danes računa na oder (v mislih je imel 3. mesto). Pojasnil je se, da se mu je v jutranjih urah pokvaril motor, zamenjali so ga, novi pa je imel mor-da manj moci. Drugi Ferrarijev pilot, Irvine (7. čas) pa je dejal, da bi se zadovoljil z uvrstitvijo med prvo sesterico.

Nič bolje se ne godi Benettonu: Alesi je bil četrti, Berger sele osmi. Francoz se je pritoževal nad vozilom, čes da ga nikakor ne morejo uravnovesiti. Skušal se bo potegovati za tretje mesto, vendar na skritem upa, da bo deževalo (na mokrem asfaltu se dobro znajde), vendar napovedi pravijo, da dežja ne bo.

IZIDI KVALIFIKACIJSKEGA TRENINGA (1 krog je dolg 4.556 kilometra): 1. Hill (VB, Williams-Renault) 1:18.941, 2. Villeneuve (Kan, Williams-Renault) 1:19.721, 3. Schumacher (Nem, Ferrari) 1:20.149, 4. Alesi (Fra, Benetton-Re-

nault) 1:20.711, 5. Barri-chello (Bra, Jordan-Peugeot) 1:20.818, 6. Coulthard (VB, McLaren-Mercedes) 1:20.888, 7. Irvine (VB, Ferrari) 1:20.931, 8. Berger (Avt, Benetton-Renault) 1:21.054, 9. Häkkinen (Fin, McLaren-Mercedes) 1:21.078, 10. Frentzen (Nem, Sauber-Ford) 1:21.113, 11. Brundle (VB, Jordan-Peugeot) 1:21.177, 12. Herbert (VB, Sauber-Ford) 1:21.210, 13. Verstappen (Niz, Footwork-Hart) 1:21.367, 14. Salo (Fin, Tyrrell-Yamaha) 1:21.458, 15. Panis (Fra, Ligier-Mugen-Honda) 1:21.509, 16. Katayama (Jap, Tyrrell-Yamaha) 1:21.812, 17. Diniz (Bra, Ligier-Mugen-Honda) 1:22.733, 18. Fisichella (Ita, Minardi-Ford) 1:22.921, 19. Lamy (Por, Minardi-Ford) 1:23.139, 20. Rosset (Bra, Footwork-Hart) 1:23.620; nista se uvrstila na dirko zaradi pravila 107 odstotkov: 21. Montermini (Ita, Forti-Ford) 1:25.053, 22. Badoer (Ita, Forti-Ford) 1:25.840.

NOGOMET / ITALIJANSKA A LIGA

Fiorentina verjetno ne bo preprečila slavlja Milana

V taboru Juventusa z mislimi že v finalu pokala prvakov

Fiorentina, ki je bila dolge mesece med najresnejšimi Milanovimi nasledovalci in kandidati za državni naslov, se bo zelo verjetno znašla sredi velikega slavlja Berlusconičevega moštva: do konca prvenstva manjkalo samo se tri kola, Baresi in tovarisi pa bi si znali danes popoldne zagotoviti tisto prednost, ki bo za drugouvršceni Juventus nedosegljiva (med drugim bo Fiorentina brez starih standardnih igralcev, med katerimi sta tudi Batistuta in Baiano). Včeraj se je tudi nekoliko podela zelo ostra polemika med Berlusconiem in Cecchi Goriem, ki je prejšnje dni med drugim dejal, da je mesanje politike z nogometom nizkoten poskus, ki se lahko v nekaterih priložnostih izkaže celo kot neodgovornost, a na žalost so ljudje, ki se tega ne zavedajo. Zatem pa je le ponudil roko sprave, vsaj na nogometnem področju, medtem ko seveda ni prišlo do nikakršnega zatišja na politično-televizijskem. Tudi pri Milanu so utisili polemiko, saj nima nihče interesa, da se nasprotja prenašajo neposredno na stadione in tribune. V obeh taborih so tudi spravljevali glede vratarja Tolda, zaradi katerega je bilo že precej hude krvi.

Pri Juventusu so se verjetno že sprijaznili s tem, da je naslov oddan in so vse sile uperili v finale pokala prvakov, ki bo 22. maja, ko se bodo srečali z Ajaxom. Z morebitno zmago bi resili letošnjo sezono, zato ni pričakovati, da se bodo do konca prvenstva posebno naprezali, čeprav v zadnjem srečanju proti Interju se zdalec niso zapustili vtisa, da so popustili. Lov na vstopnice za finalno srečanje pokala prvakov pa se je dejansko končal se predno se je sploh začel: Juventus jih bo prejel nekaj manj kot dvajset tisoč, navijači pa so jih zaprosili kar 400 tisoč (prednost pa imajo abonenti, a teh je 36 tisoč), Ajaxu jih gre 25 tisoč, skoraj 17 tisoč jih je že prodal, zahtev pa je dobil kar za 100 tisoč.

DANASNJI SPORED: Atalanta - Lazio, Bari - Udinese, Cagliari - Inter, Milan - Fiorentina, Napoli - Sampdoria, Piacenza - Padova, Roma - Juventus, Torino - Cremonese, Vicenza - Parma.

VRSTNI RED: Milan 67, Juventus 60, Fiorentina 56, Parma 52, Roma 51, Lazio in Inter 50, Sampdoria 48, Vicenza 47, Udinese 40, Cagliari 37, Atalanta 36, Napoli 35, Piacenza 33, Bari 28, Cremonese in Torino 26, Padova 21.

V B ligi 32. kolo

DANASNJI SPORED: Ancona - Bologna, Cesena - Pescara, Genoa - Salernitana 1:0 (sinoci), Lucchese - Cosenza, Palermo - Venezia, Perugia - F. Andria, Pistoiese - Brescia, Reggiana - Foggia, Reggina - Avellino, Verona - Chievo.

VRSTNI RED: Verona 52, Perugia 49, Salernitana 48, Reggiana 47, Bologna in Lucchese 46, Cosenza 43, Cesena, Palermo, Venezia in Pescara 42, Genoa 41, Chievo 38, Brescia, F. Andria in Avellino 37, Ancona 36, Foggia 35, Reggina 33, Pistoiese 31.

ROKOMET

Brixen sprožil potres v italijanskem prvenstvu

GAETA - Končnico italijanskega rokometnega prvenstva bi lahko v celoti razveljavili. Federacija v Rimu je namreč suspendirala včerajšnjo polfinalno tekmo med trzaskim Principom in Teramom zaradi priziva Brixna, ki ga je Teramo v četrtfinalu izločil iz boja za naslov. Južnotirolsko društvo trdi, da je Teramo nepravilno registriral kot Italijana igralca alžirskega porekla Nasima Macsena. Federacija se ubada tudi s podobnim prizivom društva Geata zoper registracijo Hrvata Mila Stanica, ki igra za klub Mazara del Vallo. Če bi rokometna federacija sprejela oba priziva, bi to popolnoma spremenilo končni vrstni red rednega dela prvenstva in pare končnice. V Teramu obzlušujejo, da so bili z vestjo o »zamrznitvi« tekme seznanjeni, ko so se že bili na poti v Trst.

NBA PLAY OFF / V OSMINI FINALA

Takoj tri presenečenja! Houston Rockets kot lani?

Chicago, Orlando, Seattle in Utah brez težav

Končnica NBA prvenstva se je pričela v znamenju velikih presenečenj, saj so v prvih starih tekmah osmine finala kar trikrat zmagala gostujoča moštva, ki so tako že izničila nasprotnikovo prednost domačega igrišča. Za največjo senzacijo je poskrbela Atlanta, ki je na najboljši način izkoristila odsotnost Reggia Millerja v vrstah Indiane. New York je z rekordnim odstotkom v metu za 3 točke (kar 17:22) povozil Cavalierse, lanski prvaki Houston Rockets pa nadaljujejo po lanskem kopitu, ko si je pot do naslova priboril z uspehi na tujem. Tokrat sta Drexler in Olajuwon utisala gledalce v Forumu, kjer je bil tudi doprinos Magic Johnsona nezadosten. Zmago v Los Angelesu so si zagotovili v zadnji četrtini, ko so Lakersom kar 6 minut onemogočili, da bi dosegli vsaj točko. Utah Jazz so, po zaslugi neločljivega para Malone - Stockton, bili kos napovedim in kljub razigranemu Sabonis, premagali Blazerse. V drugem večeru ni prišlo do presenečenj, saj so Chicago, Orlando, Seattle in San Antonio zanesljivo premagali nasprotnike. Danes in jutri ponosi so na sporedu druge tekme, pred lastnim občinstvom pa bodo ponovno igrala boljše plasirana moštva. Za uvrstitev v četrtfinale je treba doseči tri zmage.

VZHOD

Chicago (1) - Miami (8) 102:85 (1:0). C: Jordan 35, Kukoc 21, Pippen 13, Rodman 10 skokov; M: T.Hardaway 30, Mourning 10

Cleveland (4) - New York (5) 83:106 (0:1). C: Majerle 23; NY: Ewing 23, Starks 21

Orlando (2) - Detroit (7) 112:92 (1:0). O: D.Scott 23, O'Neal 21, A.Hardaway 18, N.Anderson 12; D: G.Hill 21, Houston 19, Dumas 14

Indiana (3) - Atlanta (6) 80:92 (0:1). I: Smits 19, McKey 15; A: S.Smith 27, Laettner 14.

ZAHOD

Seattle (1) - Sacramento (8) 97:85 (1:0). Se: Payton 29, Perkins 17; Sa: Richmond 18, Edney 16.

Lakers (4) - Houston (5) 83:87 (0:1). L: Cellos 22, M.Johnson 20; H: Olajuwon 33, Drexler 21.

San Antonio (2) - Phoenix (7) 120:98 (1:0). SA: Del Negro 29, D.Robinson 28, Perdue 17, A.Johnson 12 točk, 18 asistenc; P: Barkley 26 točk, 12 skokov, K.Johnson 14 točk, 11 asistenc.

Utah (3) - Portland (6) 110:102 (1:0). U: K.Malone 33, Hornacek 30, Stockton 23 asistenc; P: Strickland 27, Sabonis 26. (VJ)

TENIS / MONTECARLO

Bo danes Costa v finalu spet presenetil Avstrijca Mustra?

MONTECARLO - V finalu teniskega turnirja na peščenih igriščih v Montecarlju sta se uvrstila Avstrijec Thomas Muster in Spanec Alberto Costa (na sliki). Avstrijec je Francozu Piolinu v polfinalu prepustil samo šest iger (6:3, 6:3), Costa pa je proti Cilencu Marcelu Riosu, ki mu pravijo »južnoameriški Agassi«, izgubil drugi set (6:3, 4:6, 6:3). Dvasjetletni Costa bo danes skušal dokazati, da je resnično neugoden nasprotnik za Mustra. Lani je namreč prav Costa prekinil serijo 40 zaporednih zmag Avstrijca na peščenih igriščih, na odprtem prvenstvu Francije pa je proti njemu izgubil sele po petih setih. Muster se letos lahko ponasa s serijo 34 zaporednih zmag, osvojil pa je že stiri turnirje ATP. V Montecarlju je že zmagal lani in leta 1992.

NOGOMET

Za Triestino je točka proti Fermani dosegljiva

Na današnjem gostovanju Triestina ne bo imela posebnih težav s postavo, medtem ko bo Fermana brez svojega najboljšega strelca, Prottija. Poleg tega bo tudi nekoliko okrnjena v obrambi (ki je sicer ena najboljših v prvenstvu), tako da je za Trzane vsaj točka povsem dosegljiva.

DANASNJI SPORED: Baracca - Centese, Fano - Forlì, Fermana - Triestina, Livorno - Rimini, Pontedera - Gorgione, Sandonà - Ponsacco, Ternana - Vis Pesaro, Tolentino - Imola, Treviso - Cecina.

VRSTNI RED: Treviso 61, Livorno 57, Ternana 53, Triestina 51, Gorgione 45, Vis Pesaro in Fermana 44, Rimini 42, Forlì 40, Pontedera 37, Sandonà 36, Ponsacco in Imola 35, Baracca in Fano 32, Tolentino 29, Cecina 20, Centese 11 (Ponsacco in Vis Pesaro tekma manj).

PROMOCIJSKA LIGA / 28. KOLO

Juventina proti San Canzianu
favorit za zmago

Sovodenjci bodo danes doma igrali derbi z Mosso

Juventina - San Canzian

V promocijski ligi se 180 minut pred koncem prvenstva nadaljuje mrtvi vodilnega para Juventina-Staranzano. Obe ekipi bosta danes igrali doma, Juventina proti San Canzianu, Staranzano pa proti Manzanu.

Pred težjo nalogo bodo standrežci, saj je San Canzian znan po uspešnih nastopih v gosteh. Standrežci pa gotovo bodo dali vse od sebe, da bi preprečili presenečenje, čeprav bodo igrali brez izključenega Cecottija in poskodvanega Canduttija. Ze na prejšnji tekmi v Fiumicellu so se zelo izkazali mladi nogometaši, ki bodo tudi danes imeli priložnost, da potrdijo dobro igro.

Juventina pa seveda pričakuje tudi veliko pomoč svojih navijancev, saj so prav tako tekme izredno nevarne (nasprotnik nima česa izgubiti). Dve tekmi pred koncem lige in le korak od velikega meta je razumljivo, da so nogo-

metasi psihično obremenjeni in zato je vsaka spodbuda se kako dobro došla.

Sovodnje - Mossa

Sovodenjce se na zadnjih tekmah te lige gotovo drži zvrhana mera smole. Tudi v četrtlet na domačem srečanju proti Flumignanu bi lahko zmagali, imeli so na razpolago celo enajstmetrovko, da bi zmagali, toda nič ... V sovođenjskem taboru pa si seveda ne belijo glave. Ekipa je doslej povsem zadovoljila. Začetni cilj je bil obstanek v ligi. Sovodenjci pa so dosegli mnogo več.

Danes jih čaka spet domača tekma, tokrat proti Mossi, ki je za te »nogometne loge« pravi derbi. Trener Cupini bo verjetno tudi danes poskusil več mladih nogometašev, ki so se tudi na četrtkovi tekmi odlično izkazali. Torej to bo zopet lepa priložnost, da si »golobradci« priložijo mesto v ekipi, in to predvsem za prihodnjo sezono.

1. AMATERSKA LIGA / KLJUB OKRNJENEMU NAPADU

Primorje mora tudi proti Tavagnaccu odločno jurišati na zmago

Zarja proti Pagnaccu, Vesna v Čedadu

Primorje - Tavagnacco

V predzadnjem kolu letošnjega prvenstva Primorju pride v goste ekipa, ki se bori za obstanek v ligi, kar pomeni, da tudi danes prosek enajsterica ne bo imela lahke naloge. Gostje ze lani niso blesteli (11. mesto, 27 točk), letos pa so začeli izredno slabo. Ob koncu prvega dela so bili na repu lestvice z 10 osvojenimi točkami. V nadaljevanju so sicer odločno reagirali in v desetih tekmah zbrali kar 18 točk. Kazalo je, da ne bodo imeli problemov za obstanek, vendar so v zadnjih treh tekmah izbojevali eno samo točko, tako, da imajo le točko prednosti nad Buiesejem, medtem ko sta Aurora in Serenissima ze izpadli. Danes na Proseku bodo gostje verjetno z obrambno igro ciljali na točko, ker upajo, da bo Buiese ostal praznih rok v Basaldelli.

Primorje, ki ima dve točki prednosti prav pred Basaldello, mora jurišati na zmago. V četrtlet so Prosečani

Zarjina nogometaša Kalc in Ferluga sta v četrtlet takole proslavljala napredovanje. Je zdaj na vrsti Primorje?

spet prisli do uspeha, ki pa jih je drago stal. Pescatori zaradi izključitve ne bo igral, Stolfi pa se je poskoval. Brez teh dveh igralcev bo Primorje gotovo imelo težave v napadu in zato navijaci upajo, da bodo »bomberju« Miclaucichu prisli na pomoč vezni igralci.

Zarja - Pagnacco

Bazovci so si v četrtlet že zagotovili napredovanje in zato rezultat današnje tekme ni več tako pomemben.

Kljub temu pa nogometaši Zarje nočejo razočarati svojih navijancev, ki so jih zvesto in bučno spremljali med celim prvenstvom. Tudi nasprotnik ne bi smel predstavljati težje ovire za razigrane Bazovce. Ze proti Vesni je ekipa iz Pagnacca v četrtlet igrala precej nemotivirano, saj nima problemov z lestvico. Res pa je, da proti vodilnemu vsak nasprotnik igra kot prerojen. Zato lahko pričakujemo, da bo današnja tekma v Bazovici brez grobsti, odprta in brez strogih taktičnih razporeditev.

Cividalese - Vesna

Krizani gredo v goste ekipi, ki je startala med favoriti, vendar je zaradi slabih rezultatov že po četrtlet kolu prislo do zamenjave trenerja. Tudi pod vodstvom Lorusija, ki je nadomestil Giorgiuttija, Cedajci niso dosegli tistih rezultatov, kakršne so pričakovali. Prav zaradi tega preseneča izid, ki so ga dosegli v četrtlet proti ekipi Buiese, kateri so nasuli kar sedem golov. Ta rezultat nikakor ne sme prestrašiti Krizanov, saj je Buiese v krizi, kar dokazuje dejstvo, da je v zadnjih šestih tekmah zbral le tri točke, kar je za ekipo, ki se bori za obstanek, res preskromen izkupicek.

Domačini računajo na zmago, Krizani pa ne mislijo praznih rok z igrišča, kar pomeni, da se v Čedadu obeta oster boj za točke. (Bruno Rupel)

Tako v boju za napredovanje

PROMOCIJSKA LIGA

	29. kolo	30. kolo
Juventina (54)	S. Canzian (40)	Maranese (43)
Staranzano (54)	Manzano (39)	S. Luigi (32)
Rivignano (50)	Ruda (21)	Sovodnje (46)

1. napreduje v visjo ligo, 2. igra dodatno tekmo z drugo iz skupine A

1. AMATERSKA LIGA

	29. kolo	30. kolo
Zarja (54)	ze napredovala	
Primorje (49)	Tavagnacco (29)	Forgaria (37)
Basaldella (47)	Buiese (28)	Aurora (19)
Union 91 (45)	Opicina (33)	Medeuzza (36)

2. napreduje v visjo ligo (Zarja je ze napredovala)

3. AMATERSKA LIGA

	25. kolo	26. kolo
Torre (53)	Villa (35)	Azzurra (31)
Sagrado (49)	Ontagnanese (22)	Pieris (29)
Mladost (49)	San Vito (23)	Strassoldo (42)

1. napreduje v visjo ligo, 2. igra dodatne tekme. V masnem tisku tekme doma

3. AL: doberdobska Mladost si danes proti San Vitu ne sme privoščiti spodrsjlaja

Po neodločnem izidu v četrtlet v Doberdobu se boj med Mladostjo in Sagradom za drugo mesto nadaljuje, saj je prvo mesto brzkone že oddano Torreju, ki ima nad drugouvrščenima ze stiri točke naskoka in bi lahko ze danes slavil ob prestopu v visjo ligo.

Naloga Doberdobcev bo danes težja od porsrednega tekmecca Sagrada. Mladost bo namrec gostovala v San Vitu, medtem ko bo Sagrado igral doma proti Ontaganeseju. Na dlani je, da mora doberdobsko moštvo danes nujno zmagati, kajti tudi delni sporslaj bi lahko stal naso ekipo drugo mesto.

Mladost bo danes igrala v popolni postavi. V ekipo se bosta vrnila tudi Sitá in Fontana, ki sta bila v prejšnjem kolu izključena. Brata Gergolet in ostali morajo seveda igrati na vse ali nič ze od začetka, saj je danes imperativ le zmaga. Doberdobski nogometaši upajo na pomoč svojih navijancev, ki bo bo seveda danes na tej zelo težki preizkušnji se kako potrebna.

MLADINSKE LIGE / NARAŠČAJNIKI IN ZAČETNIKI

Najboljša tekma Sovodenjcev

Začetniki Primorja Telital danes v četrtfinalu turnirja v Tricesimu

NAJMLJASI

Sovodnje - Isontina 1:1 (0:0)

STRELEC: S. Tomsic

SOVODNJE: Simsic, Piras, Cotic, Figelj, Asisi, Bagon, Mauri, S. Tomsic, Todde (D. Tomsic), Pavsic, Zanier.

Sovodnje so, kljub odsotnosti standardnega vratarja, proti prvouvršeni ekipi igrali najboljšo prvenstveno tekmo. V prvem polcasu je domača ekipa za las zgrešila dve zelo lepi priložnosti za gol, najzrelejšo je imel Pavsic, ki je z lepim strelom premagal nasprotnikovega vratarja, a zal je zoga svignila mimo prečke.

V drugem delu igre je sodnik dosodil proti Sovodnjam 11-m in odstranil z igrišča Zanierja, ker je prijel zogo z rokami. Povedati velja, da je Zanier prijel zogo z rokami, ne da bi zaustavil akcije, ampak zato, ker so za sovođenjskimi vrati bili igralci Sanroccheseja, ki so s piscalkami motili našega vratarja. Odtlej so Sovodnje presle v napad in izenacile z lepim strelom Sase Tomsica. (Aljosa P.)

ZACETNIKI

ZOASTALA TEKMA

Primorje Telital - S. Sergio 0:1 (0:0)

PRIMORJE TELITAL: Durlan, I. Krizmancic, V. Krizmancic, Pilat, Milic, Cauter (A. Gregori), Kante, Svara, Merlak, Strajn, Pavletic.

Primorje je na tej tekmi imelo zvrhano mero smole, saj bi si, glede na veliko stevilo priložnosti za gol (Strajn, Pavletic, Merlak), zaslužilo vsaj neodločen izid. Premoc našega moštva je bila v prvem polcasu ocitna, in tudi v drugem delu tekme so »primorjasi« stalno napadali, toda do gola, tudi zaradi odličnih posegov gostujočega vratarja, ni prislo. S. Sergio pa je po edinem protinapadu dosegel gol.

TROFEJA F. SGARBON

Primorje Telital - Riviera 5:1 (0:1)

STRELEC: Pavletic 3, Merlak 2.

PRIMORJE: Furlan, I. Krizmancic, V. Krizmancic, Pilat, Milic, Cauter, Kante, Svara, Merlak, Strajn (Milkovic), Pavletic.

Na razmočenem igrišču v Tricesimu so nasi v prvem polcasu imeli dokajšnje težave, medtem ko so se v nadaljevanju razigrali. Za pravo bero golov pa sta poskrbela Pavletic (3) in Merlak (2). S to zmago je Primorje v A skupini dosleglo 1. mesto, ze danes pa bo v Tricesimu ob 10. uri igralo v cetrtfinalu proti Magnagu.

TRENING PRI MILANU / NEPOZABNO DOŽIVETJE ZA GIORGIA LORENZIA

»Vrstniki so me prekašali po hitrosti«

V Milan je nogometaša združene ekipe Zarje napotil sin legendarnega Rocca

Pred kakimi dvajsetimi leti so bile preizkusne mladih nogometašev pri prvotligaskih klubih (v nogometnem svetu so to obce znani »provinci«) zelo pogosti. Z leti so se stvari v profesionalnem nogometu zasukale drugače. Tudi na mladinskem področju je delo postalo bolj sistematično. Ce k temu dodamo, da je Trst tudi v nogometu, kot v marsičem drugem, čisto ob robu dogajanja, je jasno, da je dandanes pri nas taka izkušnja prava redkost. S tako edinstveno nogometno, predvsem pa življenjsko izkušnjo se bo lahko odslej ponasal nogometas združene ekipe naraščajnikov Zarje Giorgio Lorenzi (letnik 1979), ki je v minulem tednu dokazoval svoje vrline

v dresu Milana. Kako pa je do tega sploh prislo?

»Nekje v začetku sezone smo v Repnu najboljši naraščajniki iz naše dežele igrali prijateljsko tekmo proti San Sergiu. Novembra pa se v San Canzianu proti tamkajšnji ekipi. Po teh dveh srečanjih je Milanov opazovalec v Trstu gospod Bruno Rocco (sin slavne »parona« Nerea Rocca op. ur.) izbral najboljše: poleg mene se »libera« Opicine Borsnerja in pa napadalca iz Pordenona. Tako je Zarja prejela vabilo, naj se udeležim turnirja v dresu Milana. Z Milanom in sicer z ekipo, ki nastopa v državnem prvenstvu naraščajnikov, smo igrali na turnirju Città di Pesaro. Odigrali smo tri tekme: najprej smo z

1:0 izgubili z ljubljansko ekipo Ježice, nato pa smo z 2:0 premagali Lazio. V drugi skupini so bili Cesena, kasnejši zmagovalec turnirja Fidelis Andria in Torino, proti kateremu smo igrali za 3. mesto in po rezultatu 2:2 v rednem delu tek-

me zgubili po 11-metrovkah.

Kakšni občutki so ti ostali od kratke, a hkrati intenzivne stitridneve izkušnje?

»Tako iz nogometnega kot življenjskega vidika je bila stvar izredno zanimiva. Videl sem, kako lahko igrajo moji vrstniki neverjetno hiter nogomet. Tehnično in taktično nisem opazil velikih razlik. Po hitrosti pa sem precej zaoštajal. V fazi branjenja je slo kar dobro, v napadu pa ne: obcasno res nisem vedel, kaj naj pocnem z zogo. Po drugi strani pa sem spoznal, kakšna je stopnja organiziranosti v svetu profesionalnih drustev. Luksuzen hotel, izbrana hrana: ce tega ne doživis, res težko verjames, da je tako«

Dimitrij Krizman

domači šport

Danes

Nedelja 28. aprila 1996

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Mossa; 16.00 v Standrežu: Juventina - San Canzian

1. AMATERSKA LIGA

16.00 na Proseku: Primorje - Tavagnacco; 16.00 v Bazovici: Zarja - Pagnacco; 16.00 v Čedadu: Cividalese - Vesna

3. AMATERSKA LIGA

16.00 v San Vitu al Torre: San Vito - Mladost

ZACETNIKI

10.30 v Domju: Domio - Primorje; 10.30 v Skocjanu: San Canzian - Mladost

MLAJSI CICIBANI

11.00 v Dolini: Breg Grmada - Fulgor

ODBOJKA

1. ZENSKA DIVIZIJA

9.30 v Trstu, Galilei: Prevenire - Bor Friulexport; 11.00 v Trstu, Galilei: Pallavolo Trieste - Kontovel

DEZELNI FINALE DECKOV

16.00 v Pordenonu: nastopa tudi Espego

DEZELNI FINALE DEKLIC

16.00 v Trziču, zelena telovadnica: nastopa tudi Bor Friulexport

MOSKI TRŽASKI POKAL

11.00 v Trstu, sola Rossetti: Nuova Pallavolo - Körting

ŽENSKI TRŽASKI POKAL

11.00 na Opcinah; Sloga - S. Andrea

TENIS

MOSKA C LIGA

9.00 na Padricah: Gaja - GS Danieli

KOSARKA

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. Locchi: Agip - Breg

DECKI

9.30 v Trstu, 1. maj: Bor B - Libertas; 11.00 v Trstu, Ul. Forti: Servolana - Kontovel

Obvestila

MLADINSKI ODSEK SPDT

organizira v sredo, 1. maja izlet z osebnimi avtomobili v Režijo. Zbirališče na Trgu Oberdan ob 8. uri. Informacije pri Jasmin (572585).

PLAVALNI KLUB BOR

organizira 1. maja spomladanski izlet z osebnimi avtomobili v Vipavsko dolino. Zbirališče pri Fernetičih na slovenski strani meje ob 9.30. Prijave sprejema Andreina.

SD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA

sestavlja ekipo amaterjev. Vabljeni so vsi bivši igralci. Javijo naj se na sedežu drustva ali naj poklicajo na tel. st. 227044 v večernih urah.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE

priraja danes, 28. aprila v sodelovanju z obcino Devin-Nabrezina, vasko skupnost Gorjansko in obcino Komen »Tretji pohod prijateljstva Mavhinje-Gorjansko« za odprto mejo. Zbirališče v Mavhinjah pred gostilno Al Carso, ob 10.00 uri. Odhod ob 11.00 uri. Vljudno vabljeni.

KD LIPA, SZ ZARJA, SZ SLOGA in MLADINSKI KROZEK BAZOVICA

organizirajo jutri, 29. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu otvoritev razstave barvnih fotografij »Stiri letni casi« in diapositiv iz Bazovice Janka Kovacica. V torek, 30. t. m., ob 21. uri kres pri »kalu« in ob 22.30 »10. nočni pohod na Kokos«. Vabljeni!

KAJASKI KLUB SILEC

organizira danes, 28. aprila 2. prijateljski spust po Vipavi od Renč do Sovodenj. Start ob 10. uri. Vabljeni vsi ljubitelji kajakastva.

KOŠARKA / SINOČI V KONČNICI B LIGE V GOSTEH

V GORICI / OD JUTRI

Jadranu TKB ni uspel podvig Biella zmagala po podaljšku

Boris Vitez (32 točk) najboljši na igrišču - Dramatičen konec tekme

Ing Biella - Jadran TKB 98:97 (42:37, 84:84)

BIELLA: Minessi 12 (2:4), Lo Savio 4 (0:2), Muzio 20 (6:6), Savio 15 (2:2), Casprini 9 (3:4), Bogliatto 8 (3:4), Luciani 3 (1:2), Robutti 3, Martineti 24 (12:12), trener Danna.

SON: 36. PON: Savio (32), Robutti (39). 3T: Savio 3, Bogliatto 1, Robutti 1.

JADRAN: Arena 7 (1:2) prosti meti, 0:1 met za dva, 2:5 met za tri, Oberdan 3 (1:2, 1:1, -), Pregarc 22 (4:4, 6:7, 2:4),

Budin 15 (6:8, 3:8, 1:3), Vitez 32 (14:19, 9:10, 0:1), Samec 10 (2:4, 4:5, -), Rauber 6 (4:6, 1:1, 0:4), Calavita 2 (0:2, 1:2, -), Klabjan n.v., Hmeljak n.v., trener Vremec.

Met za dva 25:35, met za tri 5:17, skupno 30:62, PM 32:47, 3T: Arena 2, Pregarc 2, Budin 1. SON: 29. PON: Rauber (36), Samec (39).

SODNIKA: Brancaloni (Rimini) in Zucca (Reggio Emilia).

BIELLA - Jadranu za las ni uspel velik podvig, da bi v gosteh premagal vodilno Biello in tako ohranil upanje, da bi si z zmagama v zadnjih dveh kolih prislužil možnost dodatnega srečanja prav z Biello. Sicer pa je zmaga Danne, čeprav tesna in po enem podaljšku, zaslužena, saj so gostitelji vodili skozi vse srečanje, tudi za 18 točk razlike, jadrancovi pa so jih dohiti prav v zadnji minuti z uspešnimi meti Budina in Pregarca (trojka in kos za dva šest sekund pred koncem). V podaljšku so jadrancovi odlično začeli, nato pa so bili domači košarkarji v zadnjih potezih prisebnejši in so v dramatičnem koncu tekme tudi zmagali s točko razlike.

Za jadrancove se si-

Konec upanja za Jadran

nočne srečanje ni začelo najbolje. V nabito polni dvorani (skoraj 2.500 ljudi, veliko pa jih je ostalo kar pred dvorano) so gostitelji začeli silovito in povedli kar z 10:0. Kazalo je že, da bodo jadrancovi doživeli pravi polom. Naposled so se le zbrali in že v 6. minuti zmanjšali razliko na 5 točk (9:14). Tekma se je nato odvijala ob rahli premoci Bielle, ki je uspešno ohranila prednost petih točk do konca polčasa.

V drugem polčasu so domačini spet imeli pobudo stalno v svojih rokah in z natančnimi meti od daleč zadevali

kos od vsepovsod, tako da so si v 29. minuti nabrali kar 18 točk prednosti (63:45). Nato pa je stopil v ospredje Boris Vitez, ki je skoraj sam ključoval razigranim domačinom, in Jadranovo mostvo je začelo zmanjševati zaostanek ter se je v 38. minuti približalo gostiteljem na vsega eno točko (76:77). Biella je spet povedla za 5 točk, toda v dramatičnem in neverjetnem koncu regularnega dela tekme sta Budin in nato Pregarc izsilila podaljšek.

V dodatnih petih minutah spet prava drama za akterje na igrišču in

za številno publiko: povedel je Jadran, gostitelji pa se niso predali in so stanje izenačili ter sami povedli. Naposled jim je le uspelo ohraniti mirnejše živce in zmagati s pičlo točko razlike.

Ceprav so naši košarkarji izgubili, pa jih je treba vse pohvaliti, saj so dali vse od sebe in so povsem častno zapustili igrišče v Bielli. Posebno pohvalo si zasluži neumorni Boris Vitez, ki je tudi sinoci dokazal, kaj velja. Jadrancovi pa so bili včeraj pomanjkljivi pri prostih metih (32:47) in tudi preveliko je bilo izgubljenih zog (17). (kaf)

ZŠSDI prireja seminar za odbornike

Po uspešni izkušnji iz pred dveh let, bo Pokrajinski odbor ZŠSDI za Gorisko tudi letos priredil dvodnevni seminar za odbornike sportnih društev, ki z ubadanjem z različnimi panogami bogatijo gorisko telesno-kulturno pahljavo. Sklep o temeljitem posvetu o goriskem sportu je padel na zadnji seji pokrajinskega odbora naše sportne krovne organizacije, kjer so povsem pravilno ugotovili, da zlasti mlajše generacije društvenih odbornikov sicer dobro poznajo trenutno stanje, niso pa dovolj seznanjene z vlogo, pomenom in zgodovinskim razvojem naše telesne kulture. Namen seminarja pa je tudi predstaviti celovito sliko ustvarjenega naboja, ki ga naši sportni krogi vsakodnevno prispevajo k bogatitvi telesno-kulturne ponudbe na Goriskem, Trzaskem in tudi nasploh v obmejnem prostoru.

Teme dvodnevnega seminarja so bile zato tako izbrane, da bodo vsakemu udeležencu z različnih zornih kotov nudile možnost siršega vpogleda na socialno, manjšinsko-politično ter organizacijsko-razvojno plat našega sporta.

Program seminarja je naslednji:

Ponedeljek, 29.4.1996, v prostorih slovenskega dijaškega doma v Gorici (ul. Montesanto, 84)

Ob 20. uri - otvoritev seminarja ter predavanje Borisa Perica (SKGZ) o manjšinskem političnem momentu. Sledilo bo predavanje prof. Alda Rupla, ki bo spregovoril o zgodovinskem razvoju naše telesne kulture.

Torek, 7.5.1996, v prostorih glasbene sole »Emil Komel« (Katoliški dom), Drev. XX. Septembra, 82.

Ob 20. uri predavanje Damijana Pavlina (SSO) o manjšinski politični stvarnosti na Goriskem, nakar bo besedo prevzel prof. Emidij Susić, ki bo svoj poseg usmeril v socialne probleme družbe, kjer sport nedvomno odigra pomembno vlogo. Dvodnevno zasedanje bo zaključil prof. Iva Peterlin, ki bo spregovoril o vlogi in stroju naše krovne sportne organizacije.

PO ZŠSDI za Gorisko si nada, da bo pobuda naletela na ugoden odziv, saj je prav od osveščenosti društvenih kadrov odvisna bodočnost telesno-kulturnega gibanja v zamejstvu. (VIP)

Tako v končnici B lige

IZIDI 8. KOLA

Biella - Jadran TKB 98:97
Rinaldi - S. Lazzaro 80:57
Gesteco - Forli 102:82

VRSTNI RED

Biella 16, Rinaldi 12, Jadran TKB 10, Gesteco Cedad 6, San Lazzaro 2, Forli 0.

PRIHODNJE KOLO (4. maja)

Rinaldi Padova - Ing Svi-luppo Biella; Gesteco Cedad - Motomlaguti San Lazzaro; Cosmogas Forli - Jadran TKB

KOŠARKA / V C2 LIGI

Zelo dragocena zmaga borovcev v boju za obstanek

CB Udinese - Bor Radenska 78:95 (37:44)

BOR: Spadoni 4 (2:2) prosti meti, 1:1 met za dva, - met za tri, Susani 13 (4:6, 0:3, 3:3), Braini 17 (6:8, 4:9, 1:1), Carbonara 18 (7:8, 4:5, 1:2), Rasman 4 (-, 2:2, -), Simonić 13 (1:3, 6:9, 0:1), Pettrosso 3 (1:3, 1:4, -), Grbec (na sliki) 23 (6:10, 7:9, 1:2), trener Krečić SON 20. PON: Rasman. 3T: Susani 3, Barini 1, Carbonara 1, Grbec 1.

Borovci so potovali v Videm odločni, da popravijo nov par točik in tako se upajo na obstanek v ligi. V svoji nameri so povsem uspeli, saj so zanesljivo premagali domače mostvo Udineseja z zelo pazljivo obrambo in učinkovitim napadom.

V prvem polčasu so si borovci priigrali 5 točk razlike, ki so jo tudi obdržali do konca prvega dela. V drugem polčasu so začeli se bolj motivirano in v 5. minuti povedli za 11 točk (52:41), najvišjo prednost pa so si prislužili v 31. minuti, ko so povedli kar za 18 točk

(71:53). V tem delu se je še posebno odlikoval Susani, ki je bil zelo uspešen pri izvajanju »trojk«. V 35. minuti so se sicer gostitelji približali na samih 5 točk, nakar so Krečičevi fantje spet vzpostavili razliko 11 točk, dve minuti pred koncem pa 15 točk in srečanja je bilo konec.

Za izredno dragoceno zmago je treba pohvaliti prav vse borovce, ki so tako zmanjšali zaostanek na lestvici na 4 točke ter tako lahko se upajo na to, kar je bilo še pred nekaj koli le pobožna želja, obstanek v tej konkurenci.

KOŠARKA / V D LIGI KONTOVEL POPRAVIL SLAB ZAČETEK

Najslabša letošnja tekma Cicibone Domovci naposled uspešni v gosteh

Kontovel - Senators 72:64 (36:40)

KONTOVEL: Pertot 9, Kralj 18, Gulic 11, Turk 3, I. Emili 12, Starec 2, Cividari 5, Vodopivec 3, M. Emili 2, Godnič 4, trener Starec.

3T: Kralj 2, Pertot 2. PON: Cividari.

Kontovelci so zelo slabo začeli, saj so v prvem polčasu zaostajali že za 16 točk razlike. Na srečo pa so spremembo obrambe (od mož-moza na consko razvrstitev) nadoknadili skoraj ves zaostanek in tako sklenili polčas le s 4 točkami zaostanka.

V drugem polčasu so mnogo bolje igrali, si prislužili rahlo prednost, ki so jo nato obdržali do konca tekme.

Od posameznikov bi tokrat pohvalili Pavla Kralja in Danijela Gulica.

Libertas - Cicibona Helvetius 78:65 (36:37)

LIBERTAS: Lerini 13, Catalanotti 6, Sgubin n.v., Cigotti 16, Glavina 4, Gassini, Franceschini 6, Ser-schen 13, Mercadante n.v., Maiola 20, TRENER: Perna.

CICIBONA HELVETIUS: Persi 9 (5:8, 2:3, 0:1), Filipčić 10 (6:8, 2:3, 0:3), Jogan 5 (-, 1:3, 1:2),

A. Zuppin 2 (-, 1:1, 0:1), Battilana 2 (-, 1:2, -), Possiga 19 (3:7, 8:14, -), Tom-sić 11 (3:3, 4:7, 0:8), P. Furlan 5 (3:4, 1:5, -), Krizmančič 2 (-, 1:1, -); TRENER: L. Furlan; MET ZA 2 TOČKE: 21:39, za 3 točke 1:15, skupno 22:54; PM: 20:30; SON: 29; PON: Persi (36'), Jogan (40').

SODNIK: Caracolia (Trst)

Proti slabemu, a zelo zagrizenemu in borbene-mu nasprotniku je Cicibona odigrala eno najslabših letošnjih srečanj, se posebej pa je prišla do izraza prevelika mera nervoze. Libertas je s svoje strani odlično izkoristil dejstvo, da je tekmo vodil en sam sodnik, tako da je bila igra zelo »umazana«. Belozele ni temu niso prilagodili in niso igrali mirno in nasploh kot običajno. Proti agresivni obrambi so se odločali za zelo neposrečene pri zaključevanju, poleg tega so zabeležili skromne odstotke pri metu, odpovedali so tudi v obrambi, saj so domačinom dopustili, da so se razigrali.

S tem porazom si je Furlanova ekipa napravila prednost, ki jo je imela pred Cusom, s katerim se

Tomšič (Cicibona) v skoku

bo pomerila že v naslednji tekmi (v petek ob 21.00 v telovadnici Monte Cengio). (VJ)

MomoGiò - Dom Agorest 102:110 (39:46)

DOM AGOREST: Franco 19 (za 2 točki 2:6, prosti meti 9:10, za tri točke -

), Corsi 27 (2:2, 11:14, 4:7), Kocjancić 4 (2:5, 0:2, -), Di Cecco 27 (12:22, 3:4, -), Primožic, Bordon 6 (3:5, -, -), Podbersić 5 (2:3, 1:1, -), Silic (0:1, -, -), Campanello 22 (4:7, 2:4, 4:7).

Domovci so končno za-sluzeno zmagali tudi v go-

steh. V prvem polčasu so jim bili nasprotniki enakovredni do 17. minute, ko so naši pokazali boljšo kondicijo in povedli s 7 točkami razlike

V drugem polčasu so gostje sicer dobro začeli in v 5. minuti tudi vodili (61:59), vendar so domovci strnili vrste in nasprotnika onesposobili z dobro obrambo ter tekmo zaključili v svojo korist. V vrstah Doma so se tokrat vsi izkazali. (Marko Komel)

1. DIVIZIJA MomoGiò - Sokol 82:78 (38:37)

SOKOL: Krizman 25, Cerne 13, Stoka 15, Rizzante 6, Daneu 11, Ginzler 4, Ban 4, trener Ban.

3T: Daneu 3, Krizman 2, Rizzante 1. PON: Cerne. Sokolovi košarkarji so sklenili nastope v tej ligi s tesnim porazom proti ekipi MomoGiò, s katero so tesno izgubili tudi v prvem delu prvenstva.

Nasi košarkarji so tokrat bili blizu zmage, saj so vodili tudi za 5 točk razlike. Proti koncu srečanja pa so bili gostitelji prisebnejši in predvsem po za-slugi odličnega Sorniga (dal je skupno 26 točk) tudi zmagali.

Imsa se je namučila

Asola je že vodila z 2:0
Dramatičen tudi 5. niz

Tudi jutri bo kot običajno na sporedu oddaja Sportel. Zato vabimo vse zamejce in ostale gledalce Tv Koper-Capodistria da ob 22.30 prizgejo sprejemnike in preživijo dobro urico v nasi družbi. Tokrat bomo v studiu gostili odbojkarje Koimpexa, ki so sinoci dosegli napredovanje v B2 ligo. V koticku Slovenija sport pa bo govora o mednarodni lokostrelski tekmi v organizaciji lokostrelskega kluba Ankararakatega so se udeležili tudi predstavniki Zarje. Na sporedu bosta dva prispevka. Prvi bo namenjen prestopu nogometne ekipe Zarje v promocijsko ligo, drugi pa regati Rence-Sovodnje, ki jo organizirata Sportno drustvo Partizan iz Renc, in drustvo Silec iz Gorice. Ob koncu pa bodo imeli vsi gledalci na razpologo tel. 00386-66 38433 za odgovor na vprasanje: Kdo se skriva pod Skrtocem?

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
TSFestival - Danes, 28. t. m., ob 21. uri (zadnja predstava): Lella Costa »Stanca di guerra«. Režija Gabriele Vacis. TSFestival: odrezek F1.
SSG - V sredo, 8. maja, ob 20.30 premiera komedije: Maurizio Costanzo »Izpraznjeno vrni«. Režija Jasa Jamnik.

Gledalisce Verdi - Dvorana Tripcovich
Opera in baletna sezona 1995/96
Opera in baletna sezona - »Trst v plesu« - v sodelovanju s Tržaško trgovinsko zbornico: danes, 28. t.m., ob 16. uri (red D) - P.I. Cajkovski »Evgenij Onegin«. Režija I. Stefanutti. Dirigent Niksa Bareza.
Ponovitev v torek, 30. t. m., ob 20. uri (red B).

Gledalisce Rossetti
Danes, 28. t.m., ob 16. uri (red druga nedelja) - Plexus T in Teatro Stabile iz Catanie v sodelovanju s Teatro Stabile F-Jk predstavlja: E E. Schmitt »Il visitatore«. Režija A. Calenda.

KOROŠKA

CELOVEC
Mestno gledališče: danes, 28. t. m., ob 19.30 musical »Anatevka«.
V torek, 30. t.m., ob 19.30 - Turrinijeva ljudska igra »Sauschlichten«.
Felsentheater (pod Krizno goru): danes, 28. t. m., ob 20. uri gledalska skupina Teatr brez... »Krach im Hause Gott« Felixa Mittererja.

BELJAK
Studijski oder: jutri, 29. t.m., ob 20.00 Kabaret »Gegen den Rest der Welt«.

ŠKOCIJAN
Kulturna dvorana Kassl: danes, 28. t. m., ob 14.30 srečanje otroških in mladinskih zborov.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledalisce Miela
Jutri, 29. t. m., in v torek, 30. t. m., ob 18. uri pregled filmov bosanskega režiserja Bata Cengica. V ponedeljek, 29. t. m., bo ob 21. uri srečanje z režiserjem, ki ga bo predstavil Sergij Grmek Germani.

GLASBA

TRST
Kulturni dom
V torek, 30. t. m., ob 20.30 bo ob sklepu praznovanj ob 25-letnici Trzaskega okteta slavnostni koncert pod pokroviteljstvom Glasbene matice.

Avditorij Muzeja Revoltella
Danes, 28. t. m., ob 11. uri Nedeljski koncerti Gledalisca Verdi. Nastopila bo Camerata Strumentale.
Jutri, 29. t. m., ob 18. uri »Una z...« Claudiom Otellijem. Vstopnice dobite pri blagajni Dvorane Tripcovich.

Gledalisce Miela
XXVII Koncertna sezona
Glasbene mladine Italije
V četrtek, 2. maja koncert kitarista Frederi-

RAZSTAVE

TRST
Konjusnica miramarskega gradu: do 23. junija je na ogled razstava »Karel Teige. Arhitektura, poezija. Praga 1900-1951«.
Muzej Revoltella: na ogled je ena najboljših kolekcij moderne umetnosti, ki je pripadala Manliu Malabottiju.
Muzej Rizarne pri Sv. Soboti bo do 15. maja od torka do sobote odprt od 9. do 18. ure; 1. maja ter ob nedeljah in praznikih od 9. do 13. ure.
Galerija Rettori Tribbio 2: do 10.5. razstavlja Giuseppe Senigaglia.
Galerija Cartesius: do 3.5. si lahko ogledate globokitiske Avgusta Cernigoja. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13.
Galerija Bassanese (Trg Giotti 8): Do 30.4. je na ogled razstava slikarja Joana Mirója. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.
Galerija ISIS-UI. Corti 3/A: jutri, 29. t. m., ob 19.30 otvoritev razstave Aleksandra Starca.
Gostilna Stalletta-UI. Giuliani 36: do 22.6. je na ogled razstava desetih trzaskih slikark.
Galerija Lipanjepuntin (UI. Diaz 4): na ogled je razstava Josepha Stabilita.

BOLJUNEC
V Pivnici III. generazione razstavlja do 4.5. Gury Girsafy.

GORICA
Kulturni dom
Do 5. maja bo v galeriji Kulturnega doma razstavljala ruska slikarka Olga Samarina. Urnik: vsak delavnik od 9.00 do 13.00 lir.

Igrata Turi Ferro in Kim Rossi Stuart. V abonmaju odrezek st. 3.
Danes, 28. t. m., ob 11. uri »Malcki v gledaliscu - potovanje v magicni svet gledaliskega odra«. Sodelujeta Maurizio Soldà in Roberto Cuppone. Zadnja predstava. Vstop prost.
V teku je tudi predprodaja vstopnic (gledalisce tel. 54331 - gal. Protti tel. 630063) za naslednje predstave: P. Rossi »Rabelais« (29. in 30.4.), R. Cavosi »Il maresciallo Botterfly« (od 2. do 6.5.), P.P.Pasolini »I Turcs tal Friul« (od 14. do 19.5.) in vse predstave festivala.

Gledalisce dei Fabbri
Danes, 28. t. m., ob 21. uri (red prost): Stalno gledalisce FJK - Luca Archibugi »La notte della vigilia«. Režija Guglielmo Ferro. Predstava v abonmaju: odrezek 22 bel.

Gledalisce Cristallo - La Contrada
Danes, 28. t.m., ob 16.30 zadnja predstava: »Galina vecia« z Ariello Reggio in Oraziom Bobbio. Režija Mario Licalsi.

ŠENTPRIMOŽ
Kulturni dom - SPD Danica: danes, 28. t. m., ob 20. uri komedija »Macek v zaklju«.

ŠENTJAKOB V ROŽU
Farna dvorana: danes, 28. t. m., ob 14.30 koncert »Oj, tan stoji na lipa« (ziljski zegen, stehvanje in prvi rej).

VOGRČE
Pri Florjanu: danes, 28. t. m., ob 19.30 vese-loigra »Porocil se bom s svojo zeno«.

BILČOVŠ
Pri Miklavzu: danes, 28. t. m., ob 15. uri Matija Logar »Kralj v casopisu«.

Gledalisce Cristallo
V torek, 30. t. m., ob 18. uri: »Rilke: sentieri possibili« v režiji Luise Crismani, predstava-seminar, ki so ga izvedli na visjih srednjih solah o Rilkevi poeziji. Po predstavi bo debata z režiserko in igralci.

ca Zigante. Izvajal bo Bacha, Giulianija, Tansmana, Villa Lobosa in Albeniza.

Rossetti
V teku je predprodaja vstopnic za koncert Enrica RUGGERIJA, ki bo v torek, 21. maja, ob 21. uri. Koncert je izven abonmaja. Izkaznice niso veljavne.

DOMIO
Dom Antona Ukmarja - Mira
V sredo, 1. maja bo na sporedu ze tradicionalno srečanje godcev na diatonicne harmonike »Glas harmonike«, ki ga prireja KD Fran Venturini.

GORICA
Kulturni dom
Danes, 28. t.m., ob 17.30 - Koncert Simfonicnega orkestra G. verdi iz Trsta. Prireditelj je Glasbeni institut iz Gorice.

Katoliska knjigarna: na ogled je razstava slikarke Patrizie Devidè.

ŠTANJEL
V razstavišču Stolp na vratih je na ogled razstava »Kras 1 - pod drobnogledom« Davida Tercona.

ŠPETER
Beneska galerija: Do 4. maja je na ogled razstava slikarja Edija Zerjala. Urnik: vsak dan od 17.00 do 19.00 razen ob nedeljah.

KOROŠKA

CELOVEC
Evropska hiša
Generalni konzulat R Slovenije, SPZ, KKZ: Na ogled je razstava Jerneja Strleja »Pod plascem Baranske megle do vecne skrivnosti«.
Dezelna Galerija: do 5.5. je na ogled razstava »Vojna«.
Galerija Freund: na ogled je razstava Herberta Schügerla.

BELJAK
Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girncoli.
Galerija Holzer: razstavlja Oswald Oberhuber.

ŠENTJANŽ V ROŽU
k-k center: na ogled je razstava slik Gustava Kerschega »Zlato, srebro, modro, črno«.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA
Erjavčeva 1, Ljubljana
tel: 061/221-511

Peter Handke
URA, KO NIŠMO NIČESAR VEDELI DRUG O DRUGEM

Jutri, 29. aprila, ob 19.30, za abonma PONEDELJEK in IZVEN.
Torek, 30. aprila, ob 19.30, za abonma TOREK in IZVEN.
Petek, 3. maja, on 19.30, za abonma PETEK, in IZVEN.

A. P. Cehov: TRI SESTRE
Sobota, 4. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.

Mala drama
D. Mamet: OLEANNA
Torek, 7. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
ZADNIJKRAT V SEZONI!

SNG OPERA IN BALET
Župančičeva 1, Ljubljana
tel: 061/331-950

Pavel Sivic: CORTESOVA VRNITEV
9. maja, ob 20. uri. PREMIERA.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14
tel: 061/210-852

T. Partljic: STAJERC V LJUBLJANI
Jutri, 29. aprila, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.

RAZPRODANO!
Jean-Jacques Bricaire: DOHODNINA
Petek, 3. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
Sobota, 4. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

Mala scena
L. Wilson: ZAZGI!
Ponedeljek, 6. maja, ob 21.30, za IZVEN in KONTO.
Torek, 7. maja, ob 22.30, za IZVEN in KONTO.

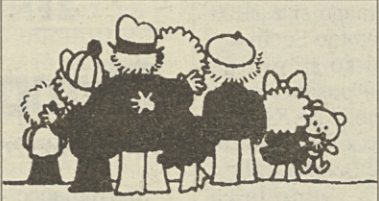
TONY DUNHAM
Ljubezen & seks & terapija

Sreda, 8. maja, ob 21.30 uri, za IZVEN in KONTO.
Petek, 10. maja, ob 22. uri, za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana
tel: 061/125-33-12

H. Achternbusch: SUSN
Torek, 7. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.
Sreda, 8. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2
tel.: 061/314-962

Veliki oder
Sobota, 4. maja, ob 11. in 17. uri: S. Makarovic: SAPRAMISKA
ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana
tel: 061/312-860
F. Sehovič: KURBE

Petek, 10. maja, ob 20. uri. Gostovanje v Izoli.
Sobota, 11. maja, ob 20. uri. Gostovanje v Ajdovscini.

SNG MARIBOR
Slovenska 27
tel: 062/221-206

Drama
F. Kafka: AMERIKA
Danes, 28. aprila, ob 16. uri, za red NEDELJA, abonente in IZVEN.
LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, Rotovski trg 2
tel.: 062/26-748

Danes, 28. aprila, ob 11. uri: S. Makarovic: TAKE ŽIVALŠKE, za otroke od tretjega leta naprej.

Nedelja, 5. maja, ob 11. uri: Pavel Polak: KO PRIDE ZVEZDA.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica
tel: 065/25-326

Mary Chase: HARVEY
Petek, 10. maja, ob 14.30. Gostovanje v Kopru.
Sobota, 11. maja, ob 20.30, za abonma SOBOTA A in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Glavni trg 6
tel.: 064/222-681, 222-701

G. Lesnjak - B. Kobal: DOMOVINA, LJUBEZEN MOJA
7., 8., in 9. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

Andrej Hieng: IZGUBLJENI SIN
Petek, 10. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

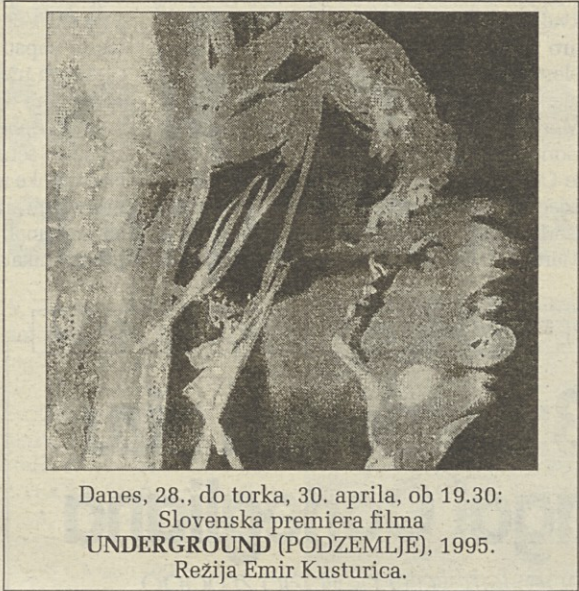
GLEDALIŠČE PTUJ
Slovenski trg 13
tel.: 062/771-494

V. Reich: GOVOR MALEMU CLOVEKU
7. maja, ob 20. uri.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Petronio 4, Trst
tel: 040/632-664

Sreda, 8. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu: Maurizio Costanzo: IZPRAZNJENO VRNI

CANKARJEV DOM

Razstave
Marc Chagall
(1887-1985): 96 jedkanic na temo knjige Nikolaja V. Gogolja Mrtve duše. Razstava bo na ogled do 31. maja.

Blagajna je odprta od 11.00 do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred zacetkom prireditve. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

GRAND HOTEL UNION
Miklošičeva 1, Ljubljana

Danes, 28. aprila, ob 18. uri v Modrem salonu: nastop basbaritonista Marka Finka in pianistke Natase Valant.

Nedelja, 12. maja: Slovenski baročni trio: Irena Baar, Tomaž Lorenc, Maks Strmičnik.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Kongresni trg 10, Ljubljana

Ponedeljek, 6. maja,

Torek, 7. maja, ob 22.15: MILADOJKA YOUNEED.

ob 19.30: SREBRNI ABONMA - MEDNARODNI MOJSTRSKI CIKLUS: James Galway, flavta; Phillip Moll, klavir. Program: L. van Beethoven, F. Schubert, C. Czerny, A. F. Doppler.

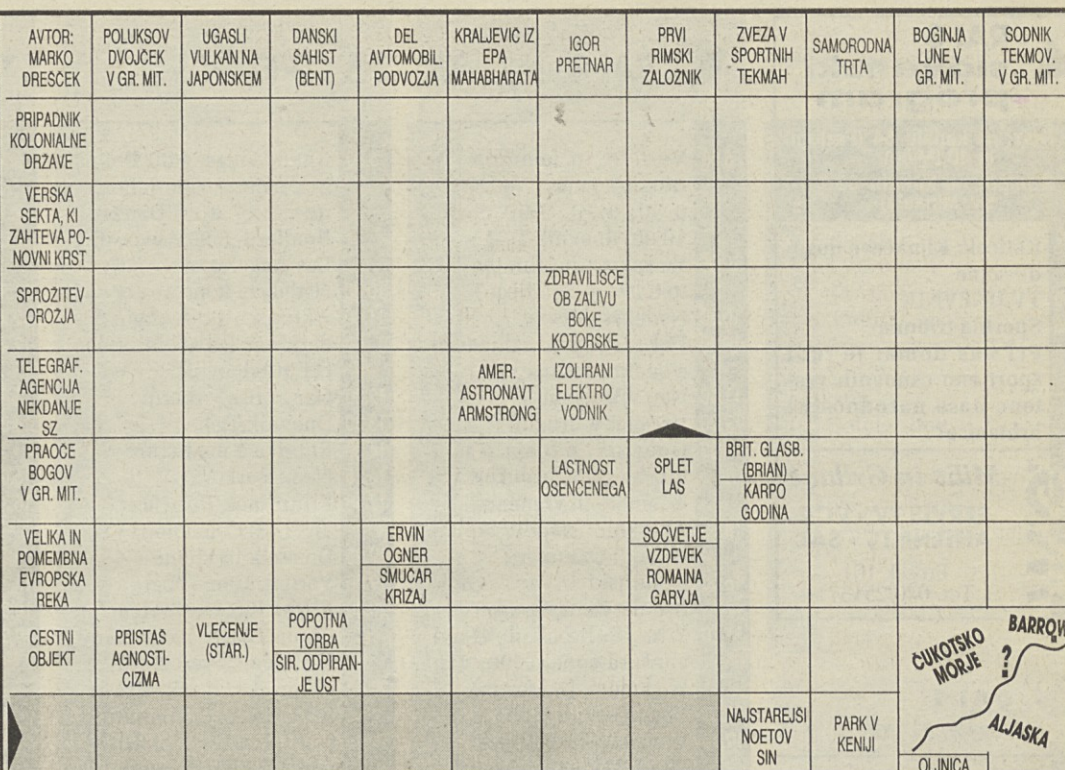
RAZSTAVE

MGLC GALERIJA TIVOLI
Pod turnom 3, Ljubljana
V galeriji je do 5. maja na ogled razstava grafik Rika Debenjaka in Vena Pilona.

IDCO, Igriška 5, Ljubljana
OBLIKOVANJE STEKLA
Razstavljajo: Marjana Bastašič - Merela, Irena Franič, Ljiljana Tepes in Oskar Kogoj. (do 30. aprila)
GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE
Trubarjeva 79, Ljubljana
Irena Jeras-Dimovska in Boge Dimovski Grafike in skice
Razstava bo na ogled do 5. maja.

AVLA OBČINE LITIJA Jerebova 4
Leopold Kernc Slike. Razstava bo na ogled do 17. maja.
GALERIJA ARS Čevljarska 2, Ljubljana
Samo Siles Slike
Razstava bo na ogled do 9. maja.
DOLENJSKI MUZEJ Muzejska 7, Novo Mesto
Drago Trsar Bronaste in keramične skulpture. Razstava bo na ogled do 19. maja.

IT. NOGOMET. (ALDO)					OPERNI SPEV ZA SOLISTA (ORIG.)				
	PASTIRSKI DOM MISICA OBRACALKAA				NIKELJ	KATRAN DOLOCENA ENERGIJA ATOMA			
ROMANA OGRIN REKA		NOV ODSTAVEK	DVA PRITOKA ODRE NA POLJSKEM	PERIJSKI INDIANEC SIMON JENKO			MESTO V KANADSKI PROVINCI MC KENZIE	KONEC HRBTENICE	PARADIZ, EDEN
									AVSTR. SKLADATE (GOTTFRIE VON)
					PRITOK RENA V SVICI ESTONCI				
JANEZ (LAT.)				?					
AMER. PEVKA TURNER				PRIOSTRENI DEL CESA IRENA AVBELJ			INDIJ 100 m ²		
DEL KMECKEGA VOZA			OTOK V JADRAN. MORJU			SLOV. PESNIK MERMOLJA			
EGIPČANSKI BOG SONCA (IZ CRK ARA)			ATA, OCE (LJUBK.)			POMNILNIKA RACUNALNIKA			

ANESTEZISTKA, RADIOMEHANIKA, GRELNICA, APA, ODRA, NOLAN, TA, KAKI, PART, NANDE, BOTANIČNI
VRT, PALERMO, RATAR, KANAAN, ANALI, USTICA, MARKOV, KNIN, TRIEDER, IRIAN, OMAJEK, LECA,
STRNAD, ANTILI, NA, ADI, TAIN, GS, ARZENIK, ILICA, TELETEKST, GRETA, STIVA, FALA, AMATER, AMAL
REJENKA, LIGNIN, KOPNINA, KVASEC, IKO, NAV, VL, KI, ESA, ATKINSON, ST, KIRASIR, AVALA, ETAPA,
ZALIV, KK, BAL, SANTA MARIA, RA, LIL, ARANCIN, SCALA, KELIH, TARAS, AREKA

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Kljukceve dogodivščine

20.30 TV DNEVNIK

20.45 Sportna tribuna

20.55 Pri nas doma: Je tudi sport eno osnovnih vrednot naše narodnosti hrbtnice?

Milič in Grilanc

SERVIS TV - VCR

ANTENE TV - SAT

Prosek 101
Tel. 040/251371

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews

6.45 Dok.: Kvarkov svet - Opice pred ogledalom (K. Bass, vodi Piero Angela)

7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke Tom & Jerry Kids

8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo

8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke

10.00 Aktualno: Zelena crta (vodi S. Vannucci)

10.45 Masa (iz cerkve Opera Don Guanella)

11.45 Nabozna odd. Sedmi dan

12.00 Papeževa molitev Regina Coeli

12.20 Aktualno: Zelena crta (tel. 0769/73930)

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, G. Galeazzi, G. Casella), vmes (16.50) sportna odd. Cambio di campo

18.00 Dnevnik

18.20 Sport: 90. minuta

19.00 Variete: Domenica in

19.50 Vremenska napoved, dnevnik in sport

20.40 Variete: Per Atlanta sempre dritto - Oddaja o olimpijskih igrah '96 v Atalanti (vodita Fabio Fazio, S. Dandini)

20.50 Film TV: I promessi sposi (dram., It. '89, r. S. No-cita, i. D. Quinn, D. Foresta, i. D. Sordi, F. Nero)

22.50 Dnevnik

22.55 Aktualna odd.: TV 7

RAI 2

6.55 Variete: In famiglia - V

družini, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2

10.05 Risanke: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?

10.30 Nedeljski Disney

10.40 Dok.: Compagni di banco a quattro zampe

11.30 Nan.: Blossom

12.00 Variete: V družini

13.00 Dnevnik, oddaja o motorjih, 13.30 rubrika Telemacere in vreme

14.05 Aktualno: Napoli capitale (vodi G. Funari)

16.05 Nedeljski Disney, vmes risanke in nanizanke

17.20 Film: Sulle ali dell'avventura (pust., '90, i. J. Withmore, D. Martin)

19.00 Nogomet A lige

19.35 Vreme in kratke vesti

19.50 Sport: Domenica sprint

20.30 Dnevnik TG2

20.50 Film: Superfantagenio (fant., It. '86, i. Bud Spencer, Janet Agren)

22.30 Aktualna odd.: Diversi - Različni

23.30 Dnevnik in vreme

23.50 Zidovska kultura

0.20 Tgr Sredozemlje

RAI 3

6.30 Variete: Fuori orario

9.00 Dober dan, glasba!

10.00 Lirika: Pred premiero

10.30 Film: La taverna dei sette peccati (dram., ZDA '40)

12.00 Dok.: Mark Avrelj

12.30 Aktualno: V Evropi

13.00 Variete: Hollywood party, 13.40 Pubblimania

14.00 Dezelni dnevnik

14.25 Aktualno: La TV che non c'è (vodi P. Calcagno)

15.00 Dok.: Cernobil

15.25 Sport: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio... (vodi F. Fazio), 18.00 Stadio sprint

18.20 Sport: Kolesarstvo, 18.30 SP v hokeju na ledu

18.50 Vreme, dnevnik, dezelne vesti, sport

20.00 Aktualno: Gospodarstvo 20.15 Blob Cartoon

20.30 TV film: Una mortale invasione (dram., ZDA '93, i. Robert Hays)

22.05 Dnevnik, dezelne vesti

22.20 Sportna nedelja

23.25 Nočni dnevnik

0.05 Ponedeljkov proces

RETE 4

6.00 Nan.: Wings, 6.20 Donna

in carriera, 7.00 Jeffersonovi, 7.30 Družina Bradford, 8.30 Avvocati a Los Angeles

10.00 Nedeljski koncert

11.00 Aktualna odd. o gospodarstvu: Re Mida, vmes (11.30) dnevnik

12.30 Nan.: Hisa v preri

13.30 Dnevnik TG4

14.00 Rubrika o medicini

16.15 Nan.: Burk

17.15 Film: Jack Pot (fant., It. '92, i. A. Celentano)

19.25 Dnevnik in vreme

19.50 Variete: Game boat

20.40 Film: Fuga da Alcatraz (dram., ZDA '79, i. Clint Eastwood, Fred Ward)

22.50 Film: Le iene (dram., ZDA '92, r. Q. Tarantino, i. H. Keitel, T. Roth), vmes (23.30) dnevnik

1.00 Nočni dnevnik

1.15 Medicine a confronto

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

9.00 Nabozna oddaja Frontiere dello spirito

9.45 Aktualno: Anteprima

10.00 Dokumenti: Galapagos, vmes reportaža iz Egipta, zanimivosti o življenju zivali ter rubrika «Ritorno di un amico» (A. Fogar)

11.00 Aktualno: La compagnia dei viaggiatori - Zanimivosti Campanije, reportaža iz Indije (vodi Licia Colò)

12.15 Glasba: Superclassifica Show (vodita G. Scotti, Martina Colombari)

13.00 Dnevnik

13.30 Variete: Buona domenica (vodijo Lorella Cuccarini, Claudio Lippi, Maurizio Ferrini, sodeluje Amadeus, 1. del)

18.10 Nanizanka: Casa Vianello - Oglas

18.40 Variete: Buona domenica

20.00 Dnevnik TG 5 in vreme

20.30 Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)

22.45 Aktualne odd.: Target, 23.10 Nonsolomoda, 23.40 Corto circuito - Eros in neomikanost, vmes (0.15) dnevnik

1.00 Aktualna odd. o kulturi: Le notti dell'angelo

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes

nan. in risanke

9.30 Avtomobilzem F1

9.55 Varieteja: Bim Bum Bam, Viva la vela, risanke

11.30 Sport: Grand Prix

12.25 Odpri studio

12.45 Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30 Formula 1 start

14.00 Avtomobilzem F1: VN Evrope

16.00 Spor: Parco chiuso

16.30 TV film: Una carriera per due (kom., ZDA '90, i. M.J. Pollard, B. Ebsen)

18.30 Odpri studio, vreme

18.50 Aktualno: Fatti e misfatti

19.00 Nan.: Baywatch - Pocerice v peklu (2. del), 20.00 Mr. Cooper, 20.30 X-Files - Cudezne lastnosti (i. David Duchovny, Gillian Anderson, S. Bairstow)

22.30 Sportna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)

0.00 Variete: Mai dire gol (Gialappa's Band)

0.15 Italija 1 sport

1.20 Film: Napoli spara (krim., It. '77, i. Henry Silva, L. Mann, J. Blinn)

3.30 Nan.: Baywatch

4.30 Film: Kreola (dram., It. '92, i. D. Hampton)

TELE 4

19.15 21.50 Dogodki in odmevi

14.55 Nad.: Fiori d'arancio

15.40 Nan.: Nice Friends

17.15 Aktualno: Parole & Musica (vodi V. Fiandra)

18.20 Sportna oddaja

20.30 Nan.: Družina Smith, 21.00 Divji West

22.50 Film: La prima moglie

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 1.00 dnevnik, 13.15, 19.45 Sport

9.30 Nedeljski sport

11.30 16.30, 1.15 Tenis

17.00 Nan.: Hitchcock, 18.45 La tata e il professore

17.30 Aktualna odd. o modi

19.15 Odd. o motorjih: Crono

20.15 Montanelli jeva nedelja

20.30 Sportna odd.: Golagoal

22.45 Variete: Tappeto volante

1.45 Nan: Charlie's Angels

2.55 Aktualno: CNN News

Slovenija 1

8.30 Videostrani

8.45 Otroški program: Ziv zav

9.35 Jekleni jezdec, pon. 5. dela avst. nadaljevanke

10.00 Boertz Pergman in Bak-hantke, glasbena oddaja

10.55 Moj prvi video o..., 6. del

11.25 Obzorja duha

11.55 Ljudje in zemlja

12.25 AFS France Marolt, 1. del

13.00 Poročila

13.05 Hugo, pon. tv igrice

13.35 Karaoke

14.35 Nedeljska reportaža

15.05 Dlan v dlani

15.20 Povest od dobrih ljudi, slovenski film

17.00 TV dnevnik 1

17.10 Po domače

18.45 Za tv kamero

19.10 Risanka

19.20 Loto

19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport

19.50 Zrcalo tedna

20.10 Pomladni 3 x 3

21.45 Pekovski mojstri, 1. del francoske nadaljevanke

22.40 Včeraj, danes, jutri

22.45 TV dnevnik 3, vreme

23.05 Ciklus filmov Carlosa Saura, Kača v nedrih, spanski film

0.50 Poročila

Koper

15.30 Euronews, 16.00 - Radio Live, oddajo vodi Angelo Baiguera

18.00 Slovenski program

Kam vodijo naše stezice

19.00 TV dnevnik, 19.30 - Odpri strani, 20.25 - Zrebanje loto, Istra in...

21.00 Globus

21.40 Nedeljski športni dnevnik

22.00 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Galebji otok, 1. del tv nadaljevanke

Režija: Nestore Ungaropierre Lary

23.15 Achtung Baby!

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pomemben datum se neizogledno bliža, vi pa se zmeraj ne boste vedeli, s čim naj bi obdarovali slavljence. Na silo mu ne kupujte ničesar; iskrene želje bodo več vredne kot vse zlato.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Z igrivo lahkoto boste nadoknadili zamujeno in poskrbeli za mirno, užitek polno nedeljo. Ne ponočujte predolgo, kajti jutri vas poleg nactovanih opravkov čaka kopica novih.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zblizali se boste s svojo simpatijo in že po kratkem času spoznali, da le niste tak stor, kot ste se bali. Zgodilo se bo prav nasprotno: izkazali se boste kot se ni niti Don Juan.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ne boste več tako zelo navdušeni nad svojimi novimi cilji - ne zato, ker bi spoznali, da niso uresničljivi, ampak prejkone zato, ker se vam bo zdelo škoda časa za tisto, kar že itak imate.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Poskrbeli boste za temeljito psihično sprostitve, zato bo vaše okrevanje veliko hitreje in izdatnejše. A nikar ne hitite v nove napore; vaše telo naj se obnovi do najdrobnejšega tkiva.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Nikar se ne stramujte svojih misli, kajti misli ne morejo biti grešne; o ja, lahko so, ampak samo pred obličjem ponotranjenih moralistov, ki jih nosite v sebi že od ranega otroštva.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Kljub možnim posledicam boste v domačem logu napovedali korenito spremembo. Bliznji se vam bodo sicer upirali, vendar vam jih bo s pravilno izbranimi argumenti zlahka uspelo prepričati.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Poglobljeno razmisljanje vam bo pokazalo, da na tak način ne bo slo več naprej. Ne izsiljujte sprememb, kajti za resnične spremembe razmere se niso dozorele; ostanite strpni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zaradi novih znancev boste zanemarili zveze s svojimi prijatelji, zato lahko pričakujete trenutke, ko ne boste imeli nikogar, ki bi se mu lahko izpovedali v trenutkih osamljenosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nekdo se bo poslal na račun vaših slabosti. Ne prikrivajte prizadetosti z narejenim smehom, kajti po tovrstnem smehu boste se dolgo časa zalostni. Raje se sami pošalite na svoj račun.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne slepite se več s prepricavanjem, da bogate spremlja srčna sreča, kajti niste noben čarovnik, da bi mogli zvesti v dušo drugega in podoživeti trpljenje, ki ga poganja naprej.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ne bo ga zapleta, ki mu ne bi mogli najti primernega konca, problem bo le v tem, da boste stopali iz ene zanke v drugo. V tolarbo: kdor veliko plete, navsezadnje tudi nekaj naplete.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika;

RAI 3 slovenski program

Za TAST: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Kljukceve dogodivscine
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Sportna tribuna

Milič in Grilanc
SERVIS TV - VCR
ANTENE TV - SAT
Prosek 101
Tel. 040/251371

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Film: Bellezze al bagno (glas., ZDA '44)
11.15 Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti, vmes (11.30) dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 rzbrika Ambarabà, gospodarstvo
14.10 Film: Squilli al tramonto (western, ZDA '52, i. R. Milland, H. Carter)
15.40 Mladinski variete Solletico, vmes risanke in nan.
17.30 Nan.: Zorro
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera
18.50 Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35 Vreme, dnevnik in sport
20.35 Kviz: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.45 Aktualna tema: Il fatto
20.50 Film: Amore per sempre (ZDA '93, i. Mel Gibson, J. Lee Curtis, I. Glasser)
Dnevnik
22.40 Aktualna odd. o politiki: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.00 Dnevnik in vreme, zapišnik, horoskop, nočni pogovori in vreme
0.30 Dok. Videosapere
1.00 Aktualni pogovori: Sotto voce - Potihoma
1.15 Film: Il caro estinto (kom., VB '64, i. R. Morse, J. Winters, A. Comer)

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše, vmes nan. Blossom
8.30 Nan.: Družina Drombush
9.30 Protestantizem
10.00 Aktualno: Potrebujem te
10.00 Aktualna odd.: Forui dai denti, vmes (10.55) Ekologija v gospodinjstvu, 11.30 Tg2 33, dnevnik
13.00 Dnevnik in vreme, 13.30 Navade in družba, 13.50 Rubrika o knjigah Bravo chi legge, 14.05 Quante storie flash
14.15 Variete: I fatti vostri
14.40 Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00 Dnevnik
16.05 Aktualno: L' Italia in diretta - Italija v živo
17.15 Kratke vesti - Tg2 Flash
18.00 Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
18.15 Vreme, dnevnik in sport
18.45 Nan.: Ispettore Tibbs
19.35 Sport in predstavitev Tg2
19.50 Risanke: Go-Cart
20.30 Tg 2 - Dnevnik
20.50 Nan.: Ispettore Derrick
22.00 Aktualna odd.: Mixer
23.30 Dnevnik in vreme
0.00 Aktualno: Tv zone
0.15 Ponoci, na trgu Italija

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, drobci
8.50 Film: La voce nella tempesta (dram., ZDA '39)
10.30 Videosapere: Vstop prost, Zdravje, Hic sunt leones, Media/Mente, Livingstone, itd.
12.00 Dnevnik
12.15 Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Eurozoom
15.00 Lirika: pred premiero
15.30 Sportno popoldne: dresura, nogomet B lige, 16.30 kolesarstvo
17.00 Aktualno: Ob 5-ih zvečer
17.55 Dokumenti: Geo
18.25 Variete: La testata
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Aktualno: 10 minut
20.30 Aktualno: Linea 3
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Dan na preturi - Proces Contrada
23.50 Aktualno: Money Line
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Variete: Fuori orario
1.15 Motonavtika: Off shore

RETE 4

7.00 Gospodarstvo
8.00 Nan.: Avvocati a Los Angeles, 9.00 Un volto, due donne; 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Nan.: Hisa v preriji
13.30 Dnevnik
14.00 Medicine a confronto
14.15 Nad.: Sentieri
15.30 Film: Donne in cerca d' amore (dram., ZDA '55)
17.45 Aktualne teme: Giorno per giorno
19.25 Dnevnik in vreme
19.50 Variete: Game Boat, vmes risanke Sailor Moon
20.40 Film: Amici miei atto 2. (kom., It. '82, i. U. Tognazzi, A. Celi)
23.15 Film: Un' arida stagione bianca (dram., ZDA '89, i. M. Brando), vmes (23.45) dnevnik
1.30 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30 Televizijsko sodišče Forum (vodita R. Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beaufiful (i. Ron Moss, K. Kelly Lang)
14.15 Nan.: Robinsonovi Porocni mars (i. Bill Cosby, K. Knight Pulliam, M. J. Warner)
14.45 Variete: Casa Castagna
16.00 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.25 Variete: Ambrogio in Uan...
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto! (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena, Enzo Iacchetti)
20.40 Film: Hot Shots! 2 (kom., ZDA '92, i. Charlie Sheen, Lloyd Bridges, V. R. Crenna)
22.35 Dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik Tg5
1.30 Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.10 Otroški variete
9.05 Aktualno: Secondo noi
9.15 Nan.: Super Vicky
9.45 Variete: Pianeta bambino
10.20 Nan.: MacGyver, 11.25 aktualna odd. Planet, 11.30 T.J. Hooker
12.25 Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, Sport studio
13.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
14.30 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.05 Generazione X
16.05 Aktualne zanimivosti: Planet
16.20 Nan.: Bayside School, 16.45 Beverly Hills, 17.45 Primi baci
18.30 Odprti studio, vreme, 18.45 Secondo noi, 18.50 Sport studio
19.05 Nan.: Baywatch (i. Pamela Anderson, Alexandra Paul), 20.00 Mr. Cooper - Avtomat
20.30 Film: Nails - Un poliziotto scomodo (krim., ZDA '92, i. Dennis Hopper, Anne Archer, J. Willis)
22.30 Variete: Mai dire gol del lunedì
23.30 Aktualno: Fatti e misfatti
23.40 Italija 1 sport , vmes (23.45) avtomobilizem F1
1.20 Nan.: Super Vicky

TELE 4

13.30 19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
14.55 Nad.: Fiori d' arancio
16.20 Nan.: Divji West
20.10 Dokumentarec
20.30 Nan.: Missione impossibile
21.00 Kosarka
22.35 Caffè dello sport

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 0.30 Dnevnik, 13.15, 19.50 Sport
13.30 Nan.: Free Spirits
14.00 Film: Una fidanzata per papà (kom., ZDA '63)
16.00 Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap zap
19.15 The Lion trophy Show
19.15 The lion Trophy Show
20.30 Film: Alba rossa (pust., ZDA '84, i. P. Swayze)
22.40 Film: Mission (dram., VB '86, i. R. De Niro)

Slovenija 1

8.30 Videostrani
9.05 Kužek postruzek na obisku, lutkovna igricala
9.35 Cisto pravi gusar, 1. del
10.20 Sest ta pravih in veselica, 1. del nemske nanizanke
10.45 Arabela se vrača, 8. del
11.15 Ciklus filmov Carlota Saure, Kaca v nedrih, pon. spanskega filma
13.00 Porocila
13.05 Novice iz sveta razvedrila, pon.
13.50 Tedenski izbor: Utrip
14.05 Zrcalo tedna
14.20 Za tv kamero
14.35 Forum
14.50 Nedeljska reportaža
15.20 Očetje in sinovi
16.20 Dober dan, Koroska, pon.
17.00 TV Dnevnik 1
17.10 Radovedni Tacek
17.25 Alenka in biseri
17.40 Tv oko, 8. del dok. serije
18.05 Simpsonovi, 30. del ameriske nanizanke
18.30 Lingo, tv igricala
19.10 Risanka
19.20 Zrebanje 3 x 3
19.30 TV Dnevnik 2
20.05 Omizje

Slovenija 2

9.00 Euronews
9.20 Učimo se tujih jezikov, francoscina, 6. del
9.30 Anglescina
9.45 Turisticna oddaja
10.00 V zarisu
10.15 Policisti s srcem, 25. del
11.00 Teater Paradiznik
12.00 Sobotna noč
14.00 Studio City
15.00 Sportni pregled
15.45 Mednarodni plavalni miting, reportaža
16.15 SeaQuest, 11. del
17.00 Münchenčana v Hamburgu, pon. 4. dela
18.00 Po Sloveniji
18.45 4. tekma finala končnice DP v kosarki (M): Interier - Smelt Olimpija, prenos
20.15 Osmi dan
20.45 Pretrgana zavesa, film
22.50 Brane Roncel izza odra
23.50 Euronews

KOPER

16.00 Euronews
16.30 Nedeljski sportni dnevnik
16.50 Globus
17.30 TVD mladi
18.00 Slovenski program
Studio 2 sport
18.45 Primorska hronika
19.00 Vsedanes
19.30 Istra in...
20.00 Goli Evrope
20.30 »Il piacere degli occhi« - tedenska oddaja o filmu
21.00 Odprte strani
21.30 »Azzurro Quotidiano«
22.00 Vsedanes
22.15 Euronews
22.30 Slovenski pogram
Sportel

Hrvaška 1

12.00 Dnevnik
12.20 Ljubezen, 233. del nadaljevanke
12.45 Zajtrk pri Tiffanyju, ameriski barvni film
14.35 Otroški program
15.05 Porocila
15.10 Zgodba
15.25 Delavnica za majhne
17.45 Kristalno cesarstvo, 108. del am. nadaljevanke
18.15 Kolo sreče
18.50 Kazipot
19.30 Dnevnik
20.10 Ziva resnica
20.40 Luka, 2. del hrvaske drame
21.45 Dokumentarna oddaja
22.15 Dnevnik
22.35 Slika na sliko
23.05 Noro srce, fr. film
0.50 Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 22.40 Slovenski pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 14.45 Gost; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.40 Meta in Pil; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.23 V soju zarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Igra za oroke; 14.05

Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.40 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.05 Dvignjena zavesa; 22.25 Komorni studio; 23.55 Lirični utrinek

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.45 Odgovori na »rešet; 10.40 Power play; 11.00 V podaljšku - športni rezultati; 12.20 20 modrih; 13.00 Daj, poveji; 15.00 Power play; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.55 6 prešernih; 17.00 Parlamentarna kronika; 18.00 Bla bla radio; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Pred naše mikrofone; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.40 Souvenir d' Italy; 11.00 Ri-belli e dannati; 11.15 Dialog; 13.00 Glasba po željah; 14.45

Tuttoscuola; 15.00 Fonorizzonte; Ob 16-ih; 18.45 Magic bus; 19.45 Šport; 20.00 RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na barko kliče strel; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Litski in črtice - Kratke humoreske (F. Milčinski, pripoveduje Minu Kjuder (36.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Kmetijski tehnik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Simf. orkester RTV Slovenija - Koncert 16.10. 95 v Cankarjevem domu v Ljubljani, 1.12.95; 18.00 Znanstvene raziskave: Študent naj bo!; 18.35 Glasbeni predah; 19.30 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja (Horoskop); 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi.

Radio Koroska

18.10-19.00 Kratek stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

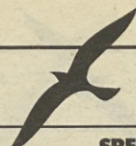
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / L. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad osrednjim Sredozemljem se pogloblja območje nizkega zračnega pritiska. Nad naše kraje priteka v visinah z južni vetrovi topel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.53 in zšlo ob 20.06. Dan bo dolg 14 ur in 13 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 14.47 in zšla ob 03.18. Šip bo 3. maja, ob 13. uri in 48 minut.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.08 najnižje -18 cm, ob 7.33 najvišje 10 cm, ob 13.17 najnižje -25 cm, ob 19.56 najvišje 37 cm.

Jutri: ob 2.29 najnižje -29 cm, ob 8.16 najvišje 18 cm, ob 13.55 najnižje -28 cm, ob 20.20 najvišje 44 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na vremensko občutljive ljudi vplivalo obremenilno, zato se bodo le-ti slabo počutili, hitreje se bodo utrudili, bodo razdražljivi, potrti in nemirni.

SNEŽNE RAZMERE

	cm	
Mariborsko Pohorje	110	Na Voglu je Zagarjev graben zaprt.
Ribniško Pohorje	120	
Golte	100	
Vogel	160	
Krvavec	115	
Velika Planina	110	
Kanin	190	
Rogla	135	

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	13	300 cm
1000 m	9	
1500 m	6	
2000 m	3	
2500 m	0	
2864 m	-2	

Snežna odeja je prekrita s skorjo, ki se ponekod predira pod človeško težo. Tveganje pred snežnimi plazovi je večje na prisojnih pobočjih predvsem v dopoldanskem in popoldanskem času. Lokalno, na strmih pobočjih in nesplaznih grapah je tveganje pred prožitvijo plazov 3. stopnje, sicer pa po gorah večinoma 2. stopnje po petstopenski lestvici. V zgodnjih jutranjih urah pa je tveganje minimalno.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Za popolnejšo sliko vesolja

RIM - V torek bodo s Canaveralskega rta z raketo tipa atlas izstrelili italijanski astronomski satelit SAX, ki bo imel nalogo, da beleži vse vire X žarkov, od najsibkejših do najmočnejših. Zbral naj bi kopico informacij o galaksijah, »crnih luknjah«, supernovah itd.

Podatki bodo na razpolago vsem znanstvenikom, dostopni pa bodo tudi amaterjem. Dovolj bo poiskati na Internetu na naslovu <http://www.sdc-asi.it/>.

kilogramov, od katerih je skoraj pol tone raziskovalnih naprav. Satelit bo krožil okoli Zemlje v visini 600 kilometrov in bo beležil vse vire X žarkov, od najsibkejših do najmočnejših. Zbral naj bi kopico informacij o galaksijah, »crnih luknjah«, supernovah itd.

Podatki bodo na razpolago vsem znanstvenikom, dostopni pa bodo tudi amaterjem. Dovolj bo poiskati na Internetu na naslovu <http://www.sdc-asi.it/>.

V Civitavecchii občinski upravi pomaga pravi »lovec na luknje«

CIVITAVECCHIA. »Lovec na luknje« je se najbolj primerna definicija za službo, ki je v Civitavecchii zastoj opravlja upokojeni podcastnik Emanuele Carone. V dogovoru z županom in občinsko upravo upokojenec pregleduje vse pločnike in opozarja na luknje na pločnikih, ki so lahko nevarne pešcem.

V nekaj mesecih je upokojeni podcastnik prehodil mesto po križem in po čez in zbral zajeten dosje. V 40 straneh poročila je opozoril na 167 lukenj v asfaltu pločnikov. Ni se omejil na to, da bi opozoril nanje. Vestno je popisal lunje, navedel sirino in globino.

Po tej prvi izkušnji se je podcastnik odločil, da bo pregledal tudi vse posode za smeti, opozoril na morebitna pronicanja vode in na poskodovane stole v parkih. »Prav je, če se občani pritožujejo, toda problemi bodo rešeni, če si bomo vsi zavihali rokave in poprijeli za delo,« je dejal Carone.

»Joj, kako sem zaspan...«

V zoološkem vrtu v Cincinnatiju se je prvič rodil mladič belega leva. Ljubka zverca, ki zaspano zeha, je postala priljubljena maskota vseh uslužbencev (Ap)

Prinčeva radovednost

Med obiskom kanadskega letalskega muzeja v Hamiltonu se je britanski prestolonaslednik Charles radovedno povzpел v kabino rumenega chipmuka (Ap)

Tysonu ne bodo sodili

CHICAGO - Svetovni prvak teške kategorije Mike Tyson tokrat ne bo imel opravka s pravico. Policija namrec ni zbrala neizpodbitnih dokazov, da je Tyson v nekem nočnem lokalu v Chicagu nadlegoval 25-letno LaDonno August.

Dekle, ki obtožuje boksarskega prvaka, se ni vdala in misli zaceti proti Tysonu civilno pravdo. Toda njena obtožba temelji na krhkih nogah. Vse priče, ki jih je zaslišala policija, namrec zagotavljajo, da Tyson ni zapustil nočnega lokala in ni mogel nadlegovati ni-